

31 oktober

**svetovni dan
varčevanja**

**VSEM VARČEVALCEM ŽELIMO
VELIKO USPEHA IN SE
ZAHVALJUJEMO ZA ZAUPANJE!**

- varčevanje za stanovanja
- varčevanje na deviznih računih
- varčevanje za dojenčke
- varčevanje v delovnih organizacijah
- vse druge denarne posle

**GORENJSKA KREDITNA BANKA
— VAŠA BANKA! —**

*Tišina, tišina jesenska, tišina.
Ostala z menoj je samo bolečina,
ostale z menoj so besede slovesa,
ko listje rumeno, ki pada z drevesa.*

JESENICE

Predsedstvo občinske konference SZDL je sklenilo, da bo občinska konferenca okrog 10. novembra. Na njej bodo obravnavali teze »SZDL danes«, pregledali delo občinske konference, uskladili občinska pravila SZDL z republiškimi in razpisali krajevne konference SZDL. Glavna točka dnevnega reda pa bo kritična ocena dela krajevnih skupnosti. Posebna skupina predsedstva je namreč izdelala o tem obširno analizo. Na konferenci se bodo zavzeli, da tudi občinska skupščina obravnava podobno problematiko in izboljša sedanjí način financiranja krajevnih skupnosti. —jk

Na seminarju za predsednike in tajnike sindikalnih organizacij, ki je bil v domu zveze združenj borcev Jesenice v Crikvenici, so se dogovorili, da bodo občni zbori sindikalnih organizacij med 1. novembrom in 31. decembrom. Priprave naj bi potekale v treh smereh: vsebinski, kadrovski in organizacijsko-tehnični smeri. —jk

KRANJ

V četrtek popoldne se je na redni seji sestel izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Člani so razpravljali o vlogi krajevnih skupnosti v programu splošnega ljudskega odpora, o kriterijih za financiranje krajevnih skupnosti in o pripravah za organizacijo zbora gorenjskih aktivistov prihodnje leto v Kranju. Na seji je bila podana tudi informacija o odnosih med samoupravno družbo in cerkvijo.

Kot smo zapisali že v sredini številki, so ta teden razpravljali o osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov na občinskem sindikalnem svetu, na predsedstvu občinskega odbora zveze združenj borcev in na seji sveta za zdravstvo in socialno varstvo pri občinski skupščini.

RADOVLJICA

V torek popoldne je bila v dvorani družbenopolitičnih organizacij tretja seja občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali so o polletnem gospodarjenju v občini in o izgleh ob tričetrtletju, nadalje o nalogah in akcijah občinskega sindikalnega sveta in organov v jesenskih in zimskih mesecih in o poteku javnih razprav o osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja.

Pri občinski konferenci SZDL se je v četrtek sestel odbor za vseljudske obrambne priprave. Govorili so o obrambni vzgoji prebivalstva.

SKOFJA LOKA

Minuli ponedeljek, 26. oktobra, je Skofjo Loko obiskala 19-članska delegacija kulturno-umetniškega društva iz Sel na Korškem. Kulturniki, ki jih je vodil sam župan Herman Velik, so bili gostje občinske konference SZDL. Med enodnevnim bivanjem v mestu pod Lubnikom je skupina priredila izlet v bolnico Franjo in si ogledala znamenitosti Idrije. Obisk sodi v okvir že tradicionalnega prijateljskega sodelovanja med občinama Skofja Loka in Sele, ki zadnjih nekaj let navezujeta vedno tesnejše stike. (—lg)

Preveč dramatiziranja

Predsednik republike in predsednik ZKJ Josip Broz Tito je v četrtek dopoldne s krajšim govorom začel prvo sejo konference ZKJ, na kateri komunisti iz vseh krajev države obravnavajo politični in ekonomski položaj v Jugoslaviji ter naloge ZKJ in probleme naše agrarne politike. Tito je dejal, da preveč dramatiziramo nekatere trenutne težave in da o »nekaki veliki krizi naše družbe« ni mogoče govoriti. »Malo smo zastali in zato se moramo reorganizirati, da bi hitreje napredovali,« je dejal predsednik. Tito je opozoril na uspehe, ki jih je Jugoslavija dosegla v zadnjih desetih letih kljub vsem težavam. Seveda

pa bi bilo slabo, če ne bi spregovorili tudi o napakah, če ne bi kritične ocenili dosežanj dejavnost komunistov in vzrokov, ki so vplivali na odnose med zvezo in republikami.

Referat o aktualnem političnem položaju je prebral Krste Crvenkovski. Ocenil je mednarodni položaj, v katerem je Jugoslavija še utrdila svoje mesto posebej zaradi prizadevnosti predsednika Tita in politike nevrščensati.

Crvenkovski se je nato lotil obravnave naših političnih in ekonomskih odnosov. Dejaj je, da spremembe na vrhu niso formalne, ampak pomen-

Srednjeročni plan za razvoj kulture

V ponedeljek, 26. oktobra, so na seji CK ZKS razpravljali o idejnih vprašanih kulture in v zvezi s tem o načrtu srednjeročnega plana razvoja kulturnih dejavnosti. Razpravljali so o smernicah, ki jih je izdelal republiški sekretariat za prosveto in kulturo in o katerih razpravljajo tudi druge republiške institucije. Smernice bodo dali v javno obravnavo vsem kulturnim skupnostim in ustanovam. Ugotovili so, da bo v prihodnje treba še bolj poudariti temeljna izhodišča za uveljavljanje kulturne dejavnosti in njeno povezovanje z delovnim človekom. Javna razprava pa bo pokazala, kaj bo v kulturi v prihodnjem obdobju treba še storiti in v čem dopolniti načrt srednjeročnega razvoja kulturnih dejavnosti v letih od 1971—1975.

L. B.

Delegacija indijske armade na Gorenjskem

V sredo je prispela na obisk v Slovenijo delegacija indijske armade, ki jo je vodil načelnik generalštaba indijskih oboroženih sil general Manekshaf. Poveljnik ljubljanske armadne oblasti generalpolkovnik Franc Pogljajen je v sredo zvečer indijskim gostom v Golf hotelu na Bledu priredil večerjo. V četrtek dopoldne pa so si gostje na Gorenjskem ogledali vaje naših planinskih enot. A. Z.

jo premagovanje starega. Še bolj se bo utrdila narodna enakopravnost, mnoge pristojnosti federacije pa se bodo prenesle na družbenopolitične skupnosti. Ustanovitev predsedstva SFRJ, ki ga je predlagal Tito, bo še bolj okrepila odgovornost republik za delo zveze. Govornik je nato poudaril, da imamo v federaciji preveč oblasti. Naloge niso natančno določene in jasno razmejene s pristojnostmi drugih družbenopolitičnih skupnosti. Zato mnogi pritiski na federacijo. Na koncu je dejal, da mora zvezna skupščina in ZIS preprečiti nadaljnjo inflacijo in pripraviti program stabilizacije. J. Košnjek

občan sprašuje

Na zadnji seji občinske skupščine Tržič so odborniki odločno zahtevali, naj se vendarle uredi ortopedska služba na Gorenjskem. Predlagali so celo, naj bi občina Tržič sama plačala ortopede, če v skladu zdravstvenega zavarovanja ni denarja za večje honorarje ljubljanskim ortopedom. Devetmesečni obračun sklada pa je pokazal 182 milijonov presežkov dohodka nad izdatki, pa tudi zdravstveni zavodi na Gorenjskem letos ne bodo ustvarili — kot vse kaže — izgube. Kje je torej vzrok, da za ortopede ni denarja in da morajo zavarovanci na zdravljenje in preglede v Ljubljano po večmesečnem čakalju?

V 82. številki Glasa občana zanima problem nastajanja kulturne skupnosti v Skofji Loki.

Trdite, tovariš občan, da: 1. Je iniciativni odbor imel prvo sejo pred dobrim tednom — z osemesečno zamudo in da je s tem odbor zatajil.

2. Zanima vas, kaj je vzrok osemesečne zamude?

3. Skrbí vas, če bo moč v pičlih desetih tednih nadoknaditi zamujeno.

Na vaša vprašanja dovolite naše pojasnilo:

Resnica je, da se je iniciativni odbor sešel na svoji prvi seji 8. oktobra 1970 in na njej obravnaval problematiko kulturnega stanja v občini na osnovi poročil posameznih članov s področij, na katerih delajo.

Na podlagi poročil omenjenih članov iniciativnega odbora je iniciativni odbor na omenjeni seji določil, kaj naj bo bistvena vsebina dela iniciativnega odbora in s tem postavil temelje za bodoče delo kulturne skupnosti.

Na drugi seji je iniciativni odbor pregledal opravljeno delo članov s prve seje (po selektorijih kulturne dejavnosti in konkretnih programov za bodoče delo KS) in sklenil, da se celotno gradivo zbere in uredi ter do 1. novembra 1970 posreduje vsem predvidenim članicam bodoče kulturne skupnosti, družbenopolitičnim organizacijam, odgovornim organom občinske skupščine in članom iniciativ-

nega odbora. Ti naj bi do 15. novembra dali konkretne priporočila na program in osnutke aktov kulturne skupnosti. Iniciativni odbor bo posredovano problematiko obravnaval na svoji tretji seji, pripravil vse potrebno gradivo za ustanovno skupščino kulturne skupnosti in ga predložil organom samoupravljanja v delovnih organizacijah in odbornikom skupščine občine Skofja Loka.

Vidite, dragi občan, da se le nismo izneverili loškim marljivim tradicijam v organizacijski in delovni vnemi za nastanek kulturne skupnosti. Skupščina SRS bo zakon o kulturnih skupnostih sprejela šele sredi novembra, zato tudi nismo imeli nobene zakonske osnove za ustanovitev kulturne skupnosti po hitrem postopku, kar je pri nas čista praksa in nas zaradi tega večkrat boli glava.

Sicer pa, tovariš občan, vaša pravica in dolžnost je bila, — če vam je res pri srcu kvaliteten razvoj loške kulture, kar menim, da vam ni — da nas o naši »nedelavnosti« s svojimi predlogi (ki ste jih iz ne vem kakšnih razlogov raje namenili Glasu), spodbujate in s tem pospešite nastajanje kulturne skupnosti v občini.

Iniciativni odbor bo ob svojem delu vesel ne samo vaših vprašanj, ampak vprašanj in pametnih nasvetov vsakega občana.

Za iniciativni odbor
Peter Finžgar

Obisk v Čedadu

Kulturno društvo Ivan Trinko iz Čedada je povabilo v goste delegacijo jeseniških kulturnih delavcev in borcev, ki sta jo sestavljala Franc Konobelj-Slovenko in Joža Varl. Pridružila pa se jima je tudi znana partizanska zdravnica dr. Franja, ki so jo v Čedad povabili tam-

kajšnji partizani, da bi se ji zahvalili za nesebično pomoč med vojno. Medtem ko je sodelovanje med jeseniškimi kulturniki in kulturniki iz Čedada že tradicionalno, pa želijo Italijani sodelovati tudi z jeseniškimi borci in krvodajalci.

—jk

V četrtek zvečer je bila v Kazini na Jesenicah skromna slovesnost, na kateri so podelili posebna priznanja in značke prizadevnim krvodajalcem. 9 krvodajalcev je prejelo republiške diplome, 38 zlate značke, 150 pa srebrne značke. 19 aktivistov rdečega križa pa je prejelo priznanja za delo na področju krvodajalstva. Diplome, značke in priznanja je izročil predsednik občinskega odbora RK Pavle Dolar. (jk) — Foto: F. Perdan

Zamrznjene cene!

V četrtek so začeli veljati sklepi Zveznega izvršnega sveta, s katerimi so začasno pod kontrolo cene industrij-

skih izdelkov. Od tega dne dalje proizvodne delovne organizacije ne smejo več zviševati cen svojim proizvodom,

trgovina pa marž. ZIS je sklenil maksimirati cene pšenične moke, vseh vrst sladkorja, svinjske masti, olja, masla, riža in rib. Pod družbeno kontrolo so cene vseh vrst kruha razen pečiva, cene svežega svinjskega in govejega mesa, perutnine in mleka. Pod družbeno kontrolo so tudi cene stanarin, komunalnih storitev in prevozov v mestnem prometu. ZIS je prav tako omejil potrošniške kredite. Doselej je najvišji znesek lahko dosegel 10.000 dinarjev, od četrtega dalje pa 6000 dinarjev z obveznim 20-odstotnim gotovinskim pologom. Da bi vtirili uvoz v realne okvire, je ZIS sklenil, da morajo vsi uvozniki za uvoženo blago položiti v dinarjih depozit v višini 50-odstotne vrednosti uvoženega blaga. Po 90 dneh ta sredstva banka vrne. Govorica, da bodo zamrznjeni tudi osebni dohodki, niso resnične!

J. V.

Nagrade delavcem Graditelja

V četrtek popoldne je gradbeno podjetje Graditelj iz Kamnika na Veliki planini slavilo 16-letnico ustanovitve in uspešnega dela. To podjetje namreč vsako leto slavi »rojstni dan. Osmim delavcem, ki že deset let delajo pri podjetju, so podarili ročne ure. Poleg tega so bili za posebno uspešno delo v letošnjem letu nagrajeni s 50.000

S din direktor podjetja ing. Franc Martinc, Andrej Kreger, šofer podjetja, ki je samo na tovornjaku FAP v zadnjih petih letih brez nesreče prevozil 200.000 km, in Zivadin Jovanović, priučen delavec.

V Graditelju je 270 delavcev, od tega več kot polovica iz drugih republik.

Razprava o gospodarskih gibanjih

Radovljica, 30. oktobra — Popoldne je obiskal radovljiško občino predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Tone Kropušek. Z občinskim političnim aktivom se je pogovarjal o družbenopolitični oceni gospodarskih gibanj letos. Političnemu aktivu pa so prisostvovali tu-

di predsedniki in tajniki osnovnih sindikalnih organizacij iz radovljiške občine. Po končani razpravi so predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij nadaljevali z enodnevним seminarjem. Govorili so o osnovnih izhodiščih sedanjega družbenoekonomskega in političnega sistema.

Osebni dohodki septembra

Osebni dohodki so avgusta znašali, če računamo republiško poprečje, 1438 dinarjev, medtem ko so bila izplačila osebnih dohodkov septembra za 5,2% nižja; 1364 dinarjev. To pa ne pomeni, da je prišlo septembra do zmanjšanja osebnih dohodkov. Vsako leto

sta dva meseca, ko se zaradi periodičnih obračunov močno dvignejo izplačila. To je avgusta in januarja. Tako so se osebni dohodki avgusta povišali v primerjavi s prejšnjim mesecem za 6,8%, septembra pa spet znižali za omenjenih 5,2%. lb

V nekdanjih prostorih Modnih oblačil bo stekla nova proizvodnja

V prostorih gasilskega doma v Zireh so do nedavnega imela svoj obrat Modna oblačila iz Ljubljane. Da bi zaposlili nekaj čez 80 delavcev, ki so bili v tem obratu zaposleni, pripravlja Obrtni

center Ziri na osnovi dolgoročne kooperacijske pogodbe s tovarno čevljev Alpina novo proizvodnjo. Izdelovali bodo gornje dele čevljev. Predvidevajo, da bo proizvodnja stekla v novembru. L. B.

Gradnja novega bohinjskega vodovoda dobro napreduje

Gradbeno podjetje Bohinj, ki skupaj s SGP Jesenice že od januarja 1969 koplje predor za novi vodovod, je v sredo proslavilo pomemben dogodek. Delavci so namreč izkopali zadnje kubike zemlje v 740 metrov dolgem predoru, po katerem bodo tekle cevi za vodovod od Voj do Stare Fužine. V slabih dveh letih, dela v predoru so bila večkrat po nekaj mesecev prekinjena, so izkopali 3500 kubičnih metrov zemlje. Kakih 200 metrov predora so kopal v skalo, ostalo pa je bil sipek material.

Vodovod iz Voj so pričeli graditi je jeseni 1968. leta. Stara Fužina ima namreč zajet potok Mostnico, pa tudi ostali Bohinj ima v svojem

vodovodnem omrežju le manjša lokalna zajetja. Po načrtih za novi vodovod, katerega investitor je skupščina občine Radovljica, pa bo vode dovolj tudi za spodnjo bohinjsko dolino. Od Stare Fužine bodo vodovodne cevi dobre tri kilometre dolgega vodovoda speljali še za kilometer nižje do Ribičevega laz. Dobro vodovodno omrežje je namreč tudi eden od pogojev nadaljnega uspešnega turističnega razvoja v Bohinju, pogoj za gradnjo novih hotelov kot je pravkar začet hotel Lev in ostali objekti predvideni v projektu Zgornji Jadran. — Predvidevajo, da bo voda pritekla po novem vodovodu spomladi prihodnjega leta. L. M.

Naraščanje zaposlovanja

Tudi letos se zaposlovanje v Sloveniji močno dviga. Ze v drugi polovici lanskega leta je naraščalo število delavcev. Tako se je od januarja do avgusta zaposlenost povečala za 25.000 delavcev. Lani se je zaposlitev povečala za 3,4%, letos pa je že sedaj opaziti več kot 4% povečanje števila zaposlenih. Vzrok porastu števila delavcev je ugodna

gospodarska konjunktura v proizvodnji. Industrija ima letos za 9% večji obseg proizvodnje in da se doseže tako povečanje, ne zadoščajo samo drugačne organizacijske mere, modernizacija delovnega postopka in povečanje storilnosti delavcev, ampak je potrebno zaposliti tudi nove delavce. lb

Sprejeto povečanje pokojnin za leto 1971

Na seji skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja v Ljubljani so v četrtek sprejeli sklep o povečanju starostnih, družinskih in invalidskih pokojnin za leto 1971. Vse pokojnine uveljavljene do 31. decembra 1970 se bodo povečale za 10 odstotkov in za 20 din mesečno. Povečanje pa ne velja za letošnje pokojnine, ki so bile odmerjene od pokojninske osnove, v katero so bili všeti osebni dohodki iz leta 1970. Z gibanji osebnih dohodkov pa se uskladijo še vse pokojnine, ki so bile uveljavljene do 31. decembra 1969: za 7 odstotkov se povečajo pokojnine uveljavljene do 31. de-

cembra 1968, za 4,5 odstotka pa pokojnine uveljavljene v letu 1969, vendar le, če se osebni dohodek iz tega leta ni štel v pokojninsko osnovo. Tako bodo dobili upokojenci, upokojeni do konca leta 1968, pokojnino višjo za 17 odstotkov in 20 din, upokojenci iz leta 1969 pa za 14,5 odstotka večjo pokojnino in 20 din.

Skupščina je v četrtek sprejela tudi sklep o največjem znesku osebnega dohodka, od katerega se odmeri pokojnina. Določili so 3700 din, za najnižje pokojnine pa je določen mejni znesek 521 din. Dodatek za pomoč in postrežbo invalidom pa se poveča na 400 din.

Izobraževanje ob delu

Izobraževanje odraslih je v svetu in pri nas relativno mlad pojav. Svojo osnovo ima v hitrejšem napredku znanosti, tehnike in tehnologije ter družbenih odnosov. Po podatkih UNESCO je naše stoletje dalo več znanstvenih odkritij, kot vsa prejšnja človeška zgodovina. Za našo družbo pa je zaradi izredno hitrega razvoja še posebno pomembno, kako hitro bomo prilagajali naš vzgojno-izobraževalni sistem zahtevam časa in koliko časa bomo še navezani na sedanje možnosti izobraževanja. Ob tem se postavlja vprašanje, ali naj bo redno šolanje edina pot do poklica ali naj družba poleg rednega šolanja podpira ali samo tolerira izobraževanje ob delu.

TIS Kranj je pripravila poseben vprašalnik, s katerim je želela dobiti pregled vzgojno-izobraževalne dejavnosti ustanov, zavodov in drugih organizacij, ki izobražujejo kadre za gospodarske in druge delovne organizacije v občini oziroma organizirajo izobraževanje ob delu. Anketiranih je bilo 51 delovnih organizacij, od katerih se jih je 47 odzvalo in poslalo zaželeno podatke. Ti prikazujejo dokaj popolno podobo izobraževanja ob delu in za delo v občini. Značilne so predvsem naslednje ugotovitve:

Izobraževanje se v naših delovnih organizacijah razvija le v tolikšni meri, kolikoršen je interes posamezne delovne skupnosti oziroma organov upravljanja, političnih organizacij, sindikata in ne nazadnje tudi strokovnih in vodstvenih organov. Značilna je tudi ugotovitev samih delovnih organizacij, da se v 30 primerih od 47, kolikor jih je odgovorilo na anketi, nihče ne ukvarja izključno z izobraževanjem. Glede na število zaposlenih bi poleg Save, Iskre in Tekstilindusa morale imeti ustrezno izoblikovane izobraževalne službe še Planika, IBI, KZK, GG, Projekt in Zivila. Posamezne organizacije sicer navajajo, da imajo stalne ali občasne inštruktorje praktičnega dela, vendar to nikakor ne zadošča za sistematično izobraževanje zaposlenih.

V preteklih letih se je močno uveljavila in v praksi tudi izvajala zamisel o tako imenovanih medobčinskih izobraževalnih centrih. Tudi ob anketi je 20 organizacij pokazalo zanimanje za ustanovitev takega centra pri DU v Kranju.

Organizacijo izobraževanja urejajo v posameznih organizacijah zelo različno z vrsto samoupravnih aktov. V statutih so predvsem opredeljena načela glede strokovnega izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja. Ni pa iz zbranih podatkov mogoče povzeti, če je področje izobraževanja, štipendiranja in pripravništva tudi v praksi primerno urejeno. Z redkimi izjemami razpolagajo delovne organizacije z dokaj formalnimi sistemizacijami in nepopolnim popisom dela na posameznem delovnem mestu. Za izobraževanje za delo pa je izredno pomembno, da iz opisa in funkcionalne sistemizacije dobimo profil znanj, ki jih bo moral delavec obvladati za določeno delo. Opis znanja rabi predvsem pri kadrovanju. Iz njega ugotavljamo, kateri poklic, strokovna šola in znanje za določeno delovno mesto najbolj ustreza.

Glede na te ugotovitve je potrebno, da delovne organizacije posvetijo posebno skrb kvalitetni pripravi dokumentacije za sistemizacijo delovnih mest. Pri tem morajo upoštevati, da izdelava akta o sistemizaciji ni samo zakonska obveza, temveč to zahteva racionalna in premišljena notranja delitev dela. Sistemizacija delovnih mest, ki zajema organizacijo, funkcionalnost, pogoje dela, izobrazbo in osebne dohodke, je za vsako delovno organizacijo akt, na osnovi katerega zaposluje delavce po strokovnosti in sposobnostih in objektivno spozna tudi kadrovske in izobrazbene zahteve.

Delovne organizacije zaposlujejo veliko število delavcev brez dokončane osnovne šole. V zadnjem času je ta številka dosegla kar 38,3% zaposlenih. Starostna struktura letih opozarja, da so ti delavci večinoma v starosti, ko je mogoča pridobitev strokovne izobrazbe. Kljub tako velikemu odstotku delavcev z nedokončano osnovno šolo kar 26 delovnih organizacij ne prireja nobenega izobraževanja.

Ko ocenjujemo izobraževanje ob delu, ugotavljamo, da je na zadnjem mestu družbeno izobraževanje. To dejstvo je v direktnem nasprotju s smernicami in stališči vseh družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, ki uvrščajo potrebe po družbenem izobraževanju na prvo mesto. Če je v naši družbi vsak proizvajalec in občan soustvarjalec političnih odločitev — upravljaavec — potem je osnovni cilj in vsebina družbenega izobraževanja, usmerjena k usposabljanju posameznikov, predvsem pa najaktivnejšega dela družbe za zavestno soustvarjanje in vodenje politike. Neposredni cilj tega izobraževanja je torej usposabljanje za družbeno aktivnost, za ustvarjalno reševanje nalog in problemov najširšega kroga občanov.

L. Bogataj

Kri rešuje življenja

Na Jesenicah bo od 3. do 10. novembra krvodajalska akcija, katere naj bi se udeležilo najmanj 1400 občanov

Zaradi tega je občinski odbor Rdečega križa sklical v sredo popoldne posvetovanje, na katerega so povabili predstavnike krajevnih organizacij RK, družbenopolitičnih organizacij, predstavnike Splošne bolnice na Jesenicah in Zavoda za transfuzijo krvi iz Ljubljane. Na sestanku so bili tudi dijaki Gimnazije, Železarskega izobraževalnega centra in Sole za zdravstvene delavce, ki bodo pomagali pri krvodajalski akciji. Skoda, da ni bilo tudi predstavnikov sindikalnih organizacij v delovnih kolektivih.

Kri resnično rešuje življenja, saj jo v naših zdravstvenih ustanovah potrebujejo pri vseh mogočih zdravniških posegih. V jeseniški splošni bolnici so lani porabili 250 litrov krvi, v devetih mesecih letos pa 150 litrov. Na Jese-

nica so potrebe po krvi večje tudi zaradi tega, ker je veliko težke industrije in so zato najrazličnejše težje nesreče pri delu pogostejše. Kirurški oddelek jeseniške bolnice je na primer lani porabil 60 litrov krvi, interni 130, otroški 7, ostalo količino pa porodniški in ginekološki oddelek.

Na Jesenicah bo krvodajalska akcija od 3. do 10. novembra, in sicer v Delavskem domu (pri Jelenju), kamor bo posebna ekipa Zavoda za transfuzijo krvi namestila svojo opremo. Po programu in potrebah jeseniške bolnice bi se za letošnjo krvodajalsko akcijo moralo prijaviti najmanj 1400 občanov. S tem bi zagotovili okrog 1200 odvzemov. Računati je namreč treba, da vsi prijavljeni zaradi zdravstvenih razlogov ne bodo mogli dati krvi. To ti-

di pomeni, da se bo moralo prijaviti skoraj 20 odstotkov zaposlenih v občini.

Akcija za zbiranje krvodajalcev je stekla. Vzem delovnim in ostalim organizacijam v občini je občinski odbor Rdečega križa poslal posebno prošnjo, da bi samoupravni organi delavcem-krvodajalcem dovolili odhod iz tovarn ter jim plačali štiriurno odsotnost z dela. Prva znamenja kažejo, da je bil odziv delavcev in delovnih organizacij ugoden. Podoben odziv srečamo tudi po krajevnih skupnostih. Prav tako so sklenili, da bodo dijaki poskušali pridobiti krvodajalce tudi med svojimi tovariši, nekateri pa bodo odšli po delovnih organizacijah in domovih. Izkušnje kažejo, da živa, neposredna beseda največ zaleže.

J. Košnjek

Odlašanje je izguba časa in denarja

Tako kot ostale družbene organizacije tudi SZDL podpira zamisel o ustanovitvi samostojnega muzeja revolucije v Kosovi graščini na Jesenicah — Kam z organizacijami, ki imajo sedaj prostore v graščini?

Akcija za ureditev samostojnega muzeja revolucije na Jesenicah teče že nekaj časa. Tako so povedali na zadnji seji predsedstva občinske konference SZDL, ki je bila v sredo, 28. oktobra. Muzej revolucije sicer obstaja že od 1950. leta dalje, vendar le kot oddelek železarskega tehniškega muzeja. Kljub temu ima muzej že lepo dokumentacijo (1000 eksponatov, 8000 fotografij), izdal pa je tudi že nekaj knjig. To gradivo so zbrali prizadevni muzejski delavci, posebno kustos, ki je edini za zgodovino NOB na Gorenjskem.

Zakaj želja po samostojnem muzeju revolucije?

Jesenice imajo bogato revolucionarno preteklost z razgibanim naprednim političnim življenjem. Znane so stavke 1904., 1934. in 1935. leta, znane so napredne kulturne in športne organizacije, v katerih se je zbiralo delavstvo. Zato ni čudno, da je okupator že leta 1941 zaprl 700 ljudi. V občini imajo med drugim tudi 17 španskih borec in dva narodna heroja, ki sta skupno z ostalimi rodoljubi padla že do 1942. leta.

Zaradi tako bogate preteklosti predvojnega in medvojnega naprednega delav-

skega gibanja so se predvsem člani ZB odločili začeti akcijo za ureditev samostojnega muzeja revolucije. Takšen je bil tudi sklep zadnjega borčevskega plenuma. Pretehtali so različne možnosti in nazadnje ugotovili, da so za muzej najprimernejši prostori v Kosovi graščini, ki ima zgodovinsko vrednost, v njej pa so bili tudi nemški zapori. Prvi načrti in izračuni so pokazali, da bi ureditev stavbe veljala 52 starih milijonov dinarjev, če bi z delom kmalu začeli. Vendar pa se ob tem pojavi drug problem. Kam z organizacijami in društvi, ki sedaj domujejo v Kosovi graščini (DPM, DU, Turistično društvo, TIS itd.)? Če bo zamisel o muzeju v graščini sprejeta, se bodo omenjene organizacije znašle na cesti. Tako bo treba tudi zanje najti prostor. Seveda primernejši kot pa je sedanj!

Vodstvo občinske konference SZDL podpira idejo o ustanovitvi muzeja revolucije v Kosovi graščini, ki naj bi prikazal razvoj celotnega delavskega gibanja na Jesenicah. Muzej s tako vsebino ne bi mešal koncepta Gorenjskega muzeja v Kranju. Muzej bo imel zgodovinski, politični in vzgojni pomen, kar je važno za mlado generacijo. Da bi akcija stekla,

tudi SZDL predlaga ustanovitev iniciativnega odbora, ki naj bi bil sestavljen iz predstavnikov vseh družbenopolitičnih organizacij. Odbor naj bi odločil tudi o načinu zbiranja sredstev. Eden od članov predsedstva konference je omenil, da bi lahko tudi z referendumom zbrali sredstva za muzej, vendar skupno tudi za ostale kulturne in športne objekte v občini. Muzej pa bi ostal med temi na prvem mestu. Predsedstvo SZDL prav tako predlaga, da bi ureditev muzeja vnesli v srednjeročni razvojni program občine. Predloga, vredna razmišljanja!

Prevladalo je mnenje, da pomeni vsako odlašanje izgubljanje časa in denarja, smrt pa vedno krepkeje posega v vrste udeležencev NOB, ki bi lahko s spominji obogatili predvideni muzej in njegovo vsebino. »Zares škoda, da se vsaka stvar ustavi pri dinarju, čeprav je verjetno vzgojni cilj pomembnejši,« je dejal na seji predsedstva njegov član Zlato Vogrič. Joža Varl pa ga je dopolnil z mislijo, da imajo Jesenice dovolj lepo in bogato preteklost, takšno, ki bi zaslužila dostojen muzej, ogledalo naprednega delavskega gibanja.

J. Košnjek

Predsednik CK ZKS France Popit je v sredo obiskal Tržič. Dopoldne je obiskal BPT in se pogovarjal o težavah tekstilne industrije, nato pa je odšel še v Peko. Popoldne pa se je pogovarjal s širšim političnim aktivom občine, udeležil pa se je tudi slavnostne seje delavskega sveta v Peku, kjer so proslavljali 20. obletnico delavskega samoupravljanja. (Jk) — Foto: F. Perdan

Ugoden dotok proračunskih dohodkov

Na Jesenicah je bila v četrtek 14. skupna seja obeh zborov skupščine občine. Seja je bila izredno pomembna zaradi tega, ker so odborniki obravnavali poročilo o dotoku proračunskih dohodkov v devetih mesecih, razpravljali o ustanovitvi kulturne skupnosti in sprejeli program najpomembnejših in ne tako majhnih investicij v prihodnjem letu. Razen tega so sklenili, da je gradnja smučišča v Kranjski gori splošen interes občine, sprejeli spremeni odlok o dopolnitvah urbanističnega programa Jesenic in sklenili, da je na področjih, kjer se predvideva izdelava zazidalnih načrtov, nadaljnja parcelizacija prepovedana. Imenovali so tudi ravnateljico otroškega vrtca Julke Pibernik in direktorja

Stanovanjskega podjetja Jesenice.

Proračunski dohodki dotekajo ugodno, saj so dosegli že 11.632.149 dinarjev, kar je le za 6,04 odstotka manj kot je bilo predvideno v devetih mesecih. Letošnji proračun znaša 16.867.200 dinarjev. Dosedanja gibanja kažejo, da bo proračun do konca leta dosežen. Tudi temeljna izobraževalna skupnost beleži ugoden dotok sredstev, ki so le 0,57 odstotka pod planom. Omenjeni podatki so posebno razveseljivi zaradi tega, ker se stopnja obdavčitve in obremenitve gospodarstva ni spremenila že 3 leta in so uspehi rezultat prizadevnega dela, čeprav je letošnji proračun kar za 24 odstotkov višji.

Odborniki so se nato strinjali s sestavo iniciativnega

odбора za ustanovitev kulturne skupnosti in obenem odboru naložili, naj nadaljuje s pripravami na ustanovitev skupnosti na Jesenicah in razmisli, kakšne oblike bo imela skupnost.

Pomembna je bila tretja točka dnevnega reda. Predsednik skupščine Franc Zvan je poročal o pomembnih letošnjih gospodarskih investicijah in posegih ter o njihovem uresničevanju. Glavne naloge so bile izvršene. Podobno kot to poročilo so odborniki podprli program nadaljnjih posegov v gospodarstvu v prihodnjem in naslednjih letih. Obetajo se velike gradnje. Na prvem mestu je gotovo nova hladna valjarna. O tem bomo obširneje pisali v prihodnjih številkah.

J. Košnjek

Na Jesenicah je bila v četrtek prva seja občinske skupščine po poletnih počitnicah. Odborniki so sprejeli vrsto pomembnih nalog na področju gospodarstva. — Foto: F. Perdan

Urbanistični načrt na seji skupščine občine Kamnik

Razprava in sklepanje o predlogu urbanističnega načrta za območje Kamnika z okolico je bilo v središču pozornosti odbornikov na tokovi seji skupščine občine Kamnik. Urbanistični načrt predvideva razvoj za obdobje 30 let. V Kamniku z okolico živi zdaj približno 10.000 prebivalcev, računajo pa, da se bo v tridesetih letih število prebivalcev podvojilo. Urbanistični načrt, ki ga je izdelal ljubljanski urbanistični zavod, predvideva zazidalne površine v takem obsegu, da se bodo lahko zidala stanovanja za toliko ljudi za kolikor se bo povečalo število prebivalstva.

Urbanistični načrt Kamnika zajema samo mesto Kamnik z naselji: Duplica, Smarča, Podgorje, Novi trg, Vrhpolje, Nevlje, Mekinje, Olševk, Zduša, Spodnje in Zgornje Stranje, Godič, Stahovica, Zupanje njive, Perovo in Bakovnik. Ozko prometno grlo skozi mesto Kamnik so urbanisti rešili tako, da so predvideli obvozno cesto, ki naj bi peljala mimo tovarne Titan in nato prek Kamniške Bistrice do železnega mostu, kjer naj bi se zopet priključila sedanji cesti. Industrija naj bi se razvijala na zemljišču od tovarne Titan naprej ob desnem bregu Kamniške Bistrice ter na novi industrijski coni na Duplici, kjer tovarna Stol že gradi svoje nove objekte. Stanovanjska površina je predvidena na Bakovniku, to je na desni strani ceste Kamnik — Ljubljana. Za nadaljnji razvoj Kamnika bo potrebna še ena os-

novna šola, lokacijo zanjo pa so urbanisti določili v bližini Mekinj. Nekateri odborniki so glede te lokacije izrazili pomisleke, češ da bi bilo bolje, če bi novo šolo gradili v bližini sedanjih šol, in sicer zaradi skupne kuhinje in uporabe šolskih igrišč. Vendar je razprava pokazala, da pomisleki niso upravičeni, ker nobena šolska kuhinja ne bi zmogla kuhati za učence treh šol, tako pa je tudi z ostalimi skupnimi prostori.

Precej živahna razprava je bila okrog bodoče avtobusne postaje, ki bo na prostoru na desni strani Maistrove ulice pred železnim mostom čez Kamniško Bistrico. Gradbeno podjetje Graditelj namreč na tem mestu ureja samski dom za svoje delavce. Sporno vprašanje je bilo, ali tak dom spada na prostor tik poleg avtobusne postaje. Po žolčni razpravi so izvolili komisijo, ki bo sporno vprašanje temeljito preučila.

Urbanistični načrt mesta Kamnik z okolico bodo z dopolnitvami poslali republiškem sekretariatu za urbanizem in šole, ko bodo od tam dobili pripombe ter jih uskladili, bodo načrt dokončno sprejeli.

Nadalje so odborniki razpravljali o poročilu o gibanju gospodarstva in negospodarske dejavnosti za mesec julij in avgust. Splošna ocena je, da kamniške gospodarske organizacije dobro delajo. Nobenih pripomb tudi ni bilo k poročilu komisije za štípendiranje.

J. Vidic

S poti po avstrijski Štajerski

Kmetje so nosilci turističnega napredka

Avstrijska Štajerska je bila do nedavna izrazito kmetijska pokrajina, vendar so jo prebivalci z državno pomočjo dvignili v vrh kmečkega turizma

Tega reportažnega zapisa zanesljivo ne bi bilo, če škofjeloška občinska skupščina ne bi organizirala za odbornike in predstavnike delovnih organizacij dvodnevne izleta v sosednjo avstrijsko Štajersko, v dolino reke Enn. S seboj so povabili tudi novinarje Glasa. Ta dežela oziroma pokrajina predstavlja danes vrh avstrijskega kmečkega turizma, za katerega se močno ogreva tudi loška občina. Znano je namreč, da so se v Loki odločili urediti kmetijstvo in ga napotiti v lepšo in spodbudnejšo prihodnost. Eden od načinov je tudi uvajanje kmečkega turizma. Tega se ne da narediti prek noči, z odlokom ali predpisom, temveč z načrtnim delom. Zato je potrebno veliko veliko izkušenj ter dobrih zgledov. In te lahko najdemo ne tako daleč od domačega praga, v sosednji avstrijski Štajerski. Prav je, da ob tej priložnosti povemo, zakaj si loška občina tako prizadeva rešiti »kmetijsko vprašanje«. Narodni dohodek na zaposlenega v industriji znaša 1500 dolarjev, na kmeta pa le 500 dolarjev. Takšne razlike pa nobena družbena skupnost ne more trpeti dolgo. Ob tej priliki lahko tudi zapišemo, da je pred našim izletom 40 kmetov iz loške občine že obiskalo omenjene kraje.

STAJERSKO PREROJENJE

Pred začetkom opisovanja tega, kar smo videli na dvo-dnevne izletu, nekaj podatkov o Štajerski oziroma njenem turizmu.

Avstrijska Štajerska ima 7000 gostinskih objektov in približno 85.000 turističnih postelj, od tega 50.000 v hotelih. Na tem, ne tako velikem ozemlju deluje 20 področnih turističnih zvez, ki združujejo 250 turističnih društev s 35.000 člani.

Štajerci trdijo, da kraji pri njih niso urejeni samo po zaslugi turističnih organizacij, ampak po zaslugi vsega prebivalstva. Znano je namreč, da je bila avstrijska Štajerska do nedavnega ena najbolj zaostalih avstrijskih pokrajin. Tudi na turističnem področju ni pomenila veliko, ker je pokrajina takšna, da sama po sebi ne more zadovoljiti gosta. V primerjavi z drugimi avstrijskimi pokrajinami, ki jih je narava obdarila z neizmernim bogastvom lepot, kamor sodijo visoke planine, jezera in smučišča, je Štajerska le kmetijska dežela z nizkimi griči in gozdovi predvsem v vzhodnem delu. Zaradi svoje neizrazitosti ne privablja gostov. Ker pa so

prebivalci videli edini napredek in izhod v turizmu, so se te zadeve lotili zelo resno. Zgradili so vrsto kopališč, žičnic in drugih turističnih naprav, s katerimi jim je uspelo privabiti goste in povečati turistični promet. Začel se je izredno hiter turistični razvoj in so že pred leti zabeležili 6 milijonov turističnih prenočitev. Če primerjamo ta podatek s Slovenijo, ki je imela ob istem času 2 milijona prenočitev, vidimo kakšen je bil napredek Štajercev. Ne smemo še namreč pozabiti, da ima Slovenija neprimerno več turističnih lepot in privlačnosti. Ne preostane nam drugega, kot da priznamo, da so avstrijski Štajerci pri svojih prizadevanjih popolnoma uspeli.

Se enkrat moramo poudariti, da ti uspehi niso samo rezultat dela turističnih organizacij in gostinskih podjetij, ampak je to rezultat prizadevanj vsega prebivalstva. Prebivalci Štajerske so spoznali vrednost turističnega prometa in je zato vsak posameznik skušal prispevati k temu čim več. Ta prizadevanja se kažejo v tem, da je

slehera hiša vzorno urejena, da so vrtovi negovani in počiščeni, da so okna okrašena s cvetjem in da vlada pred hišami in v hišah red in čistoča. Urejenost krajev je bila največja zaveznica uspeha, ki ga lahko dosežemo v turističnem prometu. Če to prebivalci razumejo in ravnajo tako kot so Štajerci, potem lahko skupnost računa na uspeh. Seveda pa pri tem ne gre prezreti tesne povezave med kmetijstvom in turizmom, saj brez urejene kmetije ni kvalitetnega in donosnega kmečkega turizma. Vendar o tem kasneje, ko vam bom skušal kar se da natančno opisati kmetije, ki so se lotile turizma in pri tem dosegle velike, če ne izredne uspehe.

Vse, kar smo zapisali doslej, niso visokoleteče besede in prazna hvala zaradi hvale, temveč resnica, ki jo moraš videti. Tega noben obiskovalec avstrijske Štajerske ne more prezreti. Resnično, v vsej deželi je čutiti pravi turistični utrip.

TUDI TRHEL STOR JE LAHKO ZANIMIVOST

Vozimo se po Koroški. Za nami sta Beljak in Spittal. Promet ni gost in Transturostova mercedesa zlahka požirata kilometre. Na desni je na obronkih hribovja že vidna trasa bodoče turske avtomobilske ceste. Buldožerji vztrajno rijejo po zemlji. Pokrajina je dokaj enolična. Gozdovi, pašniki, na katerih se pase lepo rejeno govedo. Peljemo se skozi vasi in večje zaselke. Povsod izredna skrb, da bi bilo po naseljih čim več zelenja. Srečavamo se s kravami. Prihajajo s planine. Vsak trop ima kraljico, ki ima z zlatim papirjem in vencem obdano rogovje. Nekaj podobnega našemu bohinjskemu kravjemu balu. Voznikom ne preostane drugega kot da se umaknejo in dajo kravam prednost. Avstrijcev to ne moti. Dolina se začne kmalu ožiti. Spremlja nas reka Gmünd, ki teče po dolini, podobni Poljanski ali Selški. Na obeh straneh ceste so gozdovi, vendar ne tako bogati kot naši. Polno je raznih presekov in frat. Hudourniki zato lahko mirno derejo v dolino, kar povzroča, da reka prestopa bregove, poplavlja in s tem ustvarja precejšnjo škodo. O škodljivosti tega pojava in takšnega gospodarjenja z gozdovi je že začela razmišljati tudi deželna vlada. Prebivalci teh krajev se ukvarjajo s kmetijstvom in gozdarstvom. Zato žag ob cesti ne manjka. Pri vožnji skozi te majhne vasice sem bil posebno pozoren na veliko število trgovnic, ki so izredno dobro založene. V njih lahko praktično kupimo vse. Čeprav ta del Avstrije turistično ni ne vem kako razvit, je ob cesti kar lepo število opozorilnih tabel za turistične sobe, pensione, gostilnice, bifeje itd.

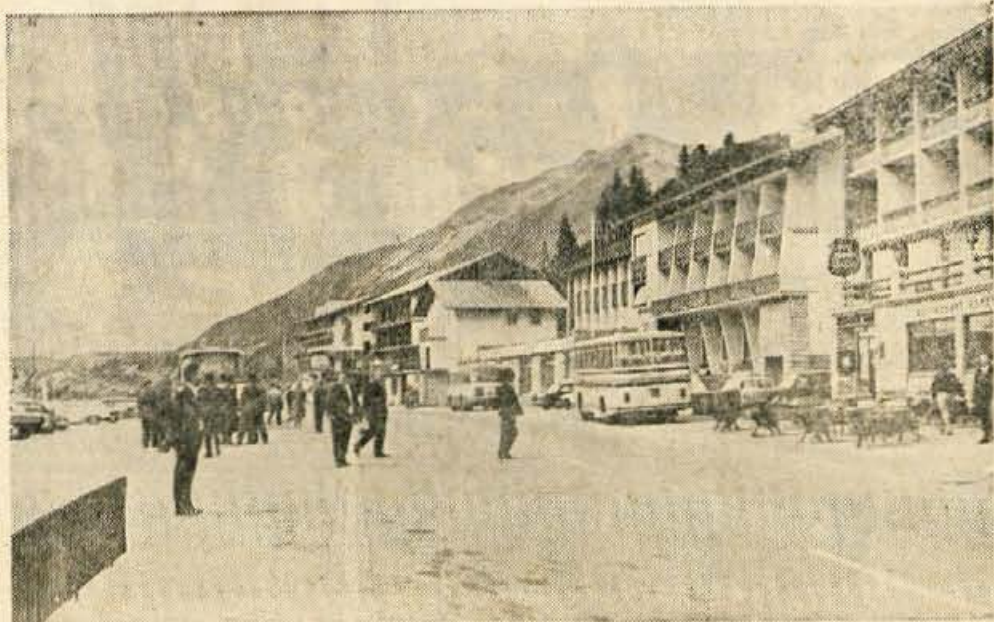
Cesta se začne naglo vzpenjati. Obdajajo jo gozdovi, ki so na mnogih krajih ograjeni in opremljeni z napisom Pre-

hod prepovedan. Sklepali smo, da Avstrijce skrbi usoda njihovih gozdov, ki so razumljivo veliko bogastvo. Bližamo se gorskemu prelazu Katschberg. Visok je 1640 m. Čeprav nisimo pričakovali, nas je na vrhu sprejela množica turističnih objektov in turistov, ki jih tukaj kljub neugodnemu vremenu ne manjka. Pred leti je bila na tem mestu puščoba, danes pa bogato turistično naselje.

Casa za natančnejši ogled ni bilo, kajti naš cilj je bil še daleč. Spustili smo se v pokrajino Solnograško, v dolino reke Mure. Pokrajina je agrarna. Prave industrije ni, zato se veliko ljudi vozi na delo v Nemčijo. V nedeljo odhajajo, v petek ali soboto pa se vračajo. Vendar se ta avstrijska pokrajina že nagiba k turizmu. Pensioni in hoteli so pogostejši, vasi so lepše urejene, v okolici pa je precej lepih smučišč z žičnicami in vlečnicami. Ob cesti smo opazili veliko vodnjakov. Vendar ne betonskih s pipami, temveč navadnih lesenih, narejenih iz trhljih storov ali krivih debel. Nekaj zanimivega in izvirnega.

Pred naseljem Mauterndorf postajajo ograde ob cesti pogostejše. Pašniki so razdeljeni v čredinke. Tu je doma pašnokošni sistem gospodarjenja. Urejenost naselij je izredna. Balkoni in okna so polni rož. Ceste počiščene, vrtovi urejeni. Vse hiše so urejene v starem slogu. Niti ena ne kazi celote. Razen tega pa množica reklamnih tabel za pensione, prenočišča, restavracije, kulturne spomenike itd. Tukaj smo se na naši poti prvič srečali s pravo turistično Avstrijo. Naselje je značilno kmečko. Vendar hlevi in gospodarska poslopja ne motijo. Vse je urejeno tako kakor je treba. Zares, v teh krajih se lahko veliko naučimo... (Prihodnjič: kako uskladiti kmetijstvo s turizmom)

J. Košnjek

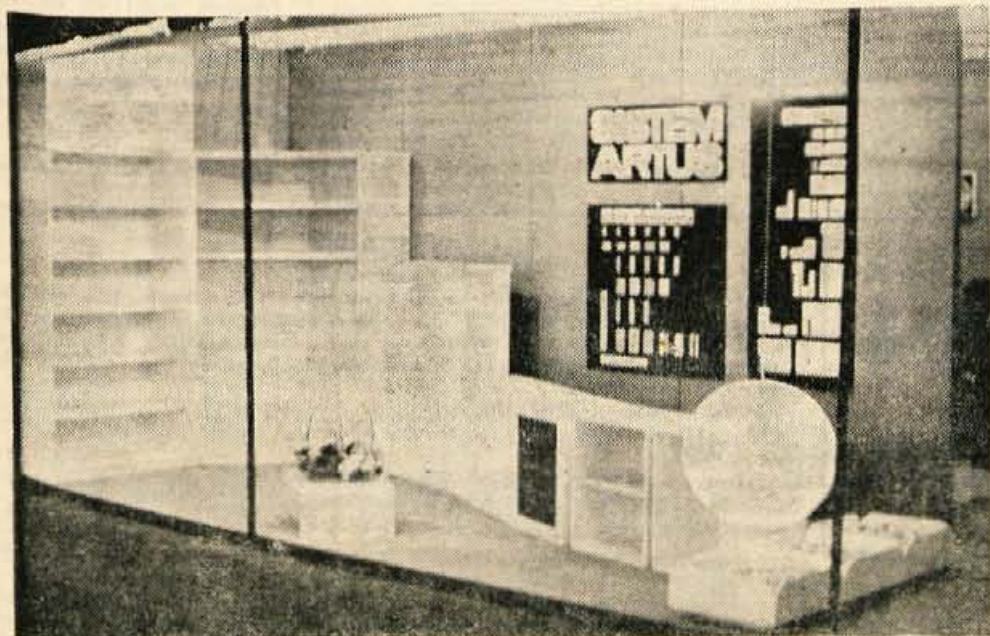

Postanek na prelazu Katschberg. — Foto: J. Košnjek

Največji »bum« VIII. mednarodnega sejma pohištva, opreme in notranje ureditve in I. jugoslovanskega salona pohištva v Beogradu

Uganka je razvozlana

Na pragu revolucije v opremljanju stanovanj — Ni še tako dolgo, ko so nekateri najbolj črnogledi zmajevali z glavami: »Zakaj Alples Železniki gradi novo tovarno?« — Na sejmu oziroma salonu v Beogradu je podjetje za nov program pohištva dobilo najvišje jugoslovansko priznanje in prvo nagrado

Alples iz Železnikov na mednarodnem sejmu pohištva, opreme in notranje ureditve v Beogradu

Od 23. oktobra do 1. novembra je v Beogradu odprt VIII. mednarodni sejem pohištva, opreme in notranje ureditve in I. jugoslovanski salon pohištva. V hali 8 se je letos predstavilo devet slovenskih podjetij: Alples Železniki, Brest Cerknica, Dekorativna Ljubljana, Javor Pivka, Lesonit Ilirska Bistrica, Marles Maribor, Moblo Nova Gorica, Oprema Izola in Stol Kamnik.

Ze prve dni po otvoritvi sejma so mnogi jugoslovanski časniki zapisali: »Hala 8, kjer razstavljajo slovenska podjetja, je največji »bum« letošnjega sejma!«

ZAKAJ TAKO LASKAVA OCENA?

Hala je enotno urejena in opremljena. Prikupna dekleta so znana slovenska podjetja enotno oblekla (uniformirala), vseh devet podjetij pa je zelo uspešno združilo tudi reklamo svojih izdelkov. Vendar pa to ni vse. Krono na resnično lepo urejen salon je v potek postavila še odločitve, da je podjetje Alples Železniki dobilo na sejmu za nov program pohištva ARTUS najvišjo jugoslovansko priznanje in I. nagrado. Z drugimi besedami to pomeni:

Razstavljeno pohištvo podjetja Alples je najboljšje jugoslovansko pohištvo za leto 1970.

KAJ JE ARTUS?

»Odkrito povedano, pričakovali smo, da bomo morda dobili eno od nagrad ali priznanj za naš novi program, ko pa smo v soboto dobili telegram, nismo mogli verjeti. Prva nagrada in najvišje priznanje sta nas osupnila,« nam je v sredo dopoldne povedal direktor Alplesa dipl. ekonomist Janez Ster.

»Posledice tega priznanja so bile zelo učinkovite. Na sejmu smo takoj prodali vso dosedanja zaloga pohištva in vso proizvodnjo do konca leta. — Ko si je sejem včeraj (torek) ogledal predsednik Tito, se je podrobno zanimal za nov razstavljeni program in za našo tovarno. — Neki angleški diplomat pa je takoj želel odkupiti razstavljeno pohištvo.«

Ime ARTUS je na prvi pogled morda malo nenavadno. Latinska beseda artus namreč pomeni člen. Vendar prav to ime najbolj označuje novi program oziroma sistem 58 ploskovnih elementov, iz katerih je moč sestaviti na tisoče različnih kombinacij omar za dnevne sobe, kabine, otroške sobe, dekliške so-

be, gospodinske prostore itd. Skratka z imenom ARTUS so povedane vse prednosti novega pohištva v primerjavi z dosedanjim klasičnim.

Poglejmo nekatere prednosti, ki napovedujejo pravo revolucijo v opremljanju stanovanj:

• Odpadla bo tradicionalna »uniformiranost« in »trogost« klasičnega pohištva. Gre namreč za to, da čez nekaj let danes zelo moderna dnevna soba zastari. Tudi ljudje smo takšni, da se mnogih stvari v življenju čez čas naveličamo in si želimo sprememb. V stanovanju smo največkrat zadovoljni že s tem, da pohištvo malo prestavimo (zamenjamo stene) in za nekaj časa se spet dobro počutimo. Seveda pa si pri milijonski ali še dražji dnevni sobi ne moremo privoščiti, da bi vsakih nekaj let kupili novo.

Pohištvo ARTUS pa bo to omogočalo. Nov sistem bo namreč omogočal 4 višine (60, 120, 180 in 238 centimetrov — za omaro). Širina posameznih elementov pa znaša 45 in 90 centimetrov. Z 58 različnimi elementi bo vsak sam lahko postavil drugačno omaro za dnevno sobo. (Ta sistem je namreč podoben otroškemu LEGO sistemu).

• Druga revolucionarna sprememba je, da bo to pohištvo veliko cenejše od sedanjega — klasičnega. Za primer so nam predstavniki Alplesa povedali:

»V poprečnem blokovnem stanovanju bo bodoči lastnik našega novega pohištva lahko opremil dnevno sobo (omara, kavč, 2 fotelja in mizica) že za okrog 450 tisoč starih dinarjev. Najrazkošnejša (najbolj kvaliteta) dnevna soba pa bo veljala okrog milijon starih dinarjev. Pri tem velja še enkrat spomniti prednost: Po nekaj letih bo lastnik iz elementov lahko napravil popolnoma drugačno dnevno sobo.«

• Omenjeni elementi se lahko uporabljajo tudi za opremo kabinetov, otroških in dekliških sob, gospodinskih prostorov itd.

UGANKA JE RAZVOZLANA

Ni še tako dolgo, ko so nekateri najbolj črnogledi zmajevali z glavami: »Zakaj Alples v Železniki gradi novo tovarno?« — Odgovor v podjetju je bil takrat kratak: »To predvideva naš proizvodni program.«

Zdaj je uganka razvozlana. Novi sistem pohištva so začeli razvijati hkrati z idejnimi načrti za novo tovarno in še nekaterimi drugimi sporednimi objekti. V bodoči novi tovarni imajo že vse stroje in te dni bodo začeli z notranjimi inštalacijskimi deli. Tako bo v novi tovarni prihodnje pomlad siekla tudi proizvodnja novega pohištva.

»Vendar bo uradna otvoritev tovarne 22. julija, ob 30-letnici vstaje slovenskega naroda. In sicer zato, da bodo ljudje takrat lahko videli celotno tovarno v obratovanju.«

»Tovariš direktor, povrnimo se še malo k velikemu

uspehu Alplesa na sejmu v Beogradu - k novemu programu. Kdo je projektant sistema ARTUS?«

»To je inž. Biba Bertok, ki je, kot je znano, že dobila priznanje za projektirano predsočno steno, ki jih delamo pri nas.«

»In kdaj bomo Slovenci lahko videli vaš nov proizvodni program?«

»Če bomo pri škofjeloški gimnaziji dobili telovadnico TVD Partizan, ga bomo razstavili konec novembra v Škofji Loki. Če pa tega prostora ne bomo dobili, se bomo obrnili na delavski dom v Kranju in ga konec novembra tamkaj razstavili.«

URESNIČITEV CELOTNEGA PROGRAMA

S pripravo načrtov za novo tovarno in za novi program pohištva so v Alplesu pripravili še nekatere druge načrte, ki bodo tudi uresničeni, ko bo stekla proizvodnja.

Danes je v podjetju 569 zaposlenih, z novo proizvodnjo pa bodo zaposlili še 150 delavcev. Zato bodo zgradili več novih stanovanj, skupaj z Iskro Železniki pa Alples gradi tudi samski dom. Še letos (29. novembra) bo kinematografsko podjetje Sora Škofja Loka odprlo v združenem domu novo kino dvorano, Alples pa novo samopostrežno restavracijo za delavce in druge prebivalce s tega področja.

Tako bo pred začetkom nove proizvodnje uresničen celotni program, ki si ga je podjetje zastavilo pred leti. Posebnost tega programa je, da sestavljali mislijo ne le na tovarno in novi proizvod, marveč tudi na delovno silo, stanovanja, zabavo, prehrano — skratka na širši družbeni standard tega kraja.

A. Zalar

Naši delavci najdlje ostanejo v tujini

Konec tega leta bo verjetno število naših delavcev na začasnem delu v tujini doseglo številko 800.000. To pa je že številka, zaradi katere se je treba ne samo zamisliti, pač pa tudi poiskati rešitve in poti, kako te ljudi, med katerimi je vse več visokokvalificiranih, privabiti spet nazaj. Ne gre samo za visoko število delavcev, ki delajo v tujini, pač pa tudi za relativno dolgo obdobje zaposlenosti v tujini. Po nekaterih podatkih so prav Jugoslovani med ostalimi ekonomskimi emigranti na delu v tujini najdlje. Še bolj neugodno pa je, da najdlje ostanejo prav kvalificirani delavci; dva do trikrat dlje od nekvalificiranih. Njihovo delo v tujini traja od šest do 10 let.

Medtem ko računajo, da bo letošnje število na novo zaposlenih delavcev v tujini doseglo število 200.000, pa po drugi strani ni pričakovati, da bi se naši delavci odločili v večjem številu za vrnitev domov. Točnih podatkov ni, vendar pa se je po podatkih zavodov za zaposlovanje lani vrnilo z dela v tujini 16.000 delavcev. Ta pa je premalo za napolnitev vse bolj praznih delovnih mest posebno takih, ki zahtevajo kvalificirano delovno silo. O problemu izpraznjenih delovnih mest se pri nas sedaj vse bolj pogosto razpravlja, vendar pa kot vse kaže, še ni nobene možnosti za rešitev tega problema. Vsekakor pa bo treba nekaj storiti, saj je med delavci, ki odhajajo v tujino 60 odstotkov kvalificiranih

Učni uspeh osnovnih šol občine Tržič

Bolje kot leto prej

V letošnjem šolskem letu je na tržiških osnovnih šolah izdelalo več učencev kot v prejšnjih letih. Učni uspeh je za 3,6 odstotka boljši kot lani, saj je letos izdelalo 87,9 odstotka učencev. Boljši učni uspeh je bil tudi v višjih razredih. V prejšnjih letih je bil namreč učni uspeh v nižjih razredih vedno večji tudi 15 do 20 odstotkov kot v višjih razredih. Boljši uspeh učencev višjih razredov je zelo pomemben pri lažjem vključevanju v srednje šole, obenem pa seveda pomeni izrazit napredek v delu osnovnih šol v občini. Med tremi osnovnimi šolami, kolikor jih je v občini, ima najboljši učni uspeh osnovna šola Heroja Grajzerja. Na tej šoli je izdelalo 89,3 odstotka učencev. Obe-

nem pa je učni uspeh na tej šoli tudi največji v primerjavi z lanskim letom, saj je izdelalo skoraj 5 odstotkov učencev več. Če pa se upošteva pri uspešnem zaključku šolskega leta še vse učence, ki so uspešno opravili popravne izpite in napredovanje z eno negativno oceno, pa se odstotek uspešnih učencev dvigne na 94,3 v letošnjem letu, kar je za 2 odstotka boljše kot leto prej.

Generacijski uspeh na tržiških osnovnih šolah je bil letošnje leto nekoliko manjši kot lani. V osmih letih je uspešno zaključilo osemletno šolanje 58 odstotkov učencev, kar je za dobre tri odstotke manj kot leto prej. V uspeh generacije se kaže uspešnost dela učiteljskih zborov ter

materialni in kadrovski pogoji dela šol v zadnjih osmih letih z vsem kompleksom vzgojnih diaktičnih in organizacijskih vprašanj. Če v tem obdobju eno samo leto pojenja skrb šole za učno vzgojno delo in uspehe učencev, se to že negativno pokaže na osipu generacije.

V letu 1969/70 osnovne šole v tržiški občini niso imele posebnih kadrovskih težav. Največji problemi so bili le pri organizaciji predmetnega pouka. Najslabšo predmetno zasedbo so imeli na osnovni šoli v Križah, kjer niso imeli ustrezne pedagoške kvalifikacije učitelji matematike, biologije, kemije, likovnega pouka, gospodinjstva, glasbe in slovenščine. Ob tem pa je treba seveda povedati, da ve-

liko učiteljev izredno študira in da bodo do leta 1972 končali šolanje.

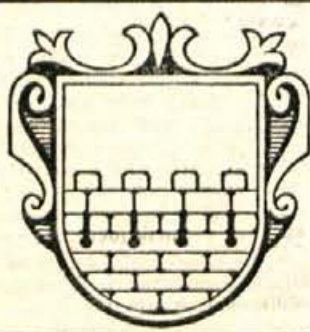
V najugodnejših delovnih pogojih je letošnje šolsko leto poteklo le na osnovni šoli heroja Grajzerja. Tu je bil organiziran kabinetni in skupinski pouk, organiziran je bil tudi dodatni pouk, tudi podaljšano bivanje so imeli le na tej šoli. Ostali dve šoli v Križah in pa šola heroja Bračiča pa imata stisko s prostori, kar seveda je vplivalo na organizacijo dodatnega pouka, da o kabinetnem pouku ne govorimo. Kljub temu so bili delavni načrti, ki so jih sprejeli samoupravni organi šol za šolsko leto 1969/70, povsod realizirani, ker so temeljili na delovnih izkušnjah iz prejšnjih let in na pravilnem razumevanju družbenih ciljev kot jih določajo za to področje zakoniti predpisi, pravilniki in navodila.

L. M.

Gimnazija Rudolfa Maistra

Delovni kolektiv kamniške gimnazije je soglasno sklenil, da gimnazijo preimenuje po velikem kamniškem rojaku, borcu za severno mejo, generalu Maistru. Obenem so zaprosili za soglasje občinske skupščine. Poročilo in pojasnilo je na seji skupščine občine Kamnik podal Marjan Založnik, predsednik sveta za šolstvo, kulturo in telesno vzgojo pri občinski skupščini. Občinska skupščina je na nedavni seji izdala soglasje.

J. V.

650 let Tržiča

Pomudimo se končno še pri enajsti knjigi Valvasorjeve Slave! Ta knjiga je izmed vseh petnajstih knjig najboljše, saj ima kar 730 strani, kar je skoraj četrtina celotnega dela. Ta knjiga je — lahko rečemo — tisto, kar naj bi Valvasor prispeval k drugemu zvezku Schönlebnove Stare in nove Kranjske, je s spremnim besedilom izpopolnjena zbirka podob kranjskih mest, trgov, gradov in samostanov, ki jo je Valvasor izdal deset let prej. Ta knjiga je tudi najbolj bogato ilustrirana, saj spremlja opis mest, trgov, gradov in samostanov tudi njihova podoba. Zanje je porabil bakroreze, ki jih je bila pripravila njegova bakroreznica na Bogenšperku za Topografijo sodobne vojvodine kranjske, le da je bilo treba te bakroreze za Slavo zaradi njenega ožjega formata z leve in desne porazložiti. (Tako je npr. podoba Tržiča v Topografiji široka 21 cm, v Slavi pa sta na levi odrezana dobra 2 cm, na desni pa dobri 3 cm in je torej široka le 15 in pol cm).

Enajsta knjiga Slave ima tudi posebno štetje strani. Na njih se zvrstijo opisi mest, trgov, gradov in samostanov po abecednem redu njihovih nemških imen. Pod naslovom sta podoba in vsebina opisa. (Povzetek vsebine je pod naslovom poglavja tudi v drugih knjigah, le da ga mi doslej nismo navajali, ker smo povzeli iz posameznih poglavij le odlomke.)

Oglejmo si iz enajste knjige najprej stran 17:

ALT GUTENBERG

(na upodobitvi: **ALTGVETENBERG, Staré Gutenberg**)

Vsebina:

Alt Gutenberg. Ima neustrezno ime. Njegova lega. Njegovo sedanje stanje. Lastniki Alt Gutenberga.

Grad Alt Gutenberg, po kranjsko Staré Gutenberg, je dobil to ime po karseda veliki nerodnosti, ko predstavlja ne kako dobro («keinen guten»), ampak zgolj zelo skalnato, golo goro brez rud in drugih rudnin. Je na Gorenjskem, od glavnega mesta Ljubljane 6 milj in od trga Tržiča pol ure oddaljen. Prej je bil precej veliko poslopje, zdaj pa je večinoma razvaljen, ko je že dolgo prazen in živijo lastniki tega gradu večinoma v trgu Tržiču. Tik pod tem visokim grajskim hrbom teče mimo voda, ki jo imenujejo Tržiška Bistrica.

Ta grad je bil nekoč sleveč rodni dom gospodov Gutenbergov. Ko pa se je ta rod že davno preselil ne le iz Kranjske, ampak tudi iz zemskega življenja, so mu kot lastniki sledili gospodje Zuickli, dokler ga ni od enega izmed gospodov Zuicklov kupil gospod Karel Juritsch, ko je bil carinski uradnik in preskrbovalec hrvaške in primorske krajine. Ta ga je prodal gospodu grofu Henriku Paradeiserju, deželnemu upravitelju. Od njega je z ženitvijo prešel na gospoda Danijela Eckha, po njegovi smrti pa je ostal gospe Renati, rojeni Paradeiser, ki je bila njegova žena. Ta ga je prinesla s seboj v zakon, ko se je poročila z gospodom grofom Jurijem Maksimilijanom Barbom. Po njegovi smrti je postal spet njena last in v njeni lasti je še zdaj. Sicer pa je izpričano, da je nekoč pripadal gospodu Lambergonu.

Na straneh 405—407 je opis Tržiča:

NEUMARCKTL**Vsebina:**

V kateri pokrajini leži Tržič. Lega in položaj tega kraja. Dva dela trga. Komu pripada vsak izmed njih. Trg je pol obrtnikov. Tu je mnogo izdelovalcev kordovana. Drugi obrtniki le-tu. Kraj daje mnogo zasluzka. Kje stoji grad Neuhaus. Lastniki polovice Tržiča, ki spada pod Neuhaus. Čigavo je bilo okoli leta 1305 to gospostvo.

Trg in gospostvo Neumärcktl, ki ga v jeziku dežele imenujejo Tersezch, leži na Gorenjskem med Ljubljano in Celovcem na Koroškem, dve milj od mesta Kranja.

Drugače pa leži trg v dolini med visokimi snežniki pod daleč znano goro Ljubelj («Loybel ali Loebel»), ki ločuje med seboj Kranjsko in Koroško in je takorekoč mejnik Čeznjo pelje kar dobra cesta s Kranjskega na Koroško.

Ta trg je razdeljen na dva dela, to je na gornji in spodnji del. Oba dela loči deželna cesta, ki pelje skozenj.

Spodnji del pripada gradu Alt-Guttenberg. Tega sem že zgoraj opisal kot Alt-Guttenberg skupaj z nekdanjimi in sedanjimi lastniki; kako so ga namreč imeli v lasti gospod Zuickl, gospod Juritsch, baron Eck in grof Barbo, ki je to gospostvo, to je grad Alt-Guttenberg in polovica tega trga, Tržiča, zapustil svoji odoveli ženi gospe Renati, grofici Barbo, rojeni Paradeiser. Ta je tudi še lastnica.

Gornji del pripada graščini Neuhaus.

Ves trg je poln obrtnikov. Vtem ko strojijo tu najboljše kordovansko usnje in ga izdelujejo v rdeči in črni barvi, ga potem vozijo na daleč in na široko in prodajajo v Italijo in po rimskem cesarstvu.

Razen tega tko tu tudi različno preprosto blago, ki ga imenujejo mezlan («Mazalan»). Da ne omenjam tukaj bakrenih in železnih posod kot kotlov, ponev in podobnih. Zaradi tega v tem kraju mnogo zaslužijo. Pri tem jim odlično pomagata obe vodi, Ljubeljski potok («Loebel-Bach») in Bistrica.

Nedaleč odtod stoji na hribu graščina Neuhaus, v kateri je prenočevalo njegovo rimsko-cesarsko veličanstvo Leopold I, ko je potovalo 6. septembra 1660. leta s Koroškega na Kranjsko. Tej graščini pripada pol trga ali gornji del tržiškega gospostva, ki je bil nekdanj last Paradeiserjev. Ko so ga po smrti bratov podedovale sestre in se je ena izmed njih poročila z gospodom baronom Henrikom Julijem Wernegkhom, je ta polovica tržiškega gospostva z graščino vred prešla v last njenega moža.

Prej, okoli leta 1305, je pripadalo še nerazdeljeno tržiško gospostvo goriškemu grofu Albertu. Zdjaj pa so lastniki polovice dediči pokojnega goriškega gospoda barona Henrika Julija Wernegkha.

Z izborom odlomkov iz Valvasorjeve Slave smo pri kraju. Da bo naš izbor čim popolnejši, dodajmo le še kratek odlomek iz njene četrte knjige, ki smo ga pri prelistavanju Slave prezrli. V XXXVI. poglavju te knjige nasteva Valvasor različne izvire zdravilnih vod in toplice na Kranjskem; med njimi je omenjen na str. 603—604 tudi izvir kisle vode v tržiški okolici:

«Pod goro Ljubelj («Loybl») je pred dvema letoma našel neki podložnik gospe grofice Barbo kisló vodo. Za le-to je potem gospod doktor Baptista Petermann ugotovil, da vsebuje mnogotere rudninske snovi, to je žvepla, soli, zlata in nekaj železa.

Ta slatina sicer pospešuje iztrebljanje, toda lahko in počasi: od človeka ne gre toliko blata, kolikor je je popil. Zato te kisle vode spričo pomanjkanja kaj več dristil, to je še drugih snovi, ki pospešujejo iztrebljanje, v njej omenjeni gospod doktor Petermann ne priporoča kot odvajalo. Zato pa se nič manj ne izkaže taka kislá voda kot primerna pro eliciendo fale, vel pro reserandis obstructionibus hypochondriaci, to je za popravo preslane krvi, pa tudi za odpravo zastojev v posameznih delih telesa, če se malo nadrgnemo z njo.»

J. R.

Naša pesem 1970

Uspeh pevskega zbora France Prešeren

V želji, da se dvigne kvaliteta slovenskih pevskih zborov in usmeritev k sodobnejši zborovski literaturi, je bilo 24. in 25. oktobra v Mariboru tekmovalje najboljših slovenskih pevskih zborov. Slovenski pevski zbori delovali so tudi pevski zbori iz zamejstva. Na tekmovalje se je prijavilo 17 pevskih zborov. Pred tekmovaljem pa jih je odstopilo pet, in sicer: Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec iz Ljubljane, moški pevski zbor Slava Klavara in mešani pevski Angel Besednjak iz Maribora ter ženski in mešani pevski zbor z Jesenic.

Strokovna žirija, ki so jo sestavljali: prof. Vlado Golob iz Maribora, prof. dr. E. Hofman iz Gradca, dirigent Anton Nanut iz Dubrovnika, dirigent Rado Simoniti iz Ljubljane in prof. Giulio Viozzi iz Trsta, je ocenjevala zборе po najtežjih mednarodnih merilih.

Na tej zelo težki preizkušnji dosežkov kvalitete petja ter izbora sodobnih zborovskih skladb sta med dvanajstimi najboljšimi zbori dosegla viden uspeh ženski pevski zbor France Prešeren iz Kranja, ki je prejel srebrno plaketo, in mešani pevski zbor France Prešeren, ki je

prejel bronasto plaketo. Poleg visoke uvrstitve na samem tekmovalju sta zbor, sodeč po aplavzu, prejela polno simpatij poslušalcev. Doseženi uspeh je ponovna potrditev sodobne programske in kvalitetne rasti pevskega zbora France Prešeren.

—ar

Včeraj so v galeriji v Prešernovi hiši v Kranju odprli razstavo del slikarja Janeza Potočnika. Slikar se je rodil v Škofji Loki 10. maja 1892. Prve stike s slikarstvom je dobil že doma v Loki pri Groharju in kasneje na ljubljanski realki in na slikarski akademiji v Münchnu. Do leta 1938, ko je bil na priporočilo Riharda Jakopiča sprejet na slikarsko akademijo v Beogradu, je občasno razstavljal v Umetniški zadrugi v Zagrebu. Vojna leta so ga zatekla v Srbiji in v Škofjo Loko se je vrnil takoj po osvoboditvi. Tu je dve leti poučeval risanje, nakar je bil premeščen na Primorsko.

Na razstavi v Kranju razgrinja pred nami delo, ki je nastajalo več kot trideset let. Predvsem je krajina objekt slikarjevega udejstvovanja in realističen, čeprav z impresionistično tehniko obarvan zapis poti, ki jo je prehodil od rojstnega kraja do Benetk in na Kras, kjer so mu potekala leta službovanja in kjer se je stalno naselil, in zopet Škofja Loka in Gorenjska, ki jo zvesto obiskuje.

(Ib)

Komemoracije ob dnevu mrtvih

ŠKOFJA LOKA

Osrednja žalna svečanost bo v nedeljo, 1. novembra, ob 9. uri pred domom ZZB NOV v Škofji Loki. V programu, ki je pripravljen za to priložnost, bodo sodelovali godba in pihala, moški pevski zbor Ivan Cankar, gimnazijski pevski zbor in recitatorji. Ob 10.30, prav tako v nedeljo, bo žalna svečanost pred spomenikom padlih na Godešiču in ob 11. uri v Virmašah.

V Zireh bo osrednja svečanost v nedeljo ob 9. uri pred spomenikom NOB pred osnovno šolo. Od tu bodo odšle delegacije delovnih in družbenih organizacij, ki bodo položile vence in cvetje pred spomenik in spominska obeležja na Selu, Ravnah, Goropekah, Pretovču, na pokopališču na Dobračevi, v Stari vasi, v Novi vasi, na Lednici in pred Alpino v Zireh.

Danes pa bodo komemoracije ob 11. uri v železnikih in v Gorenji vasi.

RADOVLJICA

Danes, v soboto, ob 10. uri bo žalna svečanost na Srednji Dobravi, ob 17. uri pa v Bohinjski Bistrici.

Jutri, v nedeljo, 1. novembra, ob 8.30 v Gorjah, ob 9. uri na Bledu in v Zasipu, ob 9.30 v Dragi, ob 10.30 v Begunjah in ob 11.30 v Radovljici.

Tako kot vsa leta nazaj bodo žalne svečanosti tudi v nekaterih drugih krajih in naseljih v radovljiški občini.

JESENICE

Osrednja žalna svečanost bo v soboto (danes) ob 15.30 na starem pokopališču na Plavžu. Sodeloval bo pevski zbor, učenci bodo brali naloge o dnevu mrtvih. V programu bo sodelovala tudi godba na pihala.

Jutri, v nedeljo, bodo žalne svečanosti ob 9.30 v Dragi, ob 10. uri na Koroški Beli, ob 11. uri na pokopališču na Blejski Dobravi, ob 11.30 pred spomenikom NOB na Blejski Dobravi in ob 16.30 v Begunjah.

TRZIC

Komemoracije bodo pripravile krajevne organizacije ZZB NOV. Žalne svečanosti bodo ob 8.30 v Trziču, Križah, Brezjah, Lešah, Lomu, Jelendolu, Podljubelju in na Kovorju. Osrednja svečanost bo na glavnem pokopališču v Trziču v nedeljo ob 9. uri. V programu bo sodelovala godba na pihala, pevci in recitatorji.

SENCUR

Žalna svečanost bo 1. novembra ob 11. uri pred skupnim spomenikom NOB v Senčurju. Organizacija ZZB NOV vabi občane, svoje padlih in odbornike ter praporščake s prapori. Zbirališče je pred domom kulture ob 10.45.

VISOKO

Danes ob 17. uri bo pred spomenikom padlih na Visokem komemoracija. Sodelovali bodo pevci in recitatorji.

Škofje-loške osnovne šole bodo opremljene z učili

Izvršni odbor škofjeloške Temeljne izobraževalne skupnosti je na svoji zadnji seji odločil tudi o usodi presežnih sredstev. Člani so soglasno sklenili, da bodo presežek vročili pri Gorenjski kreditni banki, pri kateri bodo potem lahko osnovne šole dobile posojilo za nabavo učil. Obresti, ki jih bo dala banka od vloženega denarja, bo Izobraževalna skupnost uporabila za beneficiranje obresti, ki jih bodo morali plačevati posojilojemalci. Na ta način bo mogoče v roku treh let opremiti vse šole v loški komuni z ustreznimi učnimi pripomočki.

Denarna sredstva za izobraževanje naj bi se v prihodnjem proračunskem letu povečala za 31 odstotkov. To bi omogočalo tudi povečanje osebnih dohodkov pedagoških delavcev za 19 odstotkov. V občinski blagajni bo treba zbrati za del osnovnih šol dvanajst in pol novih milijonov. Takšno vsoto pa verjetno ne bo mogoče pridobiti ob dosedanjih prispevnih stopnjah za šolstvo, ampak bo treba omenjene stopnje povišati za en odstotek. Dokončno besedo o tej zahtevi bo seveda izrekla občinska skupščina.

A. Iglčar

Nekaj misli o novem načinu varčevanja pri GKB

Mnenja odgovornih v LTH in Železarni Jesenice

Lep čas je že, odkar so se nekatere gospodarske organizacije — v sodelovanju z Gorenjsko kreditno banko — odločile začeti posebno akcijo varčevanja, ki bi ob morebitnem angažiranju širšega kroga podjetij utegnila postati pomemben instrument enostavnejše ter učinkovitejše finančno-kreditne politike. Gre za to, da člani delovnih kolektivov določeni odstotek mesečnih osebnih dohodkov ne dobijo izplačan v gotovini, ampak si ga pustijo avtomatično nalagati na hranilne knjižice. S pričujočim zapisom bomo bralcem skušali malce boljše predstaviti kopico prednosti, ki jih prinaša novi način razdeljevanja delavčevih prejemkov. Besedo imajo kajpak strokovnjaki; k pogovoru smo pritegnili direktorja Loških tovarnih hladilnikov Franca Branislja in osebje finančno-raznovodskega oddelka Železarne Jesenice. Poglejmo, kaj so povedali.

Tov Braniselj je svoje ugotovitve nanizal v obširnem intervjuju za interno glasilo LTH (julijska številka), kjer med drugim pravi naslednje:

»Izplačila osebnih dohodkov so spričo naraščajočih zneskov vedno večji problem, s katerim se je prisiljeno spoprijemati tako podjetje kakor tudi banka. Samo loška podružnica GKB izplača v kritičnih dneh skoraj 10 milijonov novih din, naša tovarna pa mora tedaj imeti na računu 2,5 milijona. Nabirati tolikšne vsote ni smotno, saj se denar ne obrača, da o drugih težavah npr. o čakajočih upnikih, sploh ne govorimo... V primeru pomanjkanja lastnih sredstev sicer še zmeraj lahko dobimo nekajdnevni kredit pri banki, vendar, kot sem že povedal, celo slednja okrog petnajstega v mesecu ne razpolaga z zadostno količino denarja. Par dni po razdelitvi plač pa so bančne blagajne spot polne, kajti skoraj vsa gotovina se vrne nazaj — bodisi prek trgovine, bodisi prek hranilnih vlog... Če bi bila večina zaposlenih pripravljena skrajšati ustaljeno pot denarja (banka — podjetje — delavec — hranilna knjižica), skrajšati na krožne banke — hranilna knjižica, bi banka organizacijam, ki jim primanjkuje sredstev, zmogla brez posebnih težav odobriti nekajdnevni kredit za izplačilo osebnih dohodkov... To je bil osnovni vzrok oziroma cilj novega načina varčevanja.«

V nadaljevanju Franc Braniselj pojasnjuje, kakšne koristi bodo deležni delavci, ki so pripravljeni sodelovati.

»Delavci bodo veliko bolj gotovi, da bo njihov zaslužek redno in pravočasno izplačan. Obresti od hranilne vloge tečejo nemoteno od prvega dne naprej. Posameznik drži pri sebi manj gotovine, zato je možnost tatvine ali izgube denarja minimalna.«

In ugodnosti, ki jih novost prinaša podjetju? Precejšnje so. Kolektivi z uvedenim var-

čevanjem dela plač imajo v primeru najemanja premostitvenega kredita prednost pred »konservativnimi« gospodarskimi organizacijami. Denar, naložen v banki, se razen tega neprestano obrača in je seveda bolj izkoriščen kot če bi ležal na računu. Nadaljnji ugodnosti sta tudi prihranek časa pri štetju, kuvertiranju in razpečevanju ter končno manjša škoda ob kraji ali vlovu.

V Loških tovarnah hladilnikov torej dobro vedo, zakaj so se priključili akciji GKB. Podobno je z Železarno Jesenice, kjer se je za novo obliko varčevanja doslej ogrelo 564 delavcev (nad 10%). Posamezniki vlagajo na knjižico 5—35 odstotkov svojih prejemkov — pač odvisno od absolutne višine zasluga. Največ razumevanja sta pokazala raziskovalni oddelki in oddelki tehnične kontrole, medtem ko večina drugih zadevo bržkone še premalo pozna in je bolj nezaupljiva.

V Železarni sodijo, da varčevanje pri osebnih dohodkih utegne prinesiti samo koristi, saj podjetje dostikrat komaj zbere vsoto, ki slehernemu članu kolektiva zagotavlja pripadajoči mu znesek. Poleg naštetega občan — če celo leto nalaga denar v banko — »vleče« obresti, ki lahko precej povečajo vloženo količino. Pomembno je, da ima varčevalec možnost dvigniti prihranke kjerkoli in kadarkoli hoče in da tudi glede višine izplačilnih zahtevkov ni omejitve. Glede ostalih značilnosti pa so sodbe Jeseničanov docela enake mnenju direktorja LTH.

Nakopičili smo nekaj misli o novi obliki varčevanja. Iz vseh zveni optimizem in prepričanje, da se bo opisani ali vsaj kak podobni način poenostavljenega razdeljevanja plač sčasoma gotovo uveljavil, kajti prednosti, ki jih nudi bankam, gospodarskim organizacijam in posameznikom, so preveč očitne.

Pripravil: I. G.

Doslej največja izbira TV APARATOV

Prek 20 vrst televizorjev iz uvoza in domače proizvodnje

Projektivno

PODJETJE KRANJ

Cesta JLA 6/1
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

Loške tovarne hladilnikov

Škofja Loka

vabijo k sodelovanju

1. referenta za raziskavo tržišča
diplomirani ekonomist z ustrezno uspešno prakso na področju raziskave trga;
2. samostojnega zunanjetrgovinskega referenta
diplomirani ekonomist ali komercialist z aktivnim znanjem angleščine in vsaj dveletno uspešno prakso;
3. več diplomiranih strojnih inženirjev in diplomiranih ekonomistov
ki si področje dela lahko izberejo (komercialno, konstrukcijo, projektivo ipd.);
4. več diplomiranih strojnih inženirjev in diplomiranih ekonomistov — pripravnikov
5. več KV in VK orodjarjev
6. več KV kleparjev
za delo na oblačenju gostinskih pultov;
7. več KV ključavničarjev
8. več nekvalificiranih moških
za priučitev v kovinski stroki;
9. V ZAVODU ZA HLADILNO TEHNIKO PRI LTH diplomiranega strojnega inženirja — raziskovalca na področju hladilne tehnike

Kandidatu, ki bo zasedel delovno mesto razglašeno pod številko 1., lahko nudimo družinsko stanovanje, vseljivo v prvi polovici 1971. leta. Prijave z ustreznimi dokazili pošljite kadrovske socialni službi podjetja LTH do 15. 11. 1970.

Turisti!

Odprli smo novo trgovino v novi hiši —

Jože Malle

St. Lenart v Brodeh

VECJA ZALOGA — VECJA IZBIRA

Prodaja tudi ob nedeljah in praznikih popoldne.

PRIJAZNO VABLJENI!

POZOR!

Podjetje
GORENJSKA
PREDILNICA
Škofja Loka razpisuje
STIPENDIJO
na ekonomski fakulteti
- I. stopnja

Kandidati naj do 14. 11. 1970 predložijo kadrovskega oddelku prošnjo za dodelitev stipendije in zadnje šolsko spričevalo (indeks).

Turistična poslovalnica
»CREINA« Kranj

prireja v novembru
naslednje izlete:

14. novembra
celodnevni izlet po avstrijski Koroški

21. novembra
celodnevni izlet po Beneški Sloveniji

Vse informacije vsak dan od 7. do 19. ure v turistični poslovalnici Creina Kranj, telefon 21-022

DISKONT
V SVETU
ISKANE
PRODAJALNE

29. OKTOBRA
ODPIRAMO POLEG
SUPERMARKETA
NA JESENICAH
PRVO **DISKONT**
PRODAJALNO NA GORENJSKEM
murha

DISKONT
PRODAJA
TEKSTILA NA
KILOGRAME

DISKONT
IZBIRA
ZA VSAKOGAR
NEKAJ

DISKONT
NOVO NA
GORENJSKEM

59.50
29.80
13.95
9.80
12.90
9.95
9.50
69.50

Kipar in slikar Peter Jovanović je izpolnil v našem uredništvu denarno nakaznico, s katero je poslal Skladu za izgradnjo onkološkega inštituta v Ljubljani 2000 din. Peter Jovanović je že lani namenil izkupiček od svojih prodanih slik razrušen Banjaluki, letos pa kot že rečeno za onkološki inštitut. Umetnik je bil z uspehom razstave zadovoljen in se je zahvalil vsem, ki so slike kupili ter tako obenem prispevali za gradnjo onkološkega inštituta. Razstavo je tako kot že lani v sodelovanju s časopisom Glas pripravil Gorenjski muzej v Kranju. — L. M. — Foto: F. Perdan

Ob dnevu varčevanja

»Vsakdo nekaj primakne«

Gorenjska kreditna banka Kranj že od aprila letos vsakemu novorojenčku — prebivalcu Gorenjske kmalu po rojstvu pošlje hranilno knjižico z vpisanimi 30 novimi dinarji in hranilnik z gorenjsko hišico iz kartona. Za to so se v banki odločili, da bi čez čas že pri najmlajših vzbudili čut varčevanja. Seveda najmlajši še ne morejo varčevati, zato pa banka s to obliko varčevanja skuša pomagati staršem, da bi po sedmih letih takšnega varčevanja, ko je otrok dorasel za šolo, s privarčevanim zneskom lahko kupili vse šolske potrebščine in drugo opremo ali pa še kaj več.

Vloženi zneski na teh hranilnih knjižicah so namreč vezani na sedem let. Od aprila do 27. oktobra je GKB izdala na Gorenjskem že 1021

hranilnih knjižic, s skupno vrednostjo 3,063 milijona starih dinarjev. (V jeseniški občini je bilo izdanih 156 knjižic, v kranjski 501, radovljiški 160, škofjeloški 143 in v trziški 61 hranilnih knjižic).

In kakšen je rezultat? V banki so nam povedali, da niso pričakovali tolikšnega razumevanja. Do 27. oktobra so »dojenčke« povečali hranilne vloge skoraj za 1,5 milijona starih dinarjev. Največ so »dojenčki« privarčevali v jeseniški občini, kjer so hranilne vloge povečali za 74 odstotkov, v kranjski občini za 46 odstotkov, škofjeloški za 43, trziški za 39 in v radovljiški za 19 odstotkov ali v povprečju na Gorenjskem za 45 odstotkov.

Obiskali smo dva najmlajša prebivalca Gorenjske. V četrtek precej zgodaj zjutraj

KUPCI SLIK PETRA JOVANOVIČA NA RAZSTAVI, KATERE IZKUPIČEK JE BIL NAMENIL SKLADU ZA GRADNJO NOVEGA ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA

C. Avguštin iz Radovljice, Ela Dovžan iz Kranja, Marjeta Campa iz Kranja, Jurij Dolenc, Ivanka Mandelc iz Ljubljane, Anton Knap iz Kranja, Fani Lavrič iz Kranja, Gimnazija Kranj, Solski center za blagovni promet Kranj, Marjan Majnik iz Kranja, Anton Burger, Sola France Prešeren iz Kranja, Nuša Virnik, Sola Stane Zagar iz Kranja, Mate Becič iz Kranja, Vladimir Jevšek iz Kranja, Občinska konferenca ZMS Kranj, Janez Sušnik iz Kranja, Skupščina občine Kranj, Metka Sosič iz Kranja, Vida Kropivnik iz Kranja, Rudi Bizovičar iz Kranja, Rudi Margetič iz Kranja, Drago Ristič, Oddelek klišarne pri CP Gorenjski tisk, Oddelek strojna stavница pri CP Gorenjski tisk, Martinjak Jože iz Kranja, Velimir Pešič

Aleš iz Dupelj

Marko iz Britofa

smo obiskali MARKA BRATINO v Britofu 82. Marko, ki je bil rojen 9. maja letos, je malo po osmi uri zjutraj še vlekel dreto, medtem ko sta mamica Bernardka in oče Janko že dve uri delala. Zato smo kar staro mamo poprašali, kaj meni o takšni pobudi Gorenjske kreditne banke.

»Mislim, da je zelo dobro, da se je Gorenjska kreditna banka odločila za takšno obliko varčevanja. Čeprav vem, ima Marko že okrog 50 starih tisočakov. Vsakdo pri hiši nekaj primakne v hranilnik, tako bo čez 7 let imel kar lepo vsoto.«

Potem smo Marka, ker je bil tako prijazen, da se ni razburil, ko smo ga zbudili, še slikali za spomin in se poslovili.

V Dupljah 87 pa nas je pozdravil z veselim nasmehom 6-mesečni Aleš Stular. Prav v četrtek je bil star 6 mesecev.

»Dobili smo hranilno knjižico in hranilnik in Aleš kar pridno varčuje, čeprav za ureditev hiše z možem porabi precej denarja. Zdaj ima prihranjenih že okrog 30 tisoč starih dinarjev,« je povedala mamica Jelka, ki dela v Bombažni predilnici v Trziču. Oče Franc pa dela v Savi v Kranju.

In ko smo se pogovarjali o varčevanju, je tudi Alešev stari oče pripomnil, da je pobuda Gorenjske kreditne banke vredna vse pohvale.

Nazadnje pa smo seveda tudi z Alešem napravili obvezni posnetek.

Varčevanje za dojenčke pa je le ena od oblik varčevanja

pri Gorenjski kreditni banki. Razen tega je namreč GKB pred nedavnim vpeljala tudi varčevanje v delovnih organizacijah. Dlje časa pa je že znano varčevanje na navadnih in vezanih hranilnih vlogah, varčevanje na deviznih računih in varčevanje za stanovanje.

Za konec povejmo še podatek, ki zgovorno kaže, kako število hranilnih vlog narašča. Konec 1968. leta je bilo pri banki in njenih poslovnih enotah 66.275 vlagateljev, ti pa so imeli vloženih prek 133 milijonov novih dinarjev, do 30. septembra letos pa se je število vlagateljev povečalo na 84.330, vrednost hranilnih vlog pa na več kot 202 milijona novih dinarjev.

GKB priporoča, da ji tudi v prihodnje zaupate vse denarne posle.

**Varčujmo
za
lasten dom**

**pri
Gorenjski
kreditni
banki**

Ob koncu slavnostnega zasedanja generalne skupščine OZN, ki je bilo posvečeno petindvajsetletnici svetovne organizacije, so soglasno sprejeli tri deklaracije. S prvo se vse članice OZN slovesno obvezujejo, da bodo storile vse za razvijanje mednarodnih odnosov na temeljih miroljubnega sožitja in za ohranitev miru. Z drugo deklaracijo se vse članice obvezujejo, da bodo mednarodne spore reševale mirno, da ne bodo uporabljale ali grozile s silo in da se ne bodo vmešavale v notranje zadeve drugih držav. Tretja deklaracija pa obvezuje razvite države, da bodo v tem desetletju aktivno pomagale državam v razvoju, da bodo gospodarsko hitreje napredovale. Postopoma bodo odpravljale omejitve na uvoz surovin in polizdelkov iz držav v razvoju, od leta 1975 pa bodo

Tri deklaracije OZN

za njihove potrebe dajale letno en odstotek svojega bruto nacionalnega proizvoda.

Te deklaracije uzakonjajo načela, na katerih mora temeljiti mednarodno življenje in odnosi med posameznimi državami, da bi na svetu vladal mir in da bi se vse države lahko varno in nemoteno razvijale. Seveda si prav nihče ne dela utvar, da je ta cilj mogoče doseči s samimi deklaracijami in bo zdaj čez noč konec težav, nevarnosti zapletov in spopadov. Do takega miru, kakršnega si želi praktično ves svet, je še dolga in naporna pot in omenjene deklaracije so veliko bolj odraz želja, kot pa mednarodne stvarnosti. Toda z njimi je vsaj položen in formalno priznan konkreten

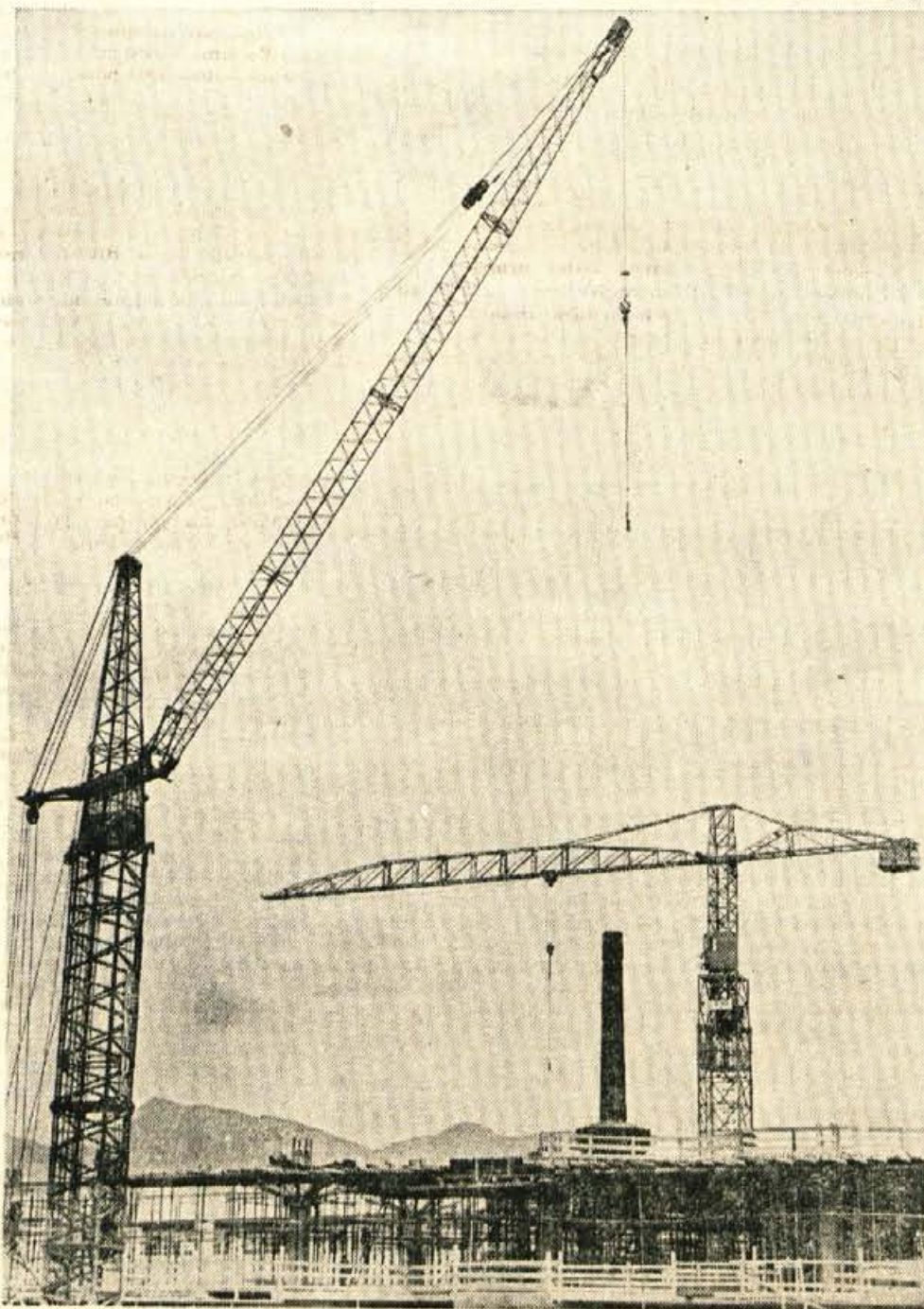
in jasen temelj prizadevanjem za boljši in pravičnejši svet. Od iskrenosti in pripravljenosti tistih, ki so te deklaracije podpisali je odvisno, koliko bodo ta prizadevanja uspešna.

Predsednik Tito se je vrnil z obiska na Nizozemskem in v Franciji. Pogovori, ki jih je imel z najvišjimi državniki obeh držav, so potrdili, da je na obeh straneh pripravljenost za še večji razvoj medsebojnega sodelovanja. S Titovim obiskom je bil storjen še en pomemben korak za utrjevanje našega položaja v Evropi in tudi za razširitev naših gospodarskih odnosov z najbolj razvitimi zahodnoevropskimi državami, kar je za nas še posebno pomembno.

Parlament v Čilu je za novega predsednika te južnoameriške države izvolil socialista Allendeja. Ta izvolitev je bila pravzaprav le potrditev splošnih volitev, na katerih so državljani že pred meseci glasovali za Allendeja. Novi čilski predsednik je marksist in napoveduje veliko zelo temeljitih socialnih sprememb v državi, med drugim nacionalizacijo vseh dobrin, ki so v rokah tujega velekapitala. Njegova izvolitev je zelo pomemben dogodek, saj se je prvič zgodilo, da je v neki južnoameriški državi levica pod vodstvom človeka, ki je marksist, po mirni in parlamentarni poti prišla na oblast. Desnica je poskušala vse in se zatekala celo k nasilju, da bi preprečila izvolitev Allendeja, vendar se ji to ni posrečilo, ker ga je podpirala večina prebivalstva in vse levičarske stranke. Čile in z njimi v veliki meri vsa Južna Amerika stopata zdaj v novo obdobje, od katerega bo v prihodnosti mnogo odvisno. Če se bo posrečil poskus s posebnim čilskim socializmom, bo to imelo velik odmev tudi v drugih državah na tej celin, ki jih mučijo podobne težave kot Čile in ki krčevito pa večinoma neuspešno iščejo razne rešitve.

Na srednjem vzhodu v zadnjem tednu ni bilo veliko novega. V samih arabskih državah pa tudi v širših mednarodnih okvirih se bje bitka za politično rešitev krize, katere izid še ni gotov. Kaže, da bo najbrž prišlo do podaljšanja premirja, kar je razveseljivo perspektiva. Manj razveseljivo pa je, da ZDA znova prodajajo večje količine orožja Izraelu, kar seveda ne more pomirjevalno vplivati že na tako napet položaj.

Dva velika na delu. — Foto: F. Perdan

»Prehitel bom. Kar bo, pa bo.« — Foto: F. Perdan

Akcija prometne milice Kranj

Sirena in prehitevanje

»Če v nekaterih zahodnih državah voznik reče, da ni slišal sirene vozila na nujni voznji, mu takoj za vselej odvzamejo vozniško dovoljenje« — Gorenjske ceste (pa ne samo gorenjske) niso za dirkanje, marveč za previdno vožnjo

Rezek zvok sirene reševalnega avtomobila danes teden ob 15.40 je pretresel preneka- terega Kranjčana. Mnogi so domnevali, da so bile hkrati na raznih krajih hujše nesreče. Vendar ni bilo nič takega. Slo je za povsem preprosto akcijo postaje prometne milice Kranj: Kako vozniki motornih vozil (pa tudi pešci) upoštevajo prednost službenega vozila na nujni voznji? Predpis namreč pravi, da morajo vozniki v takem primeru zmanjšati hitrost, odstopiti prednost in po potrebi tudi ustaviti. Kdor tega ne upošteva (in žal si mnogi potrebo kaj različno razlagajo), je lahko kaznovan od 30 do 300 novih dinarjev (oziroma se plačilo lahko nadomesti z zaporom) in odvzemom vozniškega dovoljenja do enega leta. Včasih pa je kazen še hujša: Bili so že primeri, da so tisti, ki tega niso upoštevali, »plačali« prekršek z življenjem.

DISCIPLINIRANI TUJCI, MALOMARNI DOMACINI, NEPREVIDNI PEŠCI

Takšna bi bila lahko splošna ocena po tej akciji, čeprav ne trdimo, da lahko vse zmečemo v en koš. — Bila je sicer samo akcija, vendar je šlo zares. Reševalni avtomobil (vozil ga je Vinko Gale, doma s Koprivce, ki je že 15 let sofer pri kranjski reševalni postaji) je z odprto sireno vozil zelo hitro. Z njim je bil tudi spremljevalec Ivan Bajc iz Kranja, ki je že 12 let pri reševalni in 20 let pri zdravstvenem domu. Namesto ponosnečenca pa je s pripravljeno fotoaparatom se-

del tokrat v rešilcu naš fotoreporter. Za reševalnim avtomobilom smo v službenem avtomobilu prometne milice skupaj s komandirjem milice Radom Mohoričem spremljali dogajanje na cesti.

Promet na glavni cesti ni bil zelo gost. Lahko bi rekli, da na večini križišč stranskih cest z glavnimi — prednostnimi celo podpopreče. Vendar se je kmalu zataknilo. Ko smo z Labor peljali po savskem mostu in zavijali na desno proti Cirčam, je manjkalo le nekaj centimetrov, da ni prišlo do trčenja reševalnega avtomobila z voznikom osebnega avtomobila LJ 22-20. Voznik z ljubljanske registracije je sicer zmanjšal hitrost, ni pa počakal na ovinku, ko je zavijal levo proti Jelenovemu klancu. Povedati pa je treba, da je voznik avtobusa celo ustavil na savskem mostu in da je voznik osebnega avtomobila s tržaško registracijo takoj zapeljal na dvorišče pri avtomehaniku Rozmanu in tam obstal.

Na cesti Staneta Zagarja je potem za las ušla čez cesto ženska z otrokom. Prav bi bilo, da bi tudi pešci bolj upoštevali službeno vozilo na nujni voznji. Ni še tako dolgo, ko je prav kranjski rešilec na nujni voznji v Ljubljani do smrti povozil neprevidnega pešca.

Nič bolje ni bilo s pešci v mestu v Prešernovi ulici, kjer sicer ni pločnikov, pasovi za pešce pa tudi niso označeni tako, da bi lahko hodili kar po sredini in vse vprek.

»Vožnja z odprto sireno ni prav nič prijetna, kot morajo misliti tisti, ki se morajo umakniti. Nasprotno. Čeprav

imam na takšni voznji prednost, vozim velikokrat kot da je nimam, ker mnogi ne upoštevajo tega predpisa. In niso ravno redki primeri, ko s spremljevalcem doživljava zelo kritične trenutke. V avtomobilu imava človeka, ki se v odločilnih sekundah bori za življenje, na cesti pa voznike, ki se vedejo, kot da jim je njihovo življenje in življenje drugih deveta briga.« je povedal voznik Gale.

Spremljevalec Bajc pa ga je dopolnil, da so tuji vozniki, posebno Italijani in Avstrijci, veliko bolj disciplinirani.

»Že na prvi pogled se vidi, da imajo tam hude kazni. Če se na primer voznik avtomobila ob prekršku zagovarja, da ni slišal sirene vozila na nujni voznji, mu takoj za vselej odvzamejo vozniško dovoljenje. Zaka? Gluhi vozniki so na cestah lahko zelo nevarni.«

In kako je pri nas s sirenami?

»Nekaj časa so imela službena vozila res bolj slabe sirene, zdaj pa so obnovljene in je izgovor, da se ne slišijo, neupravičen. Prav zato lahko rečem, da jih vozniki in pešci premalo upoštevajo.« je nazadnje ugotovil komandir postaje prometne milice Kranj Rado Mohorič.

»POTEM STE PA ENI PREKLETI MEČKAČI«

Po sobotni pa je bil končan šele prvi del celotne akcije. Minula nedelja je bila spet ena tistih lepih nedelj, ki so jo mnogi izkoristili za izlet, vikend ali nujni jesenski opravke za dopolnitev ozimnice.

S službenim avtomobilom prometne milice (vendar ne z modrim s sireno, marveč z navadnim — z belo registrsko tablico) smo navidez, kot običajni potnik v rumenkastem fiatu 1300 ob 10. uri krenili proti Jeperci. Tokrat je bil namen akcije: izsiljevanje prednosti in prehitevanje.

Ni dolgo trajalo. Tri minute čez deseto je na Laborah drzno izsilil prednost v križišču voznik avtomobila KR 228-88. Fotoreporter je spet pripravil fotoaparata, vendar je bilo do Jeperce vse lepo in prav.

Ko smo se vračali proti Kranju, pa nas je voznik s fiatom 125 ZG 804-86 blizu naselja Meja »spretno« prehitel v škarjah. Sploh pa je bil zagrebški fiat še potem zelo pogumen. Prehitel je kolono avtomobilov pred nadvozom in na nadvozu na Drulovski in v Naklem zraven gostilne Marinšek. Zato smo prometni patrulji blizu Brezij sporočili, da bi tega »spretnega« radi spoznali. Sicer pa ni bil edini. Po klancu navzdol pri gostilni Potočnik v Bistrici se je z našim fiatom 1300 pomeril fiat LJ 910-52. Bil je hitrejši. Pa tudi na viaduktu Lešnica avtomobil pri prehitevanju čez neprekinjeno črto ni zatajil.

Oba voznika smo nekaj minut za tem srečali pri prometni patrulji blizu Brezij. Beseda je že tekla o tem, naj prometni miličnik najprej dokaže prekršek, preden hoče obračunati mandatno kazen. No, prekršek smo z besedami potrdili mi, kasneje pa še fotoreporterjev fotoaparata.

Vendar se voznik iz Zagreba ni pomiril. Zelo slabe volje, čeprav najbrž ni pričakoval odgovora, je poprašal, kje smo takrat, ko jih (menda Zagrebčane) napadajo huligani. Sicer pa mu niti nismo uspeli odgovoriti. Mimogrede si je zapisal številko našega avtomobila, ki mu je zaradi drznih prehitevanj vzel dragocen čas, in odpeljal. Molče in odločno je tako sklenil, da bo dolg poravnal pri sodniku za prekrške.

Voznik avtomobila z ljubljanske registracije, ki tudi ni bil ravno vesel nepričakovanega postanka, pa nam je takole pojasnil, ko smo mu povedali, da je prav nas nepravilno prehitel: »Potem pa ste eni prekleti mečkači.« Sopotnica pa je poprašala, kje so tisti, ki bi ceste naredili. Nekaj časa je beseda še tekla o pojasnjevanju, kje je nepravilno prehitel, o tem, da 15 let ni imel prometne nesreče, da naj raje plača in podobno. Toda voznik je odpeljal. Ampak ne. Po kakšnih sto metrih je pripeljal nazaj in predlagal, da bo plačal. In ko je bilo že vse skupaj videti kot na kakšnem Ponte rosu, kjer se navadno pogajamo za cene, se je stvar lepo končala s plačilom prekrška.

»V NAKLEM STE PREHITEVALI...« — »PLACAM«

Končali smo in popoldne ob 16. uri nadaljevali. Miličnika opazovalca Marijan Čomažar in Teodor Panič (v civilnih avtomobilih) v Naklem in na Polici (kjer je prepovedano prehitevanje), miličniki Franc Prešeren, Niko Pavšič, Ahmet Grbič in komandir Rado Mohorič pa s službenim avtomobilom pred podjetjem Vodovod v Kranju. Zamisel: Opazovalca sporočita patroljnemu avtomobilu pred Vodovodom številke tistih avtomobilov, ki so v Naklem in na Polici prehitevali. Za vse takšne vozačke je v Kranju obvezen, nenapovedan postanek. S fotoreporterjem sva seveda spremljala še zadnji del akcije.

Kmalu po 16. uri je bilo v Kranju pred Vodovodom dela čez glavo. Najbrž se je mnogim mudilo na ogled filma Mestece Peyton in na TV prenos svetovnega prvenstva v gimnastiki. Vsak je namreč takoj mirno plačal in hitro odšel. Le vozniku avtomobila KR 239-70 (kasneje smo ugotovili, da je bil Anton Gale) se je tako mudilo na tekmo, da je rekel, da bo kazen plačal klub Olimpija.

Končali smo in bil sem razočaran. Ne zato, ker bi bilo v akciji premalo prekrškov ali ker se je morda premalo avtomobilov ujelo v past. Pač pa zato, ker smo ugotovili, da število prekrškov v zadnjih letih narašča, posledica teh pa je vedno večji krvni davek na cestah. Pa še zaradi nečesa. Pokazalo se je, da še vedno mnogi vozniki menijo, da so predpisi, ki so zaradi varnosti in dragocenih življenj, samo za nekatere. V opravičilo so pripravili miličniku z lepo (še večkrat pa z grdo!) besedo povedati vrsto vzrokov za prekršek. Celo tako žaljivega, da vozijo tako že vrsto let, pa niso imeli še nesreče.

Cestitam vsem takšnim. Imeli ste srečo — vsakokrat ohranjeno življenje! Kaj pa jutri? Gorenjske ceste (pa ne samo gorenjske) niso za dirkanje, marveč za normalno in pravilno vožnjo. Kdor tega ne verjame, mu osvajata samo dve možnosti: Lahko ima srečo, lahko pa tudi ne!

● Vsem tistim voznikom, ki smo objavili registrske številke avtomobilov, pa tole pojasnilo: Ne bi jih, če ne bi bilo prekrškov. In vesel bi bili, če jih ne bi bilo!

A. Zalar

OZIM- NICA

Kmetu Gabru se je dobro zdelo, da je bila letina obilna. Zadovoljno si je mel roke ob pogledu na polne gajbice krompirja in jabolok; vesel je bil, da so bile kašče polne žita. Trla ga je le skrb, kako bo del pridelka prodal, saj ga zase ni toliko potreboval.

Prvi kupci so se kaj hitro oglasili. Kmalu po spravilu krompirja se je oglasil na Gabrovem domu njegov dolgoletni znanec Emil.

»No, kako si, stara sablja,« ga je pozdravil. »Se še spominjaš, kako je bilo tisto zimo med vojno, ko sem spal pod tvojo streho.«

»Ja, ja, takrat je bilo trdo,« je vzdihnil kmet.

»Kaj hočemo! — Sicer pa gre danes tudi bolj tesno. Vi tukaj, na kmetih, ste že dobri.«

»Trudimo se po svoje,« je bil previden Gaber, ki je spoznal, kam moli pes taca.

»Trudite že, a čisto drugače je v mestu. Vse moraš kupiti, od zobotrčca do kruha. Ob masecu pa le tista uboga plača.«

Tako je tarnal, da mu je Gaber komaj upal ceniti krompir po 70 par za kilogram. Vendar se je Emilu zdelo to vse preveč:

»Pa vendar ne boš gledal pri starih prijateljih za nekaj par. Kaj se pa tebi pozna pri tonah, ki jih imaš za prodajo. Po šestdeset mi ga lahko daš.«

»Slišal sem, da nimaš slabe plače. Vikend menda zidaš, dober avto imaš...« se ni dal ugnati Gaber.

»Stiskano, saj veš. — Bodi vesel, da sem prišel povrhu še na dom.«

Kaj je mogel kmet, prodal mu je krompir po 60 par, nekaj pa mu ga je dal za prijateljstvo in še dve mreži jabolok.

Kmalu se je oglasila ženi na sestra iz predmestja.

»Dvesto kilogramov krompirja bi in sto kilogramov jabolok.«

Ko ji je hotel Gaber nasuti že prebrani krompir v vreče, se je uprla:

»Pa mi vendar ne boš dal takle krompir, nepregledan. Vidiš, da je veliko obzrtega.«

Z ženskani se že od nekdaj ni rad prepiral in zato ji je dovolil, da je nabrala samo najdebelejšega. Pri ceni se je zopet zataknilo. Kot sorodnici ga je računala po 65 par za kg, a se ji je zdelo mnogo preveč.

»Po toliko ga lahko dobim v trgovini in še k tebi mi ni treba hoditi. Povrhu sem ga še sama nabrala.«

Jesensko vlaganje

Drugega ni preostalo Gabru, da je popustil za deset par pri kilogramu. Vesel je bil da se je ženske vsaj znebil.

»Tebi gre dobro, ko ti nosijo denar na dom,« je še pristavila, ko je odhajala. Gaber pa je samo skomignil.

Naslednji dan je prišla obirat jabolka. Da ne zaupa, če so lepo obrana, je dejala in se spustila v krošnje. Ko ji je Gaber jabolka hotel stehitati, se je zopet zataknilo.

»Kaj mi ne zaupaš! Vse bom pošteno plačala.« Znosila je jabolka v avto, bržčas nekaj več, pri ceni pa je moral Gaber zopet zatisniti eno oko.

Neko popoldne se je oglasil pri njem Stane, uslužbenec, ki je stanoval na vasi in mu je poleti pomagal dva dni pri žetvi.

»Bova že jeseni uredilo,« je rekel takrat, ko mu je hotel plačati.

Zdaj je kar sam predlagal: »Mislim, da tristo kilogramov krompirja ne bo preveč. In nekaj jabolok bi ti pobral, saj ti jih leži vse polno po travi. Gotovo ti je ostalo tudi kaj slabšega žita. Za tistih deset kokošk, ki jih moram imeti, saj veš, kako so draga jajca...«

Gabru se je zdelo njegova cenitev kar precejšnija, zato je vprašal ženo, kaj misli ona.

»Ne moreš pomagati,« je skomignila, »Daj mi; drugače drugič še njega ne boš dobil.«

Ko je Stane vse dobil, je že pripomnil:

»Takle način plačevanja se

ti pa splača, kaj. Le pomisli, koliko bi mogel plačati v denarju. Ja, ja, Gaber, tebi se pa res dobro godi. No, saj drugo leto se bova morala drugače zmeniti.

Odšel je skoraj užaljen, ker mu Gaber ni dal vsaj nekaj povrhu.

Kupci so prihajali dan za dnem. Preden so poračunali, je vsakdo na vso moč hvalil kmetijo.

»Ej, vam je dobro. Vse imate doma,« so ponavljali drug za drugim, dan za dnem.

Gaber je premišljeval. Če je tako dobro, zakaj pa se sami ne oprimejo kmetovanja. Pa vse tišči drugam. Nekoga večera je povedal tudi ženi.

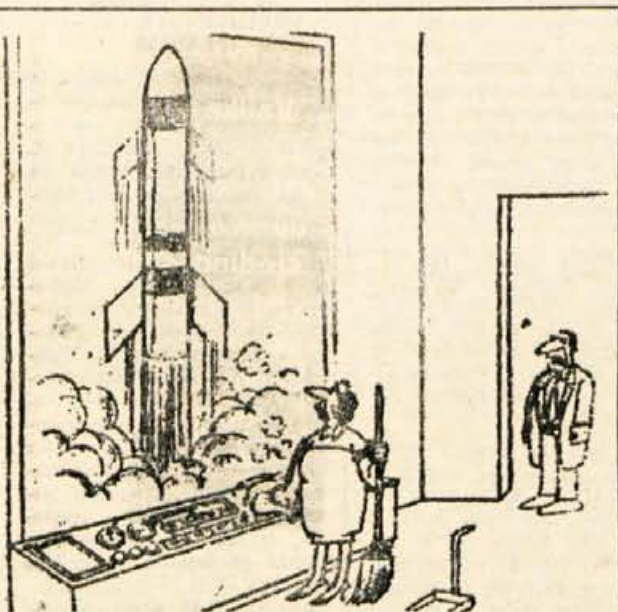
»Ah, kaj si boš delat skrbiti še dobro, da prodava,« je menila ona.

»Morda imaš navsezadnje prav.«

Spomnil se je, da je sosedu segnilo pretoliko leto več sto kilogramov jabolok, jedilni krompir je moral spomladati prodati po malenkostni ceni kot industrijskega, žito je pokrmil živini.

»Pravzaprav imava še dobre kupee,« je spoznal po premisleku. Da bi lahko kdo poskrbel za prodajo njegovih pridelkov, mu po vsem tem ni prišlo na um...

I. Sivec

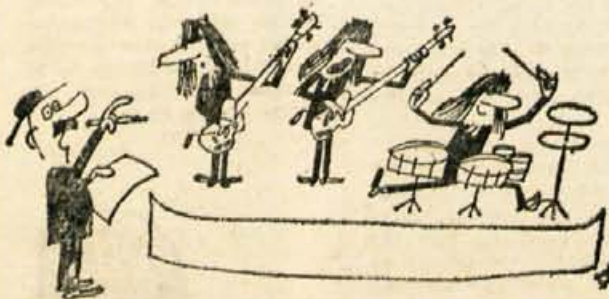
— Kolikokrat smo vam že rekli, da ne brišite prah po komandni plošči!

— Na kaj pa si mislila, ko sem te povabil v svoje stanovanje?

— Oh, ti si... mislila sem, da je poštar...

— Rad bi podpisal pogodbo z vami. — Ste predstavnik koncertne direkcije? — Ne, sem iz tovarne krtač...

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Melodije s pop ansambli — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Opoldanski divertimento — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Zabavne melodije — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena pravljica — 14.20 Igramo za prijetno razpoloženje — 15.40 Poje sopranistka Leontyne Price — 16.00 Propagandni vrtljak — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Igrajo mali ansambli — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Popularne strani naše domače simfonične glasbe — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom bratov Avsenik — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Panorama zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljenke — 23.05 S pesmijo in plešom v novi teden

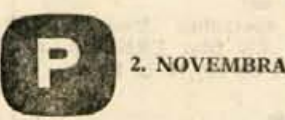
Drugi program
13.05 Popevke slovenskih avtorjev — 13.30 Pol ure z majhnimi ansambli — 14.05 Pojo zagrebški pevci zabavne glasbe — 15.35 Jazz na drugem programu — 16.05 Popevke iz studia 14 — 16.40 Sobotni mozaik — 18.40 Lahka glasba — 19.05 Večer ob

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, mailooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnik: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

popevkah in plesnih melodijah — 20.05 Svet in mi — 20.20 Operni koncert — 21.45 Majhen koncert flavtista Fedje Rupla — 22.15 Okno v svet — 22.30 Odmevi z baletnih in opernih odrov — 23.55 Iz slovenske poezije

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.35 Orkestralna glasba za mladi — 9.05 Padlim — iz slovenske simfonične literature — 10.05 Še pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Slovenska lahka orkestralna glasba — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Za vsakogar nekaj — 13.30 Partizanski spomeniki v Sloveniji — 13.50 Deset minut z godali — 14.05 Iz opernega sveta — 15.05 Komemoracije za Dan mrtvih — 15.30 Slovenske narodne in umetne pesmi pojo slovenski ansambli — 16.10 Od melodije do melodije — 17.05 Pesem jeseni — 17.30 Radijska igra — 18.20 Iz klavirske zakladnice Schumann in Schuberta — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 »Še so med nami« — 21.00 Z orkestrom RTV Ljubljana in slovenskimi skladatelji — 22.20 Solisti z godali — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Melodije za lahko noč

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljič in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Popevke slovenskih avtorjev — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dve ruski uverturi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalni orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz del Franza von Suppeja — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Poje Delavski oktet iz Senčurja — 16.40 Iz operetnega sveta — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Stirje kovači — 20.00 Stereofonski operni koncert — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.15 Zaplešite z nami

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 15.35 Popevke iz studia Radia Beograd — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Deset

minut z orkestrom James Last — 16.40 Popevke na tekočem traku — 18.40 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Lahka glasba — 19.20 Ponedeljkova panorama zabavnih zvokov — 20.05 Neznani klavirski mojstri — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Glasba z baletnih odrov — 21.45 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.15 Literarni večer — 23.55 Iz slovenske poezije

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Slovenske narodne pesmi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 2. dejanje opere Lepa Vida — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z velikimi orkestri v 3/4 taktu — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Moj svet je glasba — 14.30 Deset minut z orkestrom Švicarskega radia — 14.40 Mladinska oddaja Na poti s kitaro — 15.40 Odskočna deska — 16.00 Propagandni vrtljak — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Svet tehnike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Vilija Petriča — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.30 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 22.15 Iz Mozartovih albumov — 23.15 Popevke iz studia Radia Zagreb

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 15.35 Jazz na drugem programu — 16.05 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melodije za vsakogar — 18.40 Popevke iz studia Zagreb — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Za ljubitelje in poznavalce — 21.00 V korak s časom — 21.10 Minute za Bacha — 21.45 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 21.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

8.10 Operna matineja — 9.25 Iz glasbenih šol 9.45 Slovenski pevci zabavne glasbe — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje

goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Smetanove polke — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Lahka glasba z orkestrom Heinz Hötter — 13.30 Priporočajo vam — 14.15 Melodije za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 V narodnem tonu — 16.40 Na obisku v studiu 14 — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Koncertira pianist Artur Rubenstein — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Glasbeni protokol — Graz 1970 — 22.15 S festivalov jazz — 23.15 Prijubljene popevke

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 15.35 Z ansambli Bele vrane in Mladji levi — 16.05 Operetna glasba — 16.40 Rezervirano za mlade — 18.40 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 19.05 Mladina sobi ig vam — 20.05 Slovenske narodne pesmi — 20.30 Na mednarodnih križpotjih — 20.40 Večerni koncertino — 21.45 Pevci od včeraj in danes — 22.20 Žive misli — 22.40 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Popevke iz studia 14 — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 1. slika opere Faust — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Pesem iz mladih gri — 14.30 Z ansamblom Mojmir Sepeta — 14.45 Mehurčki — 15.40 Mali koncert zbora Moravskih učiteljev — 16.40 Portreti skladateljev zabavne glasbe — 17.10 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Od popevke do popevke — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočno — 22.15 Iz opusov — 23.15 Iz albumov izvajalcev jazz — 23.40 Godala v noči

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Popevke s slovenskih festivalov — 15.35 Prijubljene jugoslovanski pevci — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Z ansamblom The Tatos — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 18.40 Popevke slovenskih avtorjev — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Me-

Velike oglase, objave, obvestila, razpise sprejema uprava Glasa za sredino številko do ponedeljka do 14 ure in za sobotno številko do četrta do 14 ure.

lodije po pošti — 21.05 Naš intervju — 21.15 Iz opere Kostana — 21.45 Komorni jazz — 22.15 Radijska kinoteka — 22.30 Salzburški festival 1970 — 23.55 Iz slovenske poezije

8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Pesmi in pie-sni jugoslovanskih narodov — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Johann Strauss v koncertni obleki — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Igramo po željah mladih poslušalcev — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.50 Ogle-dalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Beneški fantje — 20.00 20 let Slovenskega okteta — 20.30 Top-pops — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred pol-nočjo

Drugi program
13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 15.35 Slovenske popevke — 16.05 V ritmu današnjih dni — 16.40 Popoldne ob sprejemnikih — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Parada zabavne glasbe — 20.05 Radijska igra — 21.45 S koncertnih odrov — 23.05 Beethovenovi zadnji klavirski sonati — 23.55 Iz slovenske poezije

31. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Oddaja za prosvetne delavce (RTV Beograd) — 16.55 Obzornik, 17.00 Po domače s Stiriimi kovači, 17.25 Ivanhoe — serijski film (RTV Ljubljana) — 17.50 Državno prvenstvo v košarki Radnički : Lokomotiva (RTV Beograd) — 18.30 Mozaik (RTV Ljubljana) — 18.40 Nadaljevanje košarkarskega prenosa (RTV Beograd) — 19.20 S kamero po svetu, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Parada najboljših — po svetovnem prvenstvu v gimnastici, 21.35 3-2-1, 21.30 Skrivnosti morja, 21.55 Nepremagljivi — serijski film, 22.45 TV kašipot, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

1. NOVEMBRA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.40 Gozdovi pojo (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 11.45 TV kašipot (RTV Ljubljana) — 14.00 Uvod v športno popoldne, 14.05 Atletski kros Politike (RTV Beograd) — 16.00 Rokomet Lokomotiva : Trogir (RTV Zagreb) — 18.30 Mestece Peyton — serijski film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Mejaši — humoristična oddaja (RTV Zagreb) — 21.40 Godaša v ritmu (RTV Ljubljana) — 22.05 Športni pregled (JRT) — 22.35 Gasilci (RTV Beograd) — 22.55 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

2. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled

(RTV Beograd) — 18.00 Zgodbe o Tuktuju, 18.15 Obzornik, 18.30 Znanost in mi, 19.00 Mozaik (RTV Ljubljana) — 19.05 Maksimeter (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Bela zastava — TV drama, 21.55 Znani obrazi, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 TV zaslon (RTV Sarajevo) — 17.50 Lutke (RTV Skopje) — 18.15 TV vrtec (RTV Zagreb) — 18.30 Znanost, 19.05 Maksimeter, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

3. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.35 Ruščina, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina (RTV Beograd) — 17.45 Mala Lupinica, 10.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Prvi koraki, 19.00 Mozaik, 19.05 Cvetje zla, 19.30 Koža — oddaja o osebnih negi, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Pirat — ameriški film, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.20 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.50 Risanka (RTV Beograd) — 19.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 19.05 Slovenski instrumentalni kvintet (RTV Sarajevo) — 19.20 TV pošta (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Pirat, ameriški film — Znani igralec Anthony Quinn se je pred dvanajstimi leti preizkusil kot režiser filma Pirat. Zgodba se godi leta 1812, v času osvobodilnih bojev proti britanskim osvajalcem v Karibskem morju in tamkajšnjih pristaniščih. Tudi znameniti gusarski poveljnik Jean Lafite se je s svojimi ljudmi pridružil upornikom do končne zmage. Zaradi njegove preteklosti pa mu niso mogli odpustiti starih grehov — še naprej mora ostati na morju kot izgnanec.

4. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.45 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.25 Obzornik, 17.30 Prenos športnega dogodka, 18.10 Propagandna oddaja, 18.20 Nadaljevanje športnega dogodka, 19.00 Mozaik, 19.10 Nadaljevanje športnega dogodka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik,

20.30 3-2-1, 20.35 Moč uniforme — predstava SNG Trst, 22.10 Jobri vojak Svejck — predstava Mariborskega gledališča, 23.25 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

5. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Veseli tobogan, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Izbrali smo v Kranju, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana) — 19.20 Doktor v hiši (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Primeri dr. Finlaya — nadaljevanje, 21.35 Kulturne diagonale, 22.00 Simfonija, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.20 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.50 Otroški spored (RTV Sarajevo) — 18.30 Narodna glasba, 19.05 Potopisna reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 Doktor v hiši (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

6. NOVEMBRA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.40 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Bratovščina Sinjega galeba, 18.15 Obzornik, 18.30 Leseni princ, 19.00 Mozaik, 19.05 Svet na zaslonu, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Šesti julij — sovjetski film, 22.25 Dobri vojak Svejck — nadaljevanje opere, 22.55 Poročila (RTV Ljubljana) — 23.00 Boks NDR : Jugoslavija (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 17.20 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.50 Otroški spored (RTV Skopje) — 18.20 Leseni princ (RTV Ljubljana) — 19.05 Panorama, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Sesti julij, sovjetski film — Sesti govori o prvih mesecih po revoluciji leta 1918 v Moskvi. Sovjetska zveza preživlja krizo zaradi pravkar končane vojne in zaradi razkola v partiji. Film do podrobnosti obnavlja dogodke petega Kongresa in Leninova stališča v trenutkih krize, spopade na ulicah itd.

Kranj CENTER

31. oktobra amer. barv. film HITRI HONZALES ob 10. uri, amer. barv. VV film NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU ob 15.20, 17.40 in 20. uri, premiera amer. barv. filma LOCITEV PO AMERIŠKO ob 22.20

1. novembra amer. barv. film MEČ V KAMNU ob 10. uri, amer. barv. VV film NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU ob 14.40 in 17. uri, amer. barv. CS film DEKLE NA MOTORJU ob 19.20, premiera angl.-zah. nemškega barv. VV filma KLUB MORILCEV IZ BROOKLYNA ob 21.20

2. novembra angl.-zah. nemški barv. VV film KLUB MORILCEV IZ BROOKLYNA ob 16., 18. in 20. uri

3. novembra angl.-zah. nemški barv. VV film KLUB MORILCEV IZ BROOKLYNA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

1. novembra amer. barv. CS film DEKLE NA MOTORJU ob 14. in 18. uri, mehiški barv. film DIVJE SRCE ob 16. uri, amer. barv. VV film NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU ob 20. uri

2. novembra premiera franc.-italij. barv. CS filma CRNI SULICARJI ob 15., 17. in 19. uri

3. novembra franc.-italij. barv. CS film CRNI SULICARJI ob 15., 17. in 19. uri

Tržič

31. oktobra amer. barv. CS film ORLOVO GNEZDO ob 16. in 19. uri

1. novembra amer. barv. CS film ORLOVO GNEZDO ob 15. in 18. uri

2. novembra amer. barv. CS film ORLOVO GNEZDO ob 17. uri, amer. film SPET SMO TU (Pat in Patašon) ob 20. uri

3. novembra amer. film SPET SMO TU ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

31. oktobra amer. barv. CS film GRAND PRIX ob 16. in 19. uri

1. novembra film SPET SMO TU (Pat in Patašon) ob 10. uri, amer. barv. CS film GRAND PRIX ob 15. in 18. uri

2. novembra amer. barv. CS film GRAND PRIX ob 17. uri, amer. barv. film ARIVEDERCI, ROMA ob 20. uri

3. novembra amer. barv. film ARIVEDERCI, ROMA ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

31. oktobra amer.-špan. barv. CS film REVOLVER-JI SEDEM VELICAŠTNIH

1. novembra amer.-špan. barv. CS film REVOLVER-JI SEDEM VELICAŠTNIH
2. novembra amer. barv. CS film POINT BLANK
3. novembra švedsko-danski film JAZ, LJUBIMEC

Jesenice PLAVŽ

31. oktobra švedsko-danski film JAZ, LJUBIMEC

1. novembra švedsko-danski film JAZ, LJUBIMEC
2.—3. novembra amer.-špan. barv. CS film REVOLVER-JI SEDEM VELICAŠTNIH

Dovje-Mojstrana

31. oktobra nemški barv. CS film ZAOBLJUBA INKOV

1. novembra angl. barv. CS film JAMES BOND 007

Kranjska gora

31. oktobra amer. barv. CS film ROZMARIJIN OTROK

1. novembra nemško-juž. barv. CS film KOČA STRICA TOMA

Javornik DELAVSKI DOM

31. oktobra angl. barv. CS film JAMES BOND 007

1. novembra amer. barv. CS film POINT BLANK in amer. barv. CS film ROZMARIJIN OTROK

Radovljica

31. oktobra amer. barv. film SLED VODI V SOHO ob 18. uri, franc. barv. film SALAKO ob 20. uri

1. novembra amer. barv. film SLED VODI V SOHO ob 16. uri, mehiški barv. film PRAVICA DO ROJSTVA ob 18. in 20. uri

2. novembra italijanski film LAHKA ŽENA ob 18. in 20. uri

3. novembra amer. barv. film SERIF V NEW YORKU ob 20. uri

Bled

1. novembra amer. barv. film DOKTOR ZIVAGO ob 10., 14., 17. in 20. uri

2. novembra italij. barv. film SE ZA NEKAJ DOLARJEV ob 17. in 20. uri

3. novembra italij. barv. film SE ZA NEKAJ DOLARJEV ob 17. in 20. uri

Skofja Loka SORA

31. oktobra amer. barv. CS film OBESITE GA BREZ USMILJENJA ob 18. in 20. uri

1. novembra amer. barv. CS film OBESITE GA BREZ USMILJENJA ob 18. in 20. uri

2. novembra amer. barv. CS film OBESITE GA BREZ USMILJENJA ob 19. uri

3. novembra amer. barv. film STIRJE V BURJI ob 20. uri

Rešitev nagradne križanke

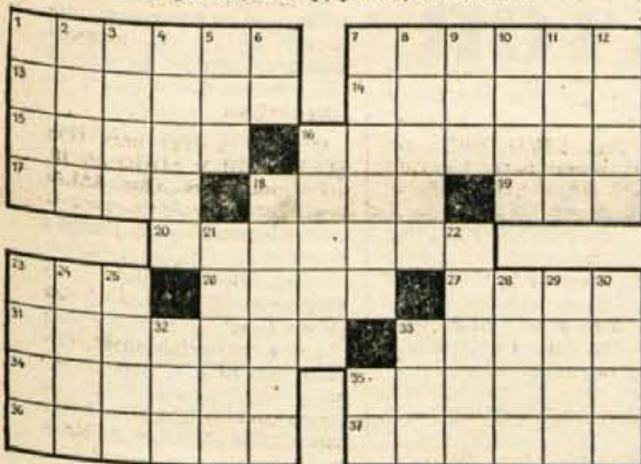
1. OPREMA, 7. BALAST, 12. PREMOLKI, 14. OKLI, 15. EV, 16. UDARNA, 18. TOP, 19. LEK, 21. EMA, 22. GRIVA, 24. NAKLO, 26. KRAVE, 27. ASTRA, 28. ORO, 29. ANA, 31. STR, 32. RAMONA, 35. IV, 36. AVAR, 38. PANONIJA, 40. MONETA, 41. AMONAL.

Izžrebani reševalci

Rešitev nam je poslalo 117 reševalcev. Od teh so bili izžrebani naslednji: 1. nagrado (30 din) prejme Franc Hafner, Škofja Loka, Binkelj 4; 2. nagrado (20 din) prejme Slavko Sebenikar, Bled, Selska cesta 6; 3. nagrado (10 din) pa prejme Franc Magdlič, Kranj, Zupančičeva 5. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. glavno mesto Španije, 7. namestnik bizantinskih cesarjev; pravoslavni nadškof, načelnik eksarhata, 13. odličnost, šolska ocenitev, 14. prodajalec mleka, 15. rimska boginja lova; tudi avto tovarne Tomos, 16. čisto znanstveno spoznanje; nauk, priprava za prakso (množina), 17. prebivalci Aonije, 18. starorimski bog vojne, tudi velik planet sončnega sistema, 19. ime nemške tovarne strojev, tudi angleški otok v Irskem morju, 20. drag kamen kremenjak; vijoličasti safir, 23. ime slovenskega opernega pevca Dariana, 26. ime več danskih in švedskih kraljev, 27. eden izmed čutov, okusnost, 31. predsednik Zveznega izvršnega sveta Mitja, 33. naočniki, 34. teoretično, še nedokazano načelo, logična predpostavka, 35. društvena, klubska zastava, 36. grško-rimski stari vek, 37. domač izraz za prihod, nastop, prikaz, navzočnost.

NAVPIČNO: 1. gospodujoča, okusu časa primerna noša; najnovjša šega, 2. tuja beseda za zбоgom, adijo, 3. notranja stran roke od zapetja do prstov, 4. grški otok v Kikladih, vzhodno od Siroso, 5. majhno letovišče pri Opatiji, 6. pritrđilnica, 7. redko moško ime, 8. poljski tajni agent v TV nadaljevanki Močnejše od življenja, ki jo je predvajala Ljubljanska televizija, 9. vrsta jastreba (brkatl...), 10. muslimansko moško ime, 11. krščanski turški podložnik; brezpravna množica, 12. začimbna rastlina pekočega okusa, 16. povest Franceta Bevka, 18. tovarna kozmetičnih izdelkov v Kruševcu, 21. neka rastlina, tudi majhen meč, 22. oseba zaposlena s točenjem pijač, 23. mesto v južnem Epiru, 24. del imena kraja v Severnem Vietnamu, kjer je bila bitka s Francozi (... Bien-Fu), 24. albanski kraj ob reki Bojani, 28. vrsta pokrivala, 29. kar se ulovi, ulovek, lovski plen, 30. židovsko žensko ime, 32. reka na Peloponezu, 33. vrsta kola, plesa (Makedonija), 35. kratka za poštni predal, tudi za pianissimo.

● Rešitev pošljite do četrta, 5. novembra na naslov: Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: ● 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši pa razstavlja grafike Lucijan Bratuš iz Ljubljane.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in razstava Spomeniki NOB. V II. nadstropju je odprta etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa je na ogled razstava slikarja Janeza Potočnika.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

loterija

Poročilo o žrebanju 44. kola srečk — 29. 10. 1970.

srečke s končnicami	so zadele din
0	6
44750	1.006
96030	506
744490	10.006
21	20
241	100
45681	500
270971	10.000
02	30
6042	200
67932	2.000
012562	10.000
3	6
05363	506
47173	1.006
67143	506
80903	506
109063	10.006
688213	10.006
535363	150.006
630913	10.006
14	10
794	50
46194	500
370454	10.000
384734	10.000
574964	10.000
95	10
39625	500
71695	2.010
357955	10.000
26	10
56	20
2796	200
21316	1.000
099836	10.000
264236	50.000
47	10
84907	500
96937	1.000
749637	10.000
48	10
58488	500
99588	1.000
437578	10.000
773718	10.000
9	6
19759	506
002739	10.006
010689	10.006

Športne prireditve

SOBOTA

Selce — Ob 16. uri na rokometnem igrišču tekma ženske SRL Alples : Piran.

Križe — Ob 16. uri na rokometnem igrišču tekma moške LCRL Križe : Kamnik.

Škofja Loka — Ob 16. uri na rokometnem igrišču v Puštalu tekma ženske LCRL Sešir : Slovan B.

I. GORENJSKA ROKOMETNA LIGA: Kranjska gora : Trzič B, Sešir : Radovljica, Sava : Križe B, Alples : Jesenice, Kranj B : Zabicnica.

II. GORENJSKA LIGA: Sešir B : Radovljica B, Duplje B : Kravec, Predvor : Alples B, Kranj C : Besnica, Dijaški dom : Storžič.

Vse tekme v obeh ligah bodo odigrane v soboto, ob

V NEKAJ STAVKIH

JESENICE — Trenutno so na delavski univerzi na Jesenicah poleg rednih tečajev še tečaji za prodajalce jeseniških trgovskih podjetij. Udeležuje se jih okoli 160 ljudi. Razdeljeni so v nemške začetne in nadaljevalne tečaje, tečaj italijanskega jezika in tečaj za psihologijo kupca.

Osnovno šolo na Koroški Beli obiskuje letos 647 učencev z Javornika, Koroške Bele, Blejske Dobrave in iz Javorniškega Rovta. Ker sta Blejska Dobrava in Javorniški Rovt precej oddaljena, so najeli avtobus za Dobravo in poseben kombi za Rovte.

V posebno šolo na Jesenicah se vsako leto vpiše poprečno dvajset otrok. Letos so jih sprejeli 24, novembra pa bodo vpisali še nadaljnjih deset otrok. Na šoli je sedaj 139 učencev z Jesenic in okoliških krajev.

V vzgojno varstveni ustanovi Dom igre in dela Angelece Ocepkove na Jesenicah so morali tudi letos zaradi majhnih prostorov odkloniti veliko predšolskih otrok. Kljub temu so na novo vpisali 40 otrok. Tudi v vrtcu na Koroški Beli je bilo letos več prijav kot pa je zmogljivost te ustanove. V treh oddelkih imajo 75 otrok od tretjega leta starosti, razdeljeni pa so po starostnih skupinah.

Pred nekaj meseci so speljali cesto prav do Pristave, planskega doma v Javorniških Rovtjih. Cesta je sicer slaba, gozdna, ponekod zelo ozka, vendar je vsako soboto in nedeljo na Pristavi vse več motoriziranih izletnikov. d. s.

poročili so se

V KRANJU

Zvanut Silvester in Kavčič Marija, Jerše Marijan in Kavčič Silva, Krek Leopold in Kopač Danica, Kregar Friderik-Valter in Pomberg Jožefa, Sluga Ciril in Martinjak Marija, Globočnik Ciril in Luskovec Ana, Šmid Dimitri-Mitja in Sušnik Marta, Lipar Vladimir in Stebe Stefanija

V ŠKOFJI LOKI

Mravlja Janez in Poljanec Marija, Poljanšek Stefan in Lenartič Branka, Hafnar Milan in Rešek Marija, Silar Janez in Mrgole Elza, Freljih Stanislav in Freljih Jožefa, Miže Janez in Zavbi Amalija, Dolenc Kazimir in Smolkovič Alenka, Okorn Janez in Tolar Terenzija

V TRZICU

Mušič Marjan in Helena Smolej, Krašovec Gabriel in Ankele Marija-Marta, Plajbes Silvester in Kokalj Metka

umrli so

V KRANJU

Kotlovšek Jože, roj. 1903; Zirovnik Marija, roj. 1902; Kalan Emil, roj. 1890; Hafnar Ivanka, roj. 1891; Tiroke Otto, roj. 1909; Srnelj Janez, roj. 1904; Križnar Marija, roj. 1906; Kopač Franc, roj. 1904; Dornig Mihaela, roj. 1893; Drobun Franc, roj. 1902; Nahtigal Viktor, roj. 1936; Straus Franciška, roj. 1883; Pegam Janez, roj. 1901

V ŠKOFJI LOKI

Prevodnik Marija, rojena 1926; Šmid Marija, roj. 1897; Kumar Nikolaj, roj. 1942

V TRZICU

Ribnikar Jožef, roj. 1902; Hribar Franciška, roj. 1890; Dornig Mihaela, roj. 1893; Zakrajšek Marija, roj. 1907; Valjavec Pavla, roj. 1902

Razpisna komisija pri osnovni šoli
LUCIJAN SELJAK KRANJ

razpisuje za nedoločen čas delovno mesto

SNAZILKE

Nastop službe takoj. Osebnih prejemki po pravilniku o razdeljevanju OD.

Tržni pregled

NA JESENICAH

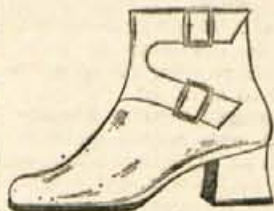
solata 4 din, špinača 4 din, korenček 1,80 din, jabolka 1,80 din, limone 5,40 din, česen 7,60 din, čebula 2,20 din, pesa 1,40 din, ajdova moka 6 din, surovo maslo 24 din, smetana 11,50 din, klobase 4,20 din, sir skuta 5,90 din, sladko zelje 1,10 din, paradižnik 3,60 din, krompir 0,85 din za kg; koruzna moka 1,70 din za liter; jajčka 0,80 din

V KRANJU

solata 3 din, špinača 3,50 din, korenček 4,80 din, slive 4 din, jabolka 1,50 din, limone 7 din, česen 9 din, čebula 3 din, fižol 4 din, pesa 2 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 4 din, surovo maslo 14 din, smetana 10 din, orehi 30 din, klobase 6 din, sir skuta 8 din, sladko zelje 1,50 din, fige 4 din, paradižnik 4 din, krompir 1 din za kg; jajčka 0,90 din

Peko

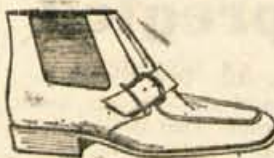

Artikel

BRITTA

312 102
telečji knautch lak
velikost
3—7 1/2
cena
189 din

Peko

Peko

Artikel

ROMEO

161 103
amke boks
velikost
6—11
cena
149 din

Peko

TOVARNA OBUTVE TRZIC

Kako prosim? Ne, ne, to ni tiskovna napaka, kajti naslovov podjetja brez direktorja smo že vajeni in to ne vžge več. Direktor brez podjetja, to je pa nekaj novega, nekaj posebnega, izjemnega, bi rekel, da skoraj ni mogoče. Ker pa je v atomski dobi vse mogoče, je seveda tudi to z direktorjem brez podjetja.

Oni dan sta sedela v kavarni dva direktorja. Da sta direktorja, ni bilo težko ugotoviti, ker jima je to preprosto pisalo na jeziku.

Tako sta torej sedela, pila kavico in se pomenkovala.

»Dolgo se že nisva videla,« je bleknil Vplivnič.

»Ja, dolgo,« je pritrdil Malhič, nekam žalostno.

»Si bral tole?« je nadaljeval Vplivnič in pokazal Malhiču časopis.

»Kaj pa piše?« se je pozanimal Malhič in s tem povedal, da tega ni bral.

»Piše, kako je direktor po svoje delil osebne dohodke.« Malhič je žalostno zastokal in zamrmral: »To so eni že srečni.«

»Srečni? Kaj ti pa je? Kaj ne veš, da ga za tako stvar lahko odžagajo?« se je razvnel Vplivnič in živčno krtil z rokami.

»Odžagajo ali ne, to mene prav nič ne zanima,« se je razvnel tudi Malhič, »srečni pa so, vsaj bolj kot jaz.«

Vplivnič ga je začudeno pogledal, se zresnil in zdelo se mu je, da je najbolje, da za trenutek umolkne, kajti Malhič je bil videti zelo potr. Imel pa je tudi vzrok.

»Kaj pa je s tabo?« se je čez čas ojunčil Vplivnič, ker mu radovednost ni dala miru.

»Kaj je z mano? Nič ni, kaj pa naj bi bilo...«

»No, no, nič se ne pretvarjaj, meni ne moreš kar tako prekriti, da je vse v redu. Nekaj že mora biti, to ti berem z obraza. No, le povej kako je bilo.«

Nekaj trenutkov je Malhič molče zrl v konicu čevlja na levi nogi, kot da bi imel tam vse zapisano, potem pa je res povedal. Vse lepo po vrsti.

»Takole je bilo: Kot sam veš, so pred leti ustanovili podjetje PRI PRAZNEM SODU, katerega direktor sem postal jaz. Prav lepo smo se imeli, ni kaj reči, saj so bili vsi na naši strani. Malo težav smo imeli s kadri, to je res, ampak to smo rešili. Tudi poslovali smo kar dobro, saj smo novo, mlado podjetje. Takim podjetjem pa posel cvete. Eno sezono je šlo, drugo tudi še kar, potem pa je nenadoma začelo iti navzdol, iz dneva v dan bolj. Poizkusil sem vse, da bi se stanje popravilo, uvedel sem nekaj novih prijemov, stvari, ki bi morale privlačiti, a vse zaman. Ko je enkrat pričelo iti navzdol, ni bilo zavore, ki bi to zaustavila. Tako smo končec koncev pridrseli po lepo vijugasti poledeneli cesti v dolino, kjer smo končno obstali. Dela ni bilo, zato je bil prvi ukrep znižanje plač. Lahko si misliš, da so delav-

Jutrišnjo napako odpraviš najhitreje danes.

Mislec misli o mislih.

Velikokrat bi se bolje razumeli, če ne bi znali govoriti.

Ce bi se ne razumeli, bi se težko prepirali.

Dobra misel je boljša kot vsaka granata.

Tudi lažnivec mora poznati resnico, da more uspešno lagati.

Vztrajnost je dobra, trma pa ne.

DROBCI

HENRIK
ZBIL

ci in uslužbenci vriskali od zadovoljstva, ko sem jim to povedal. Ni bilo mesec dni za tem, ko so vsi po vrsti zapustili podjetje. Ostal sem sam, jaz in podjetje PRI PRAZNEM SODU. Kaj storiti, sem se spraševal. Pa ne dolgo, ker so kmalu za tem podjetje razpustili, firmo zbrisali, kot da podjetja PRI PRAZNEM SODU nikoli ni bilo. In tako

»Kaj boš pa sedaj?«

»Kaj pa vem,« je odvrnil Malhič.

»Pa se podjetje res ni dalo na noben način rešiti?«

»Ah, kje. Če ti povem, da sem vse poizkušal, pa nič. O kakšni združitvi pa sploh ni bilo govora. Saj veš, kako je z združitvijo. Najprej hočejo, da odstopiš od direktorskega položaja, potem pa delajo č-

»Se dobro, da se časopis niso razpisali o tem,« je končal Malhič.

Vplivnič ga je začudeno pogledal in dejal: »To je pa res čudno, saj tem pride prav vse na uho in kako se razpišejo, če je kakšen direktor vmešan. Si imel pa res srečo, da si jo odvozil mimo njih. Če samo pomisliš, kako obdelujejo tega, ki je po svoje delil denar.«

»Hja, veš, tega so morali imeti zelo v zobeh,« je modroval Malhič. »To moraš tudi znati. No ja, mi smo to vse lepo uredili. Veš, saj se da.«

»Imaš kar prav,« je zopet pritrdil Vplivnič.

Potem sta nekaj časa molče sedela, se ukvarjala vsak s svojimi mislimi, si prižgala cigareto in pila kavo.

Direktorju brez podjetja je bilo tudi sedaj kar lepo. Res da ni imel tistih vsakdanjih skrbi s podjetjem, ker podjetja pač ni bilo, a na to se je že nekako privadil. Sploh se ga je loteval občutek, da niti ni tako slabo biti direktor podjetja, ki ga ni, še posebno, če se tudi tisti odgovorni strinjajo s tem. In Malhič je vedel, da tisti nimajo nič proti temu, da je on direktor brez podjetja. Končno pa je to res nekaj posebnega, nekaj, kar nimajo povsod in mogoče pride še v zgodovino tega kraja. Prav nič nemogočega ne bi bilo.

Ko sta popila kavo, sta vstala in šla. Vplivnič v svoje podjetje, Malhič pa za nosom naprej. Globoko zamišljen je korakal po ulici in si mislil: »Hja, mogoče pa res pridem v zgodovino tega mesta. Nič se ne ve. Končno je pa to res izjemen primer in kaj takega se v vsakem kraju ne zgodi. Ne, ne, v vsakem kraju res nimajo direktorja brez podjetja.«

Ha-ha, pri nas ga imamo, pri vas pa ne, tra-la-la...

Stane Knifig

DIREKTOR BREZ PODJETJA

sem na koncu ostal samo še jaz, direktor brez podjetja.«

Vplivnič je topo zrl predse in se delal, da grozno sočustvuje z Malhičem, kar pa seveda ni bilo res. Čez čas je spregovoril:

sto po svoje in končno ravno tako vse zavozijo. Se mi zdi pa že bolj prav, da sem vodil do konca in je propadlo v mojih rokah.«

»Saj, saj,« je pritrdil Vplivnič, ker drugega ni imel reči.

Modni kotiček:
Maksi plašč je posebno primeren za pozno jesen

SAKO
GLAS
SOBOTO

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

144

Pa saj Federlova govori o svojem sinu?
»Poštar jih je zaplenil. To se pravi, upravnik pošte v Idriji. Italijan! Ali pa še mnogo verjetneje kak slovenski odpadnik...«

Stivec še vedno ne dojame, o čem Federlova govori. Ponoviti mora. Slavko je vse leto pošiljal pisma v Ljubljano nekemu Karlu, sinu nekoga inženirja, ki je zaradi svojega slovenstva izgubil službo v upravi idrijskega rudnika. Federlova ne ve, kaj vse je bilo v tistih pismih, ki so jih na pošti cenzurirali in jih proglasili za protitalijanska, za protidržavna, nevredna dijaka, ki mu italijanska država omogoča šolanje v slovenskem jeziku na idrijski gimnaziji.

»Tako je, vidite. Otroka nisem posvarila. Ni vedel, kaj sme in kaj ne sme pisati. Italijani vendar pisma cenzurirajo, če so namenjena takim, kakor je bil inženir Klaveda... No, in zdaj imam še to nesrečo, te skrbi. Fant je izključen z vseh gimnazij v Italiji. Ne kaže mu drugega, kakor da gre v Ljubljano. In to takoj! Solsko leto se je že začelo. In vprašanje je, ali ga bodo v Ljubljani zato sploh sprejeli... Ja, gre Stefi na jok.«
»Slavko upa, da mu bo že inženir pomagal. Za stanovanje gre. S stanovanji je tam težko. Morda bo lahko stanoval pri inženirjevih. Tako vsaj upa Slavko. Jaz pa bi rajše, če bi kje drugje... No, na vašega brata sem pomislila...«

»Na mojega brata?« se vali s Stivčeve duše kamen.

»No, mislila sem, za vsak primer bi bilo dobro, če bi stanoval pri kakem rojaku. Zato sem prišla z upanjem, da boste vi tako dobri in napisali priporočilno pismo vašemu bratu. Vsaj za nekaj časa, dokler bi Slavko ne dobil stanovanja kje drugje, naj bi mu dal posteljo in streho.

Plačala bom. Ne bo zastonj. Tudi to napišite bratu...«

»Če je samo to, bodite brez skrbi,« je Stivec zadovoljen. Zdaj lahko poplača dobroto z dobroto. »Brat bo Slavka z veseljem sprejel...«

Tako zagotavlja Stivec, toda že naslednji teden prejme jezno bratovo pismo, zakaj mu pošilja tuje ljudi. On fanta ne bo dolgo trpel. Kar k listemu gosposkemu in vsemogočnemu inženirju naj gre, o katerem fant vedno govori, čeprav je sam sin komunistke. To pa je zanj, za brata, še bolj nevarno. Če bo oblast zvedela, da daje streho in posteljo takemu fantu, bo še sam prišel ob dober glas in ga bo oblast imela za podpornika sovražnikov države. Zato je fantu rekel, naj si čimprej najde prenočišče in vse drugo kje drugje. On ga dalj kakor mesec ne bo mogel imeti pod streho.

Bratovo pismo Stivcu ni prijetno. Kaj si bo mislila Federlova, če ji bo pisal Slavko o bratovi neprijaznosti.

»Pogospodil se je brat. Predobro mu gre. Drugače bi bil bolj človeški.«

Tako sodi Stivec. Ne ve, da je prav nasprotno res. Brat je ubog čevljar. Iz dneva v dan bolj ubog in vse, kar mu je pisaril po svojem begu v Ljubljano o svojem ugledu in naraščajočem bogastvu, je bila laž ali pa potreba človeka, ki se mu želje in pričakovanja niso izpolnila, pa se zato zavija v slamatni plašč baharije, ki ga tisti, ki je daleč, ne vidi. Zdaj pa bi ga lahko razkril fant, ki so ga poslali k 'bogatašu', pa je že takoj, ko ga je našel v revni bajti daleč na Tržaški cesti, vprašal, če je prišel prav, ker je pogledal bogati revščini bahavega čevljarja naravnost v obraz.

Tega Stivec ne ve. Zato ga je sram bratove jeze.

»Pisati mu moram, naj bo do fanta obziren.«

In res mu piše. Skrb, da bi brat ravnal s Slavkom tako, kakor je sodil po bratovem pismu, je samo nova skrb poleg drugih skrbi, ki mu jih povzročajo novice o njegovem 'tihotapstvu' in za katere je moral zvedeti celo kozjebračni učitelj, saj je v šoli vrtel žefka, mu navijal ušesa in ga vpraševal, če je res, da hodijo k njemu ljudje z onstran meje.

— Tvoj oče je zarotnik! Tvoj oče je vohun! Tako je vpil nad otrokom.

»V šolo bom šel. Zagrozil bom kozjebračcu s tožbo.«

Tako se roti, a ve, da bo vse ostalo samo pri praznih sklepih in da učitelja ne bo upal tožiti, ker se tudi sam čuti krivega pred oblastjo.

»Učitelj mora imeti dokaze,« se boji in si želi zime, pa sneg v hribih noče in noče pasti.

Le kaj naj stori? Naj sporoči Federlovi in Ferdu, da je 'javka' v nevarnosti in da bi bilo najbolj pametno, da bi jo premestili kam drugam, v kako drugo vas.

Ja, sodrugu Ferdu bo sporočil, ker si pred Federlovo ne upa. Sin ji je prav gotovo pisal o neprijaznosti njegovega 'bogatega' brata.

Toda Ferdo bo poslal nadenj Federlovo. Torej mu rešitev prinese lahko samo še sneg. Zato si želi snega, mnogo snega, ki naj bi padel v hribih in ki naj bi ne skopnel do poletja.

V takem razpoloženju ga konec septembra najde mladi »tihotapec« Tomaž. Sam je. Brez Kosirnika.

»Kosirnika so zaprli. In mlinarja Rozmana tudi. Prijeli so Cirila Koširja. Nekaj žandar ga je prepoznal in ga prijel na lastno pobudo. Več javk in kanalov so odkrili. Morda vedo tudi za tega. A če ne, ga ne bomo več uporabljali za prenos časnikov. Za časnike bomo našli drugega. A ta naj ostane skrit. To bomo videli kmalu. Če še ne vedo zanj, bo služil samo za prehod naših ljudi iz tujine v domovino. Varnejši bo kakor kje v Karavankah. Zdaj me ne bo več po časnike.«

Stivcu je, kakor da ne bdi. Sele ko se mladi kurir poslavlja, se nenadoma počuti lahkotnega, kakor da je odložil težko breme.

Potem pade sneg. Zima je dolga. Ko pa se začne dramiti pomlad, se Stivcu zdi, da je sneg vse prehitro vzelo. Tolaži se samo še s tem, da planine še dolgo ne bodo prehodne. Tudi Federlove ni nič v vas. Pravzaprav je zadovoljen, ker je ni, saj bi mu drugače potrkala na vest ali pa bi mu brala v oči, da je zadovoljen, ker ne prihajajo več kurirji z one strani in da si želi, da bi nikoli več ne bilo nikogar. Samo novice še prihajajo.

ZOPET BOM LAHKO
MIRNO SPAL
KO BO NOVA

RA...LNICA

V KRANJU, ŽELEZNIKIH
IN ZIREH

Pismo rojakov iz Kanade

V petek, 16. oktobra 1970, so v našem lepem mestu Vancouveru (Kanada) gostovali člani znanega ansambla narodne glasbe, povsod priljubljeni Slaki. Dvorana z 860 sedeži je bila nabito polna. Vstopnice so ljudje razgrabili že nekaj dni poprej.

Ni naključje, da pri nas za Slake vlada takšno zanimanje. Lani je namreč Slovenijo obiskalo precejšnje število rojakov iz Kanade, predstavniki Slovenskega društva. Med drugim so se udeležili tudi izseljenskega piknika v Skofiji Loki, na katerem je bila skupina Lojzeta Slaka v središču pozornosti. Kanadski izseljenci so fante ob tej priliki povabili, naj pridejo čez veliko lužo.

Slovensko društvo je staro že 12 let. Ustanovili so ga na pobudo Komenčana. Vseskozi si prizadeva oživiljati kulturnoprosvetno aktivnost. Na čelu so se doslej zamenjali štirje možje: najdlje — celih sedem let — mu je predsedoval zobotehnik Rudi Tušek. Člani odbora kljub precejšnjim težavam niso nikdar klonili. Skrbno so uizali uspehe in pritegovali k sodelovanju nove in nove rojake. V društvu je danes vpisanih že več sto kanadskih Slovencev,

ki predstavljajo eno samo veliko družino. Združuje skoraj vse naše rojake, katerih število je zlasti naraslo leta 1957. Večinoma so se naselili v Britanski Kolumbiji in ker je le majhen del prišlekov obvladal nemščino, nihče pa jezika nove domovine, je postala ustanovitev društva življenjska nujnost.

Toda vrtno se k petkovemu koncertu. Težko pričakovane goste je uvodoma pozdravil sedanji predsednik Lojze Majcen. Zatem sta predstavnik Slovenske izseljenske matice, organizatorja Slakove ameriške turnee, Stane Češarek in tovarišica Sinkova izrazila zadovoljstvo nad prisrčnim sprejemom, ki so ga bili deležni glasbeniki. Priznati moram, da tolikšnega števila svojih rojakov iz Kanade kot se jih je zbralo na gostovanju gorenjskih pevcev in glasbenikov, doslej še nisem videla. Prišli so celo iz 200, 300 kilometrov oddaljenih krajev. Zdi se, da ni prav nihče hotel zamuditi priložnosti, kakršne zlepa ne bomo več imeli. Slišala sem, kako je nekdo dejal: »Tudi če bi bila vstopnina 2 dolarjev, bi rade volje plačal.« Starejša ženica pa je ob koncu vkleknula: »Hvala materam teh naših fantov!«

Slaki so v dvorani ustvarili izredno vzdušje. Ob spominu na staro domovino se je marsikomu utrnula solza, da je moral seči po robčku. Precej gledalcev je imelo s seboj fotografske aparate in kamere. Ovekovočili so nepozabne trenutke, o katerih se bo še dolgo govorilo. Razen tega smo ves koncert posneli na magnetofonske trakove.

Ob koncu bi rada izrazila željo tukajšnjih Slovencev, željo, da bi nas v bodoče obiskal še kakšen podoben ansambel. Če živiš tisoč in tisoč kilometrov proč od rojstnega kraja, ti rodna beseda, domača melodija pomeni neprecenljivo mnogo. Naša sreča so še zmeraj onkraj oceana, sredi zelene slovenske pokrajine — dasi smo tudi tukaj spoštovani, priljubljeni in dobrodošli.

Pozdrav Slakom, vsem bralcem vašega lista in uredništvu

Dory Spanko

Življenje ima prednost

Republiška komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri republiškem sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije je razpisala 3-mesečno jesensko-zimsko prometno vzgojno in preventivno akcijo pod naslovom Življenje ima prednost. Akcija bo izvedena na območju SR Slovenije od 1. novembra 1970 do 31. januarja 1971.

Glede na to, da so v tem času nagle iznenadne vremenske prilike (dež — megla — poledica — sneg) zelo pogosto tudi vzrok za večje število prometnih nesreč, se je republiška komisija prav v tem času odločila organizirati ustrezno in učinkovito vzgojno in preventivno akcijo, ki naj bi z vsestransko koordinirano dejavnostjo vseh za prometno varnost zainteresiranih ustanov prispevale k zmanjšanju števila prometnih nesreč.

Namen akcije je:

- pravočasno in nenehno opozarjati udeležence v prometu na močno spremenjene vozne pogoje v jesensko-zimskem času, ko normalno odvijanje prometa ovira zlasti pogosto deževje, megla, in kasneje še poledica ter sneg;
- opozarjati tudi pešce na spremenjene vremenske razmere in nevarnosti, ki jim v dežju, megli, poledici in snegu pretijo na cesti;
- opozarjati voznike motornih in drugih vozil na tehnično brezhibnost vozil (dobre gume, zavorni mehanizem, svetlobna telesa, kretalni mehanizem in podobno);
- da bodo tudi delovne organizacije, ki se bavijo s prevozom potnikov in tovora, poskrbele za urejenost svojih avtoparkov oz. vozil;
- da bodo cestna in druga komunalna podjetja pravočasno in temeljito pripravljena na opravljanje cestne zimske službe;
- da bodo institucije javnega obveščanja, ki so lahko zelo močno propagandno, vzgojno in preventivno sredstvo, tudi na področju prometne varnosti, javnost prek teh sredstev pravočasno opozarjale in obveščale o tekočih aktualnostih. Zato je potrebno v akcijo vključiti ves tisk (tudi lokalni in tovarniški), radio in televizijo. Pri tem pa se je posluževati tudi krajevnih radijskih postaj;
- V akciji pa bodo seveda v veliki meri sodelovali tudi delavci milice, ki bodo izvajali operativno kontrolo na cesti in tudi represivno ukrepali.

Akcijo bodo izvajale občinske komisije za varnost v cestnem prometu v sodelovanju s postajami milice, avto-moto društvi, združenjem šoferjev in avtomehaničnikov, komisijami za varnost prometa in z varnostnimi tehniki in vodji avtoparkov v delovnih organizacijah, z osnovnimi šolami, šolami II. stopnje, vrtci in drugimi za prometno varnost zainteresiranimi ustanovami.

Na območju gorenjskih občin so se odgovorni za uspešno izvedbo akcije dobro pripravili.

V ta namen je bil dne 22. oktobra 1970 v Trzinu posvet zastopnikov občinskih komisij za varnost v cestnem prometu in komandirjev postaj milice za območje gorenjskih občin, na katerem je bil izdelan program izvajanja akcije.

M. Mažgon

Graščina Turn pod Novim gradom (Neuburg), ki pa je bil v Valvasorjevem času že razvalina (glej desno vrh grebena!) — (Fotoarhiv Gorenjskega muzeja, Kranj.)

900 LET PREDDVORA

Pričenjam pesti venec zapisov v počastitev te spoštljive obletnice.

Toda ali ni ta letnica le previsoka za ta mali kraj pod bližnjimi gorami? Ko je vendar celo Kranj po slavitvah le nekaj let mlajši, Trzin pa — o katerem smo brali v Glasu — celo le 650 star. Ali je sploh mogoče prisojati Preddvoru tako visoko starost, celih 900 let?

TAKO SE JE ZACELO

Ko sem 8. avgusta t. l. objavil v Glasu zapis o vaseh pod Storžičem, sem kar nekako mimogrede omenil, da se Preddvor prvič omenja v stari listini že l. 1070.

Minilo je nekaj tednov in iznenada me vprašajo prijatelji iz Preddvora: Kaj je to mogoče, da bi bil naš kraj star že 900 let?

Dogovorili smo se za širši sestanek v preddvorskem kulturnem domu — od tedaj je minil že cel mesec — kjer sem prisotnim domačinom razložil, kako sem prišel do tako osupljivo stare letnice.

Odgovarjal sem približno takole:

Navado imam — preden pričnem pisati o nekem kraju — da se z njim čim bolj seznanim. Najprej preberem vso dostopno mi literaturo, torej vse, kar so o kraju že drugi pisali, potem grem sam v kraj, ki ga želim opisati, se seznanim z domačini, dostikrat se oprem na stare znanke iz onega kraja — šele nato pomočim pero v črnilo.

Seveda pa se šestokrat primeri, da me po objavi kdo od dobrohotnih bralcev na kako napačno trditev opozori, dopolni ali sploh kaj svetuje ali odsvetuje. — Kdor količkar pozorno bere moje zapise, je gotovo že kdaj opazil, kako sem stvari, na katere so me opozorili domačini, korektno popravil. Zavedati se namreč moram, da vseh gorenjskih krajev z njihovo obsežno in zapleteno preteklostjo ne morem tako v podrobnosti poznati, kot zmore domačin, vsak za svoj rodni kraj.

NIVNHOVUN

No in tako, ko sem prvič pisal o Preddvoru in njegovi prvi letnici, sem to vednost črpal iz Krajevnege leksikona Dravske banovine, ki je izšel l. 1937.

Tamkaj piše (stran 245, levi stolpec spodaj, desni stolpec zgoraj) med drugim: »Vas prvič omenja listina iz časa 1070–1080«. — V omenjenem leksikonu je zgodovinske podatke preverjal prof. Pavle Urankar.

Nato sem pogledal še v zajetno delo v več knjigah, ki ga je napisal sloviti naš zgodovinar prof. dr. Fran Kos (oče zgodovinarja-akademika dr. Milka Kosa in nedavno umrlega slikarja Gojmira Kosa). Delo je izšlo l. 1911 in nosi naslov: »Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku«. — V tretji knjigi, ki obsega obdobje od l. 1001 do l. 1100, lahko vsakdo prebere na straneh 155 in 156:

MED LETOM 1070. in c. 1030. PREDDVOR.

Ko sta se plemeniti Liutpold in brixenski škof Altwin nehala pripraviti zaradi neke lastnine Brixenske cerkve v Lieserhofenu in na gori Altersbergu, sta rečeni škof in njegov odvetnik Gundschar prepustila onemu (Liutpoldu) polčetrte slovenske kmetije ter obljubila v določenem času plačati 25 talentov penozov rezenskega kova (»III Slavenes hobas ac dimidiam in proprium possidendas necnon XX et V talenta denarium Redesponensis monete terminatim persolvendas«).

Nato se je pa imenovani Liutpold odpovedal vsem pravicam do posestev in podložnikov v Lieserhofenu in na gori Altersbergu (»in locis Lisirahovun et in monte Alpiheris«), katere je ranjka matrona Pezala podelila omenjenemu škofu ter cerkvi sv. Kasijana in Ingenuina.

Priče: »Perchtold, Ascuvin, Odalrich, Irimurit, Illsunch, Gotopolt Odalscalch, Aadpreht, Rotpreht, item Perchtolt, Wezil, Waltheri, Irminstein, Otto, Charilinch, Grifo, Durinch.«

»Actum Nivnhovum.«

(Cod. 515 v Državnem arhivu na Dunaju. — Redlich Acta Tirol., I, 88, št. 244. — Jakšich, Mon. hist. duc. Carinthiae, III, 150, št. 379.)

»Zastran datiranja gl. Redlich, Acta Tirol., p. XXXII.

»Preddvor, vas nad Kranjem na Kranjskem.

»Altersberg je severno od Spitala na Koroškem.

TVEGANE LETNICE

Seveda se ne čutim poklicanega preverjati izsledke zaslužnega zgodovinarja Kosa, niti Urankarjevo trditev — moje področje dela je namreč drugje (kulturna zgodovina). So pa možna prav gotovo nova dognanja — le kdo more trditi, da nam je že vse znano? Možno je celo, da se prej ali slej odkrije še starejši datum o obstoju tega kraja!

Kajti doslej smo določali starost neke naselbine po prvi omenbi v kaki najdeni li-

stini. Če pa neka listina kraj omenja, ni nikjer rečeno, da ta kraj že prej ni obstojal. Saj najdena listina govori o eksistenci kraja, ne o njegovi ustanovitvi, o njegovih začetkih.

Zato je letnica, s katero je neka listina datirana, za kraj, na katerega se nanaša, močno relativna, nikakor ne absolutno trdna glede na začetek neke naselbine, kraja, mesta.

Bržčas — čeravno prav nič popularno — bi bilo bolje pisati, da je minilo 650, 900 ali 1000 let od prve omenbe kraja v listinah — saj kraj je vendar moral obstajati že prej, pred slučajno omenbo v listini, ki jo imamo za zdaj za najstarejšo. Kaj pa, če kdaj odkrijemo še starejšo listino?

Za zdaj opustimo misel na morebitna bodoča odkritja in korekture pa se raje sprijaznimo z letnico, ki nam jo prezentira tako ugleden zgodovinar kot je bil dr. Fran Kos.

SMISEL SLAVJA

Saj v bistvu — če slavimo kako krajevno obletnico — ne gre za kaj usodepolnega in za daljše obdobje odločilnega. Gre za to, da ob tej priložnosti spoznamo preteklost svojega domačega kraja, ga pričnemo bolj ceniti, bitj nanj ponosni.

Kar pa se mi vidí od vseh slavij pomembnejše, je skrb za olepšavo kraja, ureditev cest in poti, obnova krajevnih spomenikov, ureditev hiš in gospodarskih poslopij, ozelenitev obcestij, predišij, olepšava vrtov, osnaženje drevja v nasadih, popravila fasad, streh, preddverij, uveljavitev splošne snage v kraju, estetska in higienska ureditev gostiln, domov in stanovanj nasploh — skratka: za obletnico, posebno če je tako častiljiva, homo hišo pometli, stavbo pa pobelji!

Da nam bo jutrišnji dan prijetnejši! Da bo v našem kraju res vsakemu lepo, domačim in tujcu. Saj že celo stoletje in čez velja Preddvor za letoviški kraj. To pa nam nalaga vrsto dolžnosti in nalog. O teh in še o mnogem pa prihodnjic.

(Se bo nadaljevalo)

Crtomir Zorec

Zakaj varčujem?

(Objavljamo dva prispevka, ki smo ju dobili na nagradni razpis GKB in uredništva lista Glas)

Ze dolgo zbiram denar. Ko sem bil star šest let, sem si s privarčevano vsoto kupil kolo. Potem sem varčeval naprej. Pri tem mi je nekoliko pomagala tudi mama, nekaj pa je padlo ob rojstnem dnevu. Ker se je bližala zima, sem sklenil kupiti smuči. Toda na hranilni knjižici še ni bilo dovolj, tako da je moral seči v žep tudi ati. Nato sem šel v trgovino in začel buljiti v množico čudovitih 'dilec'. Končno sem le izbral ene in jih po prihodu domov takoj nataknil na noge. Vsakomur sem s ponosom povedal, da sem jih plačal iz svojega žepa. A sreča mi ni bila naklonjena. Nekoč sem se spuščal po preveč zahtevnem terenu in padel. Noge so sicer ostale cele, smučki pa sta bili zlomljeni.

Kljub temu nisem penehal varčevati. Namesto da bi se sladkaj z lučkami, sem dal vsak dinar v hranilnik. Kmalu se je nabralo za kotalke. Toda tudi z njimi nisem imel sreče. Pokvarilo se mi je sprednje kolo in nikogar ne poznam, ki bi ga znal popraviti.

Nekaj privarčevanega denarja potrošim za znamke. Kasneje nameravam kupiti še žogo za košarko. Priznam, včasih mi je hudo, ko vidim druge, kako se sladkajo. Toda kadar si sam kaj kupim,

mi vsi zavidajo. Bratec rad zapravlja in nima dosti na hranilni knjižici, potem pa sitnari, ker nima stvari, ki sem si jih jaz lahko privoščil.

Borut Bernik,
4. razred
osn. šole Peter Kavčič,
Skofja Loka

Varčujem že dolga leta in od takrat se mi je nabralo kar precej denarja. Hranilno knjižico imam od svojega drugega leta. Ko sem bil še majhen in še nisem vedel, kaj pomeni varčevanje, mi je prihranke v banko nakazovala mamica. Nekoč je izpraznila hranilnik in mi rekla, da je denar vložila v knjižico, jaz pa sem potem

zaman listal po njej, hoteč ga najti. Takrat mi je vsota stvar natanko razložila.

Danes zaslužim denar tudi že sam. Zbiram star papir, dopisujem v Zelezarja itd. Denar seveda vložim na knjižico. V šolo hodim raje peš in dinarje, ki bi sicer šli za avtobus, zmečem v hranilnik. Kadar se nabere 10 ali 20 din, hranilnik odnesem v banko, da mi ga izprazni. Tako iz malega raste veliko.

Rad bi si kupil kolo in smučki, saj bom stare odstopil bratcu. Mamica s svojo plačo lahko nabavi le tisto najbolj potrebno.

Bogdan Bricelj,
6. razred
osn. šole Tone Čufar,
Jesenice

Pot na Vršič

Iz Kranjske gore vodi proti Vršiču dolga vijugasta cesta. Ko smo se peljali po serpentinah, smo skozi okno občudovali strmine Razorja, Prisanke in Skrlatice. Kmalu zatem smo se ustavili pri ruski kapelici in si jo natančno ogledali. Kapelica je bila zgrajena v spomin ruskim ujetnikom — graditeljem ceste, ki so se ponesrečili pri delu.

Nato nas je avtobus odpeljal naprej. Čez čas smo zagledali pred seboj mogočno goro Mojstrovko in po kratkem času prispeli do Erjav-

čeve koč. Sledil je počitek in malica. Nekateri so kupili razglednice, napisali par besed in jih poslali svojcem. Skoraj vsakdo si je kupil kaj malega za spomin.

Naslednja naša postaja je bil Tičarjev dom. Izpred njega smo se razgledovali po okolici. Mogočne gore so videti čisto blizu, kot bi jih imel na dlani. Bil je to lep, nepozaben izlet.

Andreja Porenta,
4. razred
osn. šole Cvetko Golar,
Skofja Loka

Pištola

Moja pištola se imenuje SPACE PILOT X PAY GUN. Prav takšna je, kot sem si jo želel. Denar zanjo mi je nekega dne dal oče.

Del pištole je iz rjave plastike, petelinček pa iz aluminija. Cevka je iz stekla, ki se ne zdrobi. Na levi in desni ima dva kroga zelene barve,

ostalo pa je rdeče. Njena kornica je spet iz aluminija.

Pištolo so izdelali na Japonskem. Ko jo sprožim, zaropota in se zaškri. Zlasti ponoči rad streljam z njo, saj so iskre tedaj dobro vidne.

Andrej Bertoncelj, 4. raz.
os. š. Cvetko Golar, Trata

Moj ovčar

Ze dolgo sem si želela imeti psička, ki bi bil majhen, dolgodlak in črne barve. Zelja se mi je zares kmalu izpolnila. Toda kužek, ki ga je nekega dne očka prinesel domov, ni bil črn, temveč rjavo-rumeno-bele barve. Bil je še čisto mlad. Zvedela sem, da je to škotski ovčar. Dala sem mu ime Lesi. Očka je zanj zbil kočo, na katero sem napisala: Pozor, lep psiček!

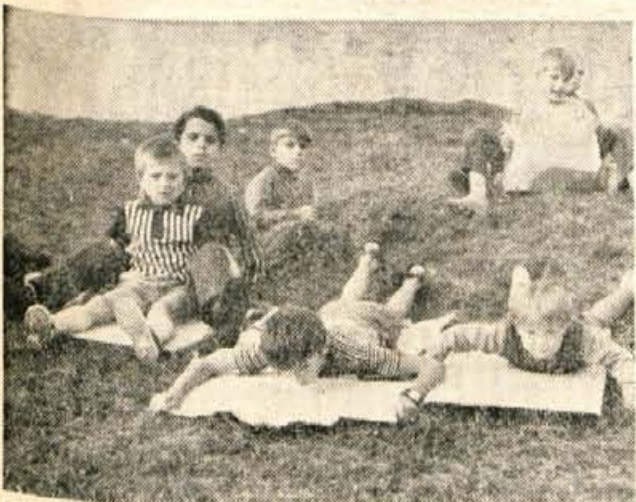
Lesi se me je hitro privadil. Od vseh domačih je imel mene najrajši. Najprej sem ga krmila z mlekom, kruhom in vodo, pozneje pa tudi z mesom in kostmi. Mislila sem, da bo vedno ostal majhen. A kmalu je zrasel v veliko, močno žival. Bila sva neločljiva prijatelja in to

sva tudi še danes. Skupaj hodiva v gozdove ter se loviva po travnikih. Niti pomisliti ne smem, da bo nekega dne poginil.

In še nekaj. Lesiju sem večkrat obljubljala, da bom o njem napisala zgodnico in jo poslala uredništvu časopisa Glas. Žal me najbrž ni kaj prida razumel.

Anka Damijan,
5. razred
osn. šole Cvetko Golar,
Skofja Loka

8 SOLSKIH
KLOPI

Dobro si oglejte skupnico otrok na fotografiji. Le kdo jih ne bi slikal, ko pa so tako ljubki! Srečali smo se pod vrhom Volčjega hriba pri Radovljici. Tam, kjer se je pred mnogimi tisočletji ustavila konica jezika triglavskega ledenika in pustila poleg Oble gorice kup gruša, ki ga je tiščala pred seboj. Domiselni otroci so grček znali izkoristiti čisto po svoje: doma so starih kartonskim škatlam odstranili dna in jih uporabili namesto sanj. Ze orumenela trava je gladka kot sneg, breg pa ravno prav nagnjen. Zabavno, ni kaj reči. Upam samo, dragi sankaci, da na koncu pospravite lepenko in da pobočje, kadar vas ni, ni videti kakor smetišče. — Foto: B. Blenkus

Seznam piscev neobjavljenih prispevkov

Kot sem vam obljubil, dragi mladi sodelavci, bomo od slej vsak mesec objavili seznam imen piscev, katerih prispevki niso šli v tisk. V mesecu septembru in delu oktobra so to:

Ljubla Horvatin iz Zvirč pri Trzihu, Marija Kristanšek, Jožica Križnar, Darko Ribnikar, Andrejko Debenec, Vero-

nika Markun, vsi z osnovne šole Matija Valjavec Pred-dvor, Slavko Košenina, Alenka Pretnar, Matjaž Peternejl in Dušan Krajnik z osnovne šole Cvetko Golar Skofja Loka ter Marjan Pušavec, Zdenka Posedi, Marko Dijk, Maja Rozman, Marko Tršan in Miha Jenko z osnovne šole Lucijan Seljak Kranj.

Po dolgih tednih pričakovanja je končno prišel 9. oktober, dan odhoda pionirjev v Velenje. Srečanja v tem lepem mestu sem se udeležila tudi jaz.

Ze takoj zjutraj sem spoznala dve novi prijateljici, in sicer Tatjano Frelj ter Simonu Pekljaj. Peljali smo se do Jeprce in se tam pridružili kranjskim pionirjem, v Ljubljani pa so nas že čakali ljubljanci. V spremstvu več tovarišic smo skupaj od-potovali v Velenje.

Velenjčani so nas sprejeli izredno toplotno. V kulturnem domu na Titovem trgu smo se srečali z novinarji, pesniki in pisatelji. Nastopil je tudi mladinski pevski zbor, eden najboljših v Sloveniji. Mene in Albin-

Bevk, a so nanj lahko položili samo venec. Zelo mi je žal, ker je umrl, vendar se tolažim z mislijo, da pravzaprav še vedno živi, saj njegove knjige ne bodo nikdar pozabljene.

Po večerji je sledil drugi del srečanja, med katerim so nam novinarji pripovedovali o svojih potovanjih po svetu in o delu, ki ga opravljajo. Gledali smo barvne diapozitive in poslušali predavanja o Himalaji, Afriki in New Yorku. Slednjega sem zvečer, ko nas je Tatjanin oče vozil naokrog, nehote primerjala z Velenjem. Velenje je New York v malem, vendar mnogo prijaznejši, mnogo bolj živ.

Naslednji dan so pionirjem — avtorjem najboljših spisov podelili nagrade. Nekateri so svoje prispevke tudi javno prebrali. Potem nam je še enkrat zapel pevski zbor. Ob desetih sta nas že čakala dva avtobusa, s katerima naj bi se odpeljali na ogled Velenja oziroma Šoštanja. Ker sem Velenje že videla, sem se odločila za Šoštanj. Pot nas je vodila mimo velenjskega rudnika lignita in jezera, do šoštanske šole. Pozdravili so nas tamkajšnji pionirji, ki imajo lepo urejeno Kajuhovo sobo. Ogledali smo si tudi pesnikov spomenik in njegovo rojstno hišo. Bolj od daleč smo nato opazovali šoštansko elektrarno. Vodnik nam je povedal, da je to naša največja termocentrala.

Kmalu potem smo se vrnili v Velenje. Gostitelji so nam ob koncu podelili diplome in nam zaželeli srečno pot. Iz premikajočega avtobusa sem še zadnjič zaobjela prijazno mesto, ki nas je tako toplotno sprejelo.

Marija Mohorič, 5. razred
osnovna šola Zelezniki

Srečanje pionirjev v Velenju

co Vidmar iz Bele krajine je pionirka Tatjana Vrbnjak povabila na svoj dom, kjer smo si po izdatnem kosilu privoščile sprehod skozi Velenje. Mesto je en sam cvetoči vrt. Teško bi našel kotic, kjer ni rož ali vsaj česa očesu prijetnega. Med novimi hišicami se dvigajo pod nebo z zelenjem obdani bloki. Tatjana mi je povedala, da so vmes tudi šestnajstnadstropni nebotičniki.

Kazalca na uri sta se bližala petnajsti in odšli smo v kulturni dom. Tam smo se pogovarjali z novinarji. Bila sem v skupini, ki jo je vodila pisateljica Ela Peroci. Kasneje smo vsi skupaj vstopili v dvorano, kjer so nas že čakali pisatelji in pesniki. Dih mi je zastal ob pogledu na prazen stol, kamor bi moral sesti pokojni France

Vezenine BLED

Od začetka avgusta je v poslojpu Tovarne čipk in vezenin na Bledu odprta na novo opremljena trgovina. V njej je mogoče kupiti vse izdelke tovarne od spalnih sprajc, jutranjk, zaves, prtov in drugih vezenih izdelkov do najnovejših modelov oblek in bluz. Razen tega v trgovini prodajajo tudi izdelke z napakami ter kilogramsko blago po ugodnih cenah.

Trgovina je odprta od 10. do 12. in od 14. do 19. ure.

● **Ura spanja pred polnočjo je isto kot dve uri spanja po polnoči.** — Pa ne bo držalo. Popolnoma vseeno je kdaj spimo, samo da je sen dober in dovolj dolg. Vsak organizem pa sam določa, koliko ur spanja potrebuje. Poprečno se ta čas suče med sedmimi in osmimi urami. Vsi seveda zavidamo takim, ki so jim dovolj štiri ure spanja, ne razumemo pa takih, ki so tudi po devetih, desetih urah v postelji še zaspali.

● **Lasje nikoli ne posive popolnoma.** — Res je, ker lasje izgubljajo barvo postopoma. Svetlolasi ljudje običajno prej sivijo, ker imajo svetli lasje že tako manj pigmenta kot temni lasje. Lasje začnejo izgubljati barvo že zgodaj, kmalu po dvajsetem letu. Vendar pa je odvisno veliko od dednosti, koliko in kdaj bomo posiveli. Običajno začno lasje siveti po štiridesetem letu, lahko pa tudi kasneje.

● **Deodorans ni potreben vsakomur.** — To je zmota. Če ima vsak človek znojnice, iz katerih izloča znoj, potem seveda potrebuje preparat, ki bo to neprijetnost omilil. Nekateri nervozni ljudje se posebno pote pod pazduho, drugi brez teh težav pa se potimo poleti bolj, pozimi pa manj. Izpod pazduhe se širi neprijeten vonj, ki nam v družbi, pri delu manjša zanesljivost v vedenju in kretnjah in sploh vpliva na našo samozavest. Samo občutek, da je ta del našega telesa čist in premazan z deodoransom — močnejšim za ženske in slabšim vonjem za moške — nam lahko samozavest v družbi vrne.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Vrtnice pred zimo

Pozimi ob hudem mrazu pozebejo na vrtnicah vsi mladi neoleseneli vršički z listi. To sicer ni nič hudega, saj so poganjki spodaj oleseneli in dovolj odporni proti pozebi. Vrtnice imajo veliko stržena, zato se jim rane od obrezovanja jeseni ne celijo več, veja pa pozimi na obrezanem mestu (odvisno od mraza) pozebe ali se izsuši za nekaj centimetrov. Če so vrtnice preko zime pokrite s snegom, škoda ni velika. Drugače pa je, če nastopi hud mraz brez snega. Zato jesensko obrezovanje vrtnic ni priporočljivo. Brez škode pa lahko skrajšamo tu pa tam kako predolgo vejo ali obrežemo prebujen grm, vendar ne preveč v živo.

Najvažnejše opravilo pred zimo je, da vrtnice zaščitimo pred mrazom z osipanjem. S tem zavarujemo spodnji del vrtnice z žlahtnimi poganjki pred prehitrimi temperaturnimi spremembami in pred izsušitvijo. Grm osujemo 20 cm visoko z zemljo. Primerno je tudi osipanje s šoto ali preperelim gnojem, ki zemljo pognojita in izboljšujeta. Osute vrtnice lahko še prekrijemo s smrečjem. Če pa zemlja prehitro zmrzne ter vrtnice ne moremo več osuti, odženo spomladi iz spečih oči, če so bile dovolj globoko sajene. Preplitvo sajene vrtnice pa so pozebi zelo izpostavljene.

Vrtnice običajno zrastejo višje kot je navedeno v katalogih gojiteljev. Zaane sorte kot na primer superstar, gloria dei in kraljica Elizabeta naj bi bile visoke 80 cm, zrastejo pa pogosto v mogočne grme visoke 150 cm in več. Posamezni rožni grmi ponavadi zrastejo bolj kot pa v skupino sajene vrtnice. Z gostim sajenjem in obrezovanjem jih zadržujemo v nizki rasti, če to seveda želimo.

Marta odgovarja

Vesna B. iz Kranja — Dala si bom ukrojiti plašč, toda ne vem kako — midi ali nad

koleni. Moram pa reči, da mi je midi dolžina kar pri sreču. Pomagajte mi z nasvetom in mi prosim narišite model. Plašč naj bi bil v pasu rezan, spodaj razširjen in s stoječim ovratnikom. Sicer pa, kar narišite, ne da bi se ozirali na moje želje. — Stara sem 18 let, velika 156 cm in tehtam 52 kg.

Marta — Narisala sem dva modela v midi dolžini, ki že kar pogumno prodira tudi na naše ulice. Oba sta v spodnjem delu razširjena, krasijo pa ju šivi. Sodim, da plašč potrebujete za vsak dan, zato sta oba modela bolj športna. Stoječ ovratnik vam ne svetujem, saj je že dolgo iz mode.

Levi model je rezan v prsni višini. Ima srednje velik ovratnik, velike žepe in pas v barvi vaših rokavic oziroma čevljev. Zapenja se nevidno. Zadnja stran plašča ima globoko gubo do pasu.

Desni model ima velik ovratnik, v pasu je rezan. Prednja stran plašča je okrašena z velikimi žepi, zadnja stran pa je gladka.

Zdravnik svetuje

ALKOHOLIZEM (II)

Zanimivo je, da v obdobju do dvajsetega leta, ko že marsikdo krepko kadil, najdemo le malo alkoholistov. Najpogostejša starost alkoholistov je med tridesetim in petdesetim letom. Na žalost pa opazamo, da se starostna meja, ko nekdo že stalno pije, vedno bolj niža. Podatki izpred vojne omenjajo mladoletne alkoholike le v zaostalih in vinorodnih krajih. Danes pa jih najdemo, in to vse več, v mestih. To so pripadniki različnih skupin, ki so zašli na stranpot in v brezdelju in stalnem dolgočasju prej ali slej sežejo po alkoholnih pijačah in celo mamilih. Marsikomu je nerazumljivo, da so tu prizadeti prav otroci, ki imajo alkoholizem v družini. Vzrok je možno najti edino v slabi vzgoji in premajhni skrbi staršev za otroke. Otroci brez nadzorstva pa često zaidejo v slabo družbo. Nekateri trdijo, da se nagnjenost k alkoholizmu podeduje. Bolj verjetno pa gre za vpliv okolja tako domačega kot družbe.

Slovenci izrabimo vsak dogodek za to, da pijemo. Zalljemo izpit (od veselja ali žalosti), poroko, krst, pogreb, sklenitev še tako nepomembne pogodbe, prepir, strah, srečo in nesrečo. Pri mnogih naštetih dogodkih so prisotni tudi otroci. Ko so odrasli že več ali manj opiti, imajo zelo slabo in za vinjenega značilno navado, da druge silijo piti. S kozarcem vina silijo tudi otroka ali mladince, ki bi mu sicer ne prišlo niti na misel, da bi pil. Alkohol potem človeka spremeni. Postane korajžen, dobre volje, zgovoren, vse postane svetlejše in prijetnejše. Neredko se začetnik v pitju pred vrstniki pohvali, da je pil z odraslimi in jim pripoveduje o prijetnih spremembah. Zato se tudi vrstnikom zdi potrebno, da ob prvi priložnosti na skrivaj poskusijo vino ali druge pijače. Če se to večkrat ponovi, nastane nevarnost, da bo v organizmu prišlo do sprememb — človek lahko začuti potrebo po alkoholu. To pa je že značilno za alkoholika. dr. Tone Košir

DRUZINSKI
POMENKI

Mina Oman — najstarejša v jeseniški občini

Mina Oman, po domače Breznova mama iz Gozd-Martuljka, bo 26. novembra praznovala 97. rojstni dan. Je najstarejša prebivalka jeseniške občine. Povedala je, da je bila rojena kot prva od sedmih otrok pri Lovretovih v Kranjski gori in da je od vseh samo še ona med živimi. Že kot otrok si je morala sama služiti kruh.

Poročila se je 1904. leta s progovnim delavcem Pavlom Omanom. V zakonu se jima je rodilo šest otrok, pet jih je odraslo, šesti pa je že takoj ob rojstvu umrl. Stanovali so v čuvajnici v Gozd-Martuljku. Od tu so morali otroci prepešati vsak dan po 7 km do šole in to tudi pozimi, ko je včasih zapadlo tudi do 2 metra snega. Da bi zaslužila kak dinar, je Breznova mama tudi čistila sneg s proge. Med prvo vojno je bila ta proga zelo prometna. Po njej so dobivali tudi kruh, ki so ga tedaj vozili celo iz Celovca.

»Kdaj vam je bilo najhuje?«
 »Posebno dobro mi ni bilo nikoli. Vedno sem morala le garati. Ni bilo hrane, ne obleke. Zaslužili smo največkrat le toliko, da smo se preživeli. Sedaj bi mi bilo lahko lepo, a kaj, ko sem za lepo življenje prestara.«

»Ste zdravi?«
 »Se kar! Nič me ne boli in tudi vidim še vedno zelo dobro. Nikdar nisem bila huje bolna, le slepič so mi operirali.«

Mini Omanovi so ob novem letu čestitali in jo obdarili predstavniki občine. Tudi mi smo ji ob slovesu zaželeli zdravja in veselo snidenje ob stoletnici.

B. Blenkuš

Vrtiljak novosti v Murki na Jesenicah

V jeseniški blagovnici trgovskega podjetja Murka Lesce pripravljajo za konec leta vrsto novosti za svoje potrošnike. 29. oktobra bodo odprli Diskont trgovino in boutique oddelek, od 10. novembra do 31. decembra pa bodo v spodnjih prostorih pripravili vrtiljak igrač.

Diskont trgovina bo prva tovrstna trgovina na Gorenjskem. V njej bodo kupci lahko po nižjih cenah dobili pletenine, tekstil na kilograme, konfekcijo in drugo tekstilno blago. V boutique oddelku pa bodo potrošnike razveselili z ženskimi in moškimi pokrivali. V tem oddelku bodo na voljo ekskluzivni modeli svetovno znanih imen Piccadilly in Parker.

Najprijetnejše in najbolj veselo doživetje ob koncu leta pa bo vrtiljak igrač. Na Jesenicah za zdaj ni bilo moč dobiti različnih kvalitetnih igrač. Po takšne so morali kupci v sosednjo Italijo in Avstrijo. V Murkinem vrtiljaku pa bodo na voljo igrače svetovno znanih tovarn: Preiser, Failer, Revell, Atlas in drugih. Igrače pa bodo lahko kupci naročali tudi po barvnih katalogih.

Najbrž ni treba posebej poudarjati, da je to novost, ki smo si jo pri nas na tihem že velikokrat želeli. Tako bomo sedaj lahko tudi doma kupili kvalitetne igrače, ki bodo vredne našega denarja in hkrati doživetje za malčke. Prav gotovo nam ne bo žal denarja, saj se bomo ob zanimivih in dobrih igračah tudi sami zabavali.

D. Sedej

Razsvetljene radovljiške ulice

Krajevna skupnost Radovljica se te dni pripravlja na večjo akcijo. V mestu je nekaj ulic, kjer ni javne električne razsvetljave. Zato so že naročili načrte, v katerih ulicah bi uredili električno razsvetljavo. Upajo, da bodo v nekaj ulicah javno razsvetljavo lahko uredili še letos. Pri tem pa pričakujejo, da bodo krajevni skupnosti prišle na pomoč s finančnimi sredstvi tudi gospodarske organizacije.

A. Z.

Anton Petek iz Mekinje. — Foto: J. Vidic

Kruh, boks in dresura

Nad kavarno Veronika v Kamniku sem zagledal moža, ki je marljivo dresiral črnega psa. Previdno sem se jima približal, kajti s psi imam slabe izkušnje. Začel se je nenapovedani intervju. Intervju s pekom, rokoborcem, boksarjem in prijateljem psov. Anton Petek iz Mekinje pri Kamniku, 55-letni upokojenec, je rad odgovarjal na vprašanja.

KRUH

»Do upokojitve ste bil pek. Kaj lahko rečete o tej službi?«

»Kruh sem pek cel preteklo leto, skupno pa imam delovne dobe 36 let. Sem invalidsko upokojen. Če ste gledali televizijsko oddajo o pekih, ste lahko slišali, da grede skoraj vsi peki invalidsko v pokoj. Ze ta podatek pove o težini tega poklica.«

Nočno delo je težavno, posebno ob nedeljah. Prej sem igral pri kamniški godbi. Lahko si mislite, kako sem se počutil ob nedeljah zvečer, ko sem moral zapustiti godbo in rajanje ter hoditi na delo v pekarijo. In to vsako nedeljo. S pokojnino sem zadovoljen. Po vojni sem sezidal hišo, ki sem jo že podelil trem otrokom. Četrtemu, najstarejšemu, pa skupno zidamo hišo.«

ROKOBORBA IN BOKS

»Nekoč ste bil rokoborec. Se še ukvarjate s športom?«
 »Res je, da sem bil pred vojno vnet rokoborec. Tekmoval sem v Kamniku, Zagorjahu, Trbovljah, Celju, Ce-

lovcu, Zagrebu in Beogradu. 1935. leta sem bil v polteški kategoriji slovenski prvak.

Pred vojno je bil v Kamniku močan atletski klub, ki je gojil dviganje uteži, boks in rokoborbo.

Zdaj smo ponovno obnovili boksaški klub, jaz pa sem podpredsednik kluba. Nihče nas ne financira. Vsak ima svojo opremo. Naši boksarji nastopajo v Odredovi ekipi, trenira pa jih Janez Gale, učitelj boksa iz Ljubljane.«

DRESURA PSOV

»Vidim, da ste prijatelj psov. Ga vsak dan trenirate?«

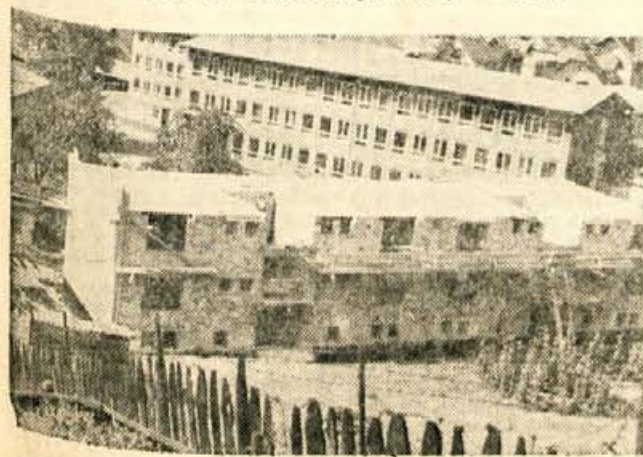
»Tega volčjaka, ki sem mu dal ime Ris, sem kupil od neke ženske v Kamniku za 80 tisoč S din, ko je bil star 6 tednov. Dobri psi niso poceni. Skoraj redno ga vodim na sprehod, mimogrede pa ga učim raznih spretnosti. Skoda da v Kamniku ni šole za dresuro psov. Tako pa bi bilo predrago.

Ris ni nevaren. Doma ni privezan in še nikogar ni napadel. Imam pa slabe izkušnje z ljudmi. Dva dobra psa so mi že zastrupili.«

J. Vidic

Gradnja stanovanj na Jesenicah

Majhni skladi železarne so občutno vplivali na gradnjo stanovanj na Jesenicah. Sedaj sta v delu štirinadstropni stolpič za progo in trinadstropna poslovno stanovanjska zgradba za trgovino Rožca na Plavžu. Računajo, da bosta stavbi vseljivi že letos. Grade jih delavci SGP z Jesenic. Na Jesenicah ima svojo delovno enoto tudi SGP Nova Gorica. To podjetje gradi vzhodno od kadrovskega doma 12-stanovanjski blok. Računajo, da bodo stanovanja vseljiva prihodnje jesen. Vrednost objekta bo znašala po predvidevanjih nekaj nad 3 milijone dinarjev. (Na sliki 12-stanovanjski blok). — B. B.

Pšato bodo ukroti'i

Ze stoletja je vas Moste pri Komendi ob vsakem naliwu poplavljen. Pšata ima od izvira do Most 20 pritokov in

Prema' o denarja

Na zadnji seji odbora Društva prijateljev mladine Javornik — Koroška Bela so razpravljali o delu društva v prihodnje. Predvsem si morajo zagotoviti več sredstev, saj v preteklosti zaradi pomanjkanja denarja niso mogli izpeljati vseh načrtov. V prihodnje naj bi zbrali podatke o šolskih in predšolskih otrocih, ki jim starši ne morejo omogočiti letovanja. DPM bi poskrbelo, da bi v naslednjih letih tudi ti otroci letovali v počitniških domovih. **lb**

Srečanje planincev treh dežel

Pred kratkim so si planinci Koroške, Furlanije — Julijske krajine in Slovenije ogledali Veliko planino in s tem sklenili tradicionalno srečanje planincev, ki so ga letos že drugič pripravili slovenski planinci. Tokrat je bila osrednja tema srečanja varstvo narave. Glede zaščite našega gorskega sveta so si bili enotni, da je danes zaščiteno samo majhen del, vendar se bo položaj najbrž kmalu popravil, kar bo omogočil novi republiški zakon o varstvu narave. V delu sta tudi načrta o nacionalnem parku v Julijcih in v Savinjskih Alpah.

Prihodnje leto se bodo planinci srečali na Koroškem.

L. B.

zato ob deževju preraste v hudournik, ki poplavlja zahodni del vasi Moste.

Ze pred desetimi leti so vaščani sklenili, da bodo ukroti'i hudournik Pšata z novim razbremenilnikom.

Na ureditvi kanalizacije po strugi Pšate in na novem kanalu delajo delavci Vodne skupnosti Ljubljana-Sava. Doslej so že zgradili kanal v dolžini 2 km, ki je zgoraj širok 12 m, globok je 3 m in pri dnu širok 3 m. Prek kanala je zgrajenih 6 novih mostov.

Ob letošnjih povodnjih se je pokazalo, da sta stari in novi kanal sprejela vso odvečno vodo, tako da Moste niso bile več poplavljene.

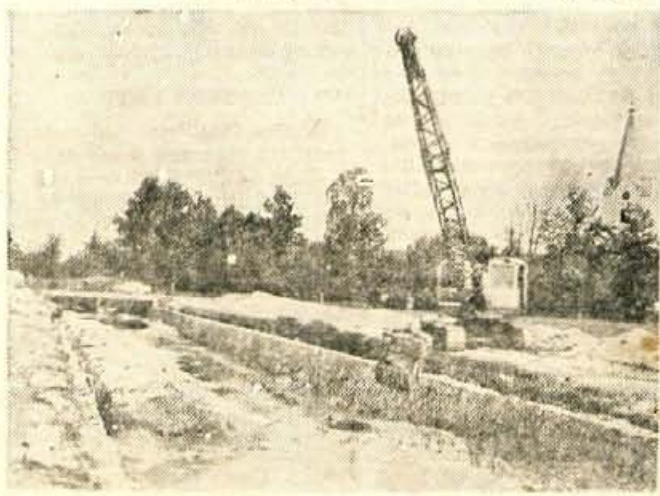
Kanalizacija omogoča zanesljivo zidavo stanovanjskih hiš po urbanističnem načrtu za Moste, ki ga je letos sprejela občinska skupščina.

Prebivalci namreč v južnem in zahodnem delu vasi zaradi povodenj niso hoteli zidati hiš, temveč so z zidavo silili v vzhodni novi del vasi.

Staro strugo Pšate skozi vas bodo zasuli, potok pa bo tekkel mimo vasi po novem kanalu. S tem se bo uresničila davna želja vaščanov, ker mimo hiš ne bo več tekla smrdljiva voda, struga Pšate skozi vas pa ne bo več smetišče.

S to rešitvijo pa se je pri dveh hišah pojavila težava. Zaradi odkupa zemlje iz novega kanala, ki so jo nasuli na bregu kanala, se je zemljišče ponekod dvignilo. Posledica tega je, da se je na zemljišču okrog hiše Janeza Urbanca in Frančiške Vidmar pojavila voda, ki je prej ni bilo. Gre za meteorno vodo, ki se pojavlja ob deževju.

J. Vidic

Ukroti'i bodo hudournik Pšato, ki je stoletja poplavljal vas Moste. — Foto: J. Vidic

ZREBANJE BLAGOVNO DENARNE LOTERIJE V KRANJU — V nedeljo dopoldne je bilo v avli kranjske občinske skupščine javno zrebanje velike blagovno denarne loterije športnega društva Borec Kranj. Izrebanih je bilo več osebnih avtomobilov, pralnih strojev in denarnih premij. Zvedeli smo, da so se po objavi izrebanih števil na upravnem odboru blagovno denarne loterije v Kranju, Trg revolucije 1, soba št. 215/II, že oglašili trije srečni izrebančani avtomobilov. Fiat 125 PZ je zadela srečka prodana na Jesenicah, osebni avtomobil NSU pretis 1200 pa srečki prodani v Radovljici in v Ptujju. Predstavniki upravnega odbora nam je povedal, da se srečni izrebančani raje odločajo za denarna nadomestila za izrebane dobitke. — A. Z. — Foto: F. Perdan

To in ono o Tržičanih skozi očala statistike

Konec lanskega leta je tržiška občina preseгла magično mejo 12.000 prebivalcev, konec junija letos pa se je to število že povečalo na 12.105. V prvi polovici letošnjega leta je prijokalo na svet 108 novih občanov (kar je sicer manj kot lansko leto, toda precej več kot leto poprej), 53 pa jih je umrlo (lani v tem času 56, predlanskim 54). Iz drugih občin si je poiskalo v Tržiču streho nad glavo 81 ljudi, iz drugih republik pa 19 (v obeh primerih prevladuje ženske dokaj očitno). Odliv drugam je bil za spoznanje manjši (67 v druge občine v Sloveniji, 6 v druge republike). Praznovali so 30 porok.

Sredi letošnjega leta je bilo 5292 zaposlenih v občini, od tega natančno 300 v negospodarskih dejavnostih. Prijavljeni brezposelni ne predstavljajo niti cel odstotek zaposlenih (51 jih je bilo). Močan pa je delež zaposlenih žensk: 53,9 % vseh zaposlenih (v industriji je ta odstotek še večji: 57,8 %, v negospodarstvu pa celo 70,4 %).

Tržičanova denarnica ni preveč nabita. Med 9 in 15. v mesecu (ali pa prvega, če je v negospodarski dejavnosti) prinese domov 1078 din, če je proizvajalec, in 1378, če je zaposlen v družbenih službah. Najtanjša je denarnica predilcev in tkalcev, kamor gre samo 884 din, in usnarjev (kovačeva kobila!), kamor stlačiš le 829 novih. Seveda pa to samo, če nisi v sorodstvu odnosno s kreditno banko ali trgovino (kar 2804 občanov ima potrošniške kredite, in to poprečno

1959 din). Vendar je razmerje med krediti in hranilnimi vlogami občanov še kar 2,7:1 v korist slednjih. Stara tržiška »šparovnost« ima torej še zmeraj visoko ceno. Namenško varčuje letos za stanovanjsko gradnjo 180 občanov, ki imajo skupaj z delovnimi organizacijami vplačano 3,8 milijonov din.

Kot tranzitno mesto pa tudi kot gospodarsko poslovni kraj nudi lahko Tržič kaj skromna prenočišča. Več možnosti je v turističnem centru Kompas na Ljubelju in v planinskih postojankah, kjer je tudi prenočevala večina od 6730 gostov letos med januarjem in junijem letos. 5780 domačih gostov je prenočevalo 9907-krat, 950 tujcev pa je prespalo na območju občine 1927 noči. V primerjavi z lanskim obdobjem se je skupno število prenočitev povečalo za 25 %, vendar na račun domačih gostov (41 %), medtem ko se je tujcem Tržič verjetno nekoliko zameril (le 78,7 lanskega odstotka). Ljubeljski Kompas je imel nad 5400 prenočitev, v planinskih domovih je prenočilo 4152 ljubiteljev gora, gostinsko podjetje Zelenica se lahko pohvali s 1422 obiskovalci, ostali pa so prenočevali največ v zasebnih sobah ali pa kampirali v Podljubelju.

Trgovina je v I. polletju prodala za 30 milijonov din blaga ali za 3,5 milijonov več kot v tem času lani (če pa je prodala tudi res kaj več, bi bilo potrebno vprašati drugo statistiko, ki se ukvarja s podražitvami!). Najpomembnejši tržiški trgovec je poslovna enota Mercatorja Pre-

skrba, ki je prodala za skoraj 13 milijonov.

Tržičani in njihovi gostje so v pol leta pognali po glju 75.000 litrov piva, 54.000 litrov vin, 3500 žganja in 11.500 litrov ostalih žganjic, po 30 tisoč litrov pa brezaalkoholnih pijač in slatin. Zraven so pokadili (kajti podatki se nanašajo samo na gostinska podjetja, ne pa tudi na trafike) za pčilih 300 novih tisočakov tobaka. Največ denarja so pustili v lokalih gostinskega podjetja Zelenica (1,6 milijona) in v Kompasovih restavracijah in hotelu (slab milijon, nov seveda).

In ko smo že pri Kompasu na Ljubelju, končajmo za danes naš sprehod skozi polletno tržiško statistiko kar zraven, na mejnem bloku! Od januarja do konca junija se je pripeljalo skozi doslej edini cestni predor pod Karavanami 147 tisoč osebnih avtomobilov (še enkrat več kot lani v tem času), nad 1000 avtobusov, 500 kamionov ter okoli 1300 motornih vozil, v njih, nekaj pa tudi na njih, pa je prišlo v našo državo več kot pol milijona potnikov, kar je skoraj še enkrat toliko kot lani (270.000).

V istem času pa so »čistile« zrak v predoru izpušne cevi 98.000 osebnih avtomobilov, 900 avtobusov, tisoč motornih koles in kakih 600 tovornjakov. Z njimi je odpotovalo 327.000 ljudi.

V maloobmejnem prometu so številke nebitvene (ljudje z obeh strani meje raje uporabljajo bolj praktične potne liste) — nekaj nad 1000 prihodov in odhodov.

ok

NAROČNIKI ŽREBAJO NAROČNIKE ZA NAGRADNO POTOVANJE

Še enkrat objavljamo imena vseh izžrebancev, ki so bili izžrebani v soboto, 24. oktobra, in v sredo, 28. oktobra

Cvetek Janez, Brod 6, Boh. Bistrica; Demšar Pavel, Gor. Dobrava 19, Gorenja vas; Močnik Ivan, Prešernova 36, Mengeš; Kokalj Anica, Tupalje 48, Preddvor; Brelih Marija, Suha 19, Sk. Loka; Maršelj Ivan, Prebačevo 39, Kranj; Kristančič Tilka, Tomšičeva 34, Kranj; Ankele Peter, Ziganja var 16, Tržič; Rozman Franc, Sr. Bela 16, Preddvor; Polajnar Ana, Cerklje 66;

Kerštajn Pavla, Kr. gora 16; Bukovnik Ana, Rupa 23, Kranj; Črne Tončka, Kr. gora 31; Plevel Rozalija, Visoko 92, Senčur; Omež Ivan, C. I. Slavca 2, Kranj; Judež Franc, Jezerska c. 20, Kranj; Gorličnik Franc, Zgoša 43, Begunje; Kern Alojz, Komenda 4; Bela Franc, Zg. Brniki 7, Cerklje; Čadež Franc, Kokriča 209, Kranj; Bešter Marija, Zg. Besnica 48;

Zvele Janko, Titova 31, Jesenice; Zlebnik Marija, Stanežice 27, Sentvid nad Lj.; Zvan Janez, Ukanc 4, St. Fužina; Zupančič Lojzka, Gradnikova 1, Kranj; Znidaršič Anton, Trojarjeva 1, Kranj; Bernard Andrej, Bodešče 14, Bled; Bešter Valentin, Vadiče 1, Brezje; Brtoncevič Slavko, Bistrica 6, Duplje; Čop Janez, Sp. Gorje 11; Azman Katarija, Tavčarjeva 9, Jesenice;

Pogačar Anton, Boh. Bela 77, Bled; Oblak Jože, Boh. Sr. vas 57; Branc Janez, Gozd. Martuljk 40; Sebjanič Milena, Prešernova 41, Jesenice; Zaberl Franc ml., Kropa 42; Zitnik Marija, Trnovce 2, Medvode; Hribar Ivanka, Zajasovnik 2, Moznik; Ozebek Mirko, Mošnje 31, Radovljica; Benedičič Jože, Dorfarje 42, Zablava; Čemažar Janez, Valjavčeva 3, Kranj

Petrič Uršula, Rateče 11, Anica 93; Kmetič Apolonija, Titova 281, Ljubljana; Srečnik Marija, Podlujbelj 28, Tržič; Kuzma Anica, Jegorovo predmestje 33/a, Sk. Loka; Rebernik Ivan, Senturska g. 24, Cerklje; Markič Jurij, Gorlice 13, Golnik; Bizjak Vojka, Homec 62, Radomlje; Ramovž Franciška, Kosceze 13, Vodice; Perdan Slavko, Strahinj 78, Naklo.

Benedičič Matevž, Na plavžu 84, Železniki; Živulović Miodrag, C. 1. avgusta 5,

Kranj; Šter Albin, Visoko 57, Senčur; Alič Franciška, Hraše 29, Čmlednik; Benedik Anton, Krape 19, Selca; Okršlar Franc, Forme 10, Zablava; Mihelič Francka, Gor. vas; Luznar Marinka, Rudno 23, Železniki; Dovžan Marija, Dovje 21, Mojstrana; Balantič Ančka, Zupanje njeve 8, Stahovica.

Kumer Marija, C. talcev 3, Skofja Loka; Galjot Anton, Voglje 3, Senčur; Vovnik Andrej, Krize 42, Tržič; Meglič Marinka, Dolina 26, Tržič; Arnež Jože, Srednja vas 28, Senčur; Čebulj ing. Albert, Medvedova ul., Kamnik; Kuster Leopoldina, Partizanska 18, Kranj; Dolenc Milka, Kam. gorica 28; Zlatnar Franc, Zg. Kokra 35, Jezersko; Zemlja Darinka, Zirovnica 17.

Jančar Pavel, Stebljevek 2, Smartno v Tuhinju; Sink Alojz, Suška c. 35, Sk. Loka; Habjan Ivanka, Hraška c. 8, Radovljica; Majdič Rado, Lohodova 3, Domžale; Noč Franc, C. brat. in enot. 10/a, Jesenice; Pristov Franc, Moste 6, Zirovnica; Gorjanc Marija, Hafnarjeva pot 7, Kranj; Praprotnik Jože, Vp 7488/6, Kriva Palanka; Bricej Anton, Bizovik 4, Dobrunje; Bešter Franc, Poljščica 16, Podnart.

Obveščamo vse bračce, naročnike in prijatelje Glasov, da za pomlad 1971 pripravljamo žrebanje z zelo zanimivimi nagradami. V poštev bodo prišli vsi, ki so že naročili in ki se bodo naročili na Glas do pomladanskega žrebanja in plačali naročnino. Ne zamudite priložnosti. Če še niste naš naročnik, postanite že jutri. Svetujte, priporočite vašim prijateljem in znancem, naj se za Glas odločijo že danes.

Kam bomo potovali?

Gotovo je prav, če vnaprej povemo, kje vse bodo potovali Glasovi izžrebanci in kaj vse bodo videli, spoznali in doživeli v soboto, 7. novembra

CANKARJEVA VRHNIKA

Od Kranja do Vrhnike — šibko uro avtobusne vožnje — se ne bomo ustavljali. Pač pa se bomo spotala kaj pogovorili o ljubljanskem barju, o koliščarjih, o Jalnovih Bobrih, o osuševalnih poizkusih, o čolnarjenju-tovorjenju po Ljubljani, o rimski cesti, ki je vodila ob robu barja od Emone (Ljubljane) do Nauportusa (Vrhnike) in naprej čez Kras pa še o čem drugem.

Na Vrhniki, ki nam je dala prvaka slovenskih pisateljev Ivana Cankarja (1879—1918), se že spodobijo za kako četrtinsko ure ustavit. Pogledali si bomo pisateljev spomenik ob glavni cesti pa tudi njegov rojstni dom na Klancu, vsaj od zunaj. — Žal, stare imenitne tovarniške gostilne »Mantove« ni več; na njenem mestu stoji zdaj hotel »Mantova«. Le ime še spominja na stare čase, ko so odtod vozili furmani na Laško, prav tja do Mantove. Je moralo biti to mesto nekemu Vrhnicanu posebno pri srcu, da je potem dal svoji krčmi tako imenitno ime.

Kranj — Vrhnika — Bistra — Taborska jama — Muljava — Stična — Kranj

Tu, kjer stoji zdaj Vrhnika, »beča golobica«, kot ji je rekel Cankar, se je nekoč širila stara naselbina. To je bilo l. 338 pred našim štetjem! Ustanovili pa so to naselbino noriški Tavrski (keitski rod). Za tedaj je moralo biti tu znamenito pristanišče, saj so do tod lahko priplule ladje iz Črnege morja: po Donavi, Savi in Ljubljani. Naprej pa ni bilo več vodne poti. Robo je bilo treba z ladij preložiti na vozove, da so potem vozili po trdni rimski cesti, ki je vezala Nauportus (Vrhnika) s Trstom in Aquilejo (Oglej).

Rimski Nauportus je bil razrušen leta 14. Takrat so se uprli rimski vojaki — najemniški legionarji in trdnjavo povsem razdejali. Menda so se uprli zato, ker jim ni dišalo, da bi gradili ceste in obdelovali barje — vojni pa ta čas na jezo teh divjih bojevnikov ni bilo... Upornikov je bilo kar za tri cele rimske legije!

Na razvalinah nekdanjega Nauportusa je pozneje zrasla Vrhnika. Kraj se v listinah prvič imenuje l. 1430. Valvasor pravi, da so bili vsi Vrhnicanj tovarniki (furmani) ali pa čolnarji. Najslajši tovor jim je bilo vipavsko vino, ki so ga dovažali najprej z vozovi tam izpod Nanosa in Čavna — po Ljubljani naprej pa s čolni do vedno žajnih Ljubljančanov.

To tovarjenje, čolnarjenje in trgovanje je Vrhnicanje seveda močno obogatilo in kmalu so smeli svojemu kraju reči trg. To je bilo za one čase zelo imenitno, saj se je marsikateri večji kraj trdo boril za ta naslov, ki je pomenjal več kot vas, a le nekoliko manj kot mesto. Danes na Slovenskem ni več trgov, le spomin je ostal na njihove trške pravice in trško — košatost. — Kropa, Litija, Trebnje, Logatec, Vrhnika in drugi kraji, nekdanji trgi, so spet vasi, mesta pa še ne...

Plovba po Ljubljani, od Ljubljane do Vrhnike, je opešala l. 1857. Takrat je bila speljana ob robu Barja železnica. Usluge čolnarjev posledaj niso bile več potrebne. Le črni podpeški marmor še vozijo plitvi čolni od Podpeči pod Krimom, do Ljubljane.

Mimogrede še omenimo, da je freske v župni cerkvi sv. Pavla izdelal F. K. Goldenstein — to je oni slikar, ki je l. 1851 napravil Prešernov posmrtni portret — pa ne onega, ki ga je pred kakim

BISTRA POD KRIMOM

Menim, da se bodo Glasovi izžrebanci — saj seznam do sledj izžrebanih kaže, da so izbranci sreče izvečine gorenjskega podeželja — najbolj razveselili doživetij v gradu Bistri, kjer so nameščene zbirke Tehniškega muzeja Slovenije, gozdarski, lesni in lovski oddelek. Bogaštvo teh zbirk posebno prijetno mami preprostega delovnega kmečkega človeka. Saj se pred njim odpre vsa pestra zgodovina orodij in obdelave, od pradobe do današnjih dni. Sicer pa je boljše manj povedati, da bi bila radovednost večja.

Dobro pa bo povedati kaj več o tem znamenitem, a tako malo znanem gradu na robu Barja, tik pod krimskim gorovjem.

Sprva je bil tu le mogočen izvirek Bistre, ki že kot deča reka pridere iz kraškega podzemlja. Valvasor pove, da je dobila rečica ime Bistra zato, ker je »ostrina in sveža«, poletni pa mrzla kot led. Bistra je že tik ob izviru tako močna, da lahko nosi čolne in žene žago-samico.

Bistra spada med naše najmočnejše kraške izvire, saj njena voda prihaja od daleč, tam od Cerknškega jezera, iz Loške doline. — Po tri kilometre dolgem toku na površini zemlje se že zlije v Ljubljano, mater naših kraških voda.

No in tu so se l. 1255 naselili menihi kartuzijanci. Semkaj jih je poslal Bernard, vojvoda koroški — prav taisti, ki je tako lepo, v slovenskem jeziku, sprejel na meji svoje dežele nemškega trubadurja in viteza Ulrika Lichtensteinskega, preoblečenega v boginjo Venero: »Bog vas sprejmi, kraljeva Venus!«

Res je od Bistre pa prav do Ljubljane samo močvirje, zadaj se dvigajo same mračne gore in »najbolj divji gozdovi, ki se vlečejo več mil daleč v Turčijo.« Pri tem Valvasor ni ničak dosti pretiral, kajti takrat — pred nekaj več kot tristo leti in še pozneje — se je Turčija res pričela že za Karlovcem na Hrvaškem.

Samostan je bil opuščen ob koncu 18. stoletja. Potem ga je ljubljanski bogataš Galle odkupil in si ga uredil kot svoj lovski dvorec.

(Nadaljevanje v sredo)
Crtomir Zorac

Jezero pod Ljubljano in sprevite!

letom ponujal Marko Marin! Ne bomo pa se mogli prej posloviti od Vrhnike, če ne bomo prej slišali mične grške pripovedke, ki je ta slovenski kraj vpletla v prelep venec antičnega epskega pesništva.

Tesalski kralj Pelej je ukazal mlademu heroju Jazonu, naj mu prinese čarobno zlato runo, ki ga hranijo v daljni Kolhidi (današnji Kavkaz). Jazon je zbral četo junakov in z njimi odplul na ladji Argo nevarnim pustolovščinam nasproti. Argonavti (tako so se imenovali po svoji ladji) so po bojih s harpijami (roparske ptice z železnimi kremplji) končno le dospeli v Kolhido. Tamkaj, v svetem gaju, je viselo zlato runo na oljčnem drevesu. Varoval pa ga je strašen zmaj. Jazonu je to pot pomagala čarovnica Medeja, kraljeva hčerka, ki pa je za to uslugo terjala mladeničevo ljubezen. — Jazon je z zlatim runom in z Medejo pobegnil, zaplul s svojo ladjo v ustje reke Ister (današnja Donava) in po njej do Save in po Ljubljani do današnje Vrhnike. Tu so morali junaki svojo ladjo dvigniti na ramena (po drugi različici so jo dali na valje) in prenesti čez Kras do Jadranskega morja. Po njem so šele mogli odpluti v dolgo domačo Helado (Grčijo).

Melizirano perilo je lepše!

Kako bela in mehka je ta srajca! Oprana je v mixalu z bio-oxylanom, ki perilo melizira. Perilo je belo in mehko hkrati. Melizirano perilo je lepše!

V pralni stroj **mixal** ker perilo melizira!
+bio-oxylan

Stanovanjsko podjetje Radovljica razpisuje natečaj z zbiranjem ponudb

za oddajo gostinskega poslovnega prostora Mangart na Bledu Kolodvorska cesta št. 2.

Gostinski lokal se oddaja s 1. 12. 1970. Izklicna cena je 1100 din mesečno. Kavcijo v višini dvomesečne najemnine je treba položiti ob predložitvi ponudbe, najemnik lokala pa jo dobi vrnjeno ob prenehanju najemne pogodbe. Za vse ostale informacije pa se obračajte na Stanovanjsko podjetje Radovljica, telefon 70-326. Ponudbe z višino najemnine je treba poslati na naslov: Stanovanjsko podjetje Radovljica do 10. novembra 1970 z oznako Ponudba za Mangart.

Hotelsko podjetje
GORENJKA
Jesenice

razpisuje licitacijsko prodajo

- AVTOMOBILA KOMBI IMV v voznem stanju
- BILJARDA
- RAZNIH SODOV
- KOMPRESORJEV za točenje piva
- OLNJIH PEČI
- TER DRUGE GOSTINSKE OPREME

Prodaja bo 4. 11. 1970 od 9. do 12. ure na upravi podjetja Jesenice, Prešernova cesta 16. Pravico do nakupa imajo pravne in fizične osebe.

Delovna skupnost delovne enote tiskarna

ČP Gorenjski tisk Kranj

bavi k sodelovanju gospodinje in upokojenke za delo na domu. V izdelavo dajemo polizdelke v lepljenje. Materiale prevažamo sami.

Ponudbe iz Kranja ali bližnje okolice sprejemamo v tajništvu podjetja, kjer dobite vse nadaljnje informacije.

Ekstra — eksport

Simon Prescheren

Tarvisio (Trbiž), telefon 21-37

- radijski sprejemniki za avto blaupunkt
- naprave za centralne kurjave
- gorilniki na olje od 70.000 lir dalje

Poseben popust za izvoz
Strežemo v slovenščini

Kompas Kranj

vas vabi

za dan republike

na 3-dnevni izlet
od 28. do 30. 11. 1970

na **Gardsko jezero**
pester program — ples — presenečenje

na enodnevni izlet 30. 11. 1970
v **GORICO na Andrejev sejem**
razprodaja — ugodni nakupi

Vse informacije in prijave pri Kompas Kranj, Cesta JLA 1 (Beksel), tel. 21-431

ZA JESEN IN ZIMO vam iz svoje kolekcije priporočamo **MOSKE, DAMSKE IN OTROSKE KONFEKCIJSKE ARTIKLE** po ugodnih cenah in zadnji modi.

PODJETJE ZA IZDELAVO OBLACIL

Elegant

CELJE

SVETOVNI BESTSELLER V SLOVENŠČINI

Vzorno opremljeno knjigo vezano v platno (nad 500 strani) dobite v vseh knjigarnah za ceno 78 dinarjev.

Naročila sprejema tudi
uprava
DRŽAVNE ZALOŽBE
SLOVENIJE
Ljubljana, Mestni trg 26

OBVESTILO

CREINA Kranj v soglasju s pristojnim organom pri SO Kranj obvešča lastnike osebnih avtomobilov, da bo Cesta talcev od križišča Zupančičeve do križišča Ručigajeve ul. zaprta za ves promet v obe smeri dne 31. 10. 1970 od 14.15 do 18.15 in dne 1. 11. 1970 od 9.15 do 18.15.

**mešanica kav
EKSTRA**

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Gostinsko in trgovsko podjetje
CENTRAL KRANJ
zaposli takoj

1. **PRODAJALCA RIB**
v ribarnici na tržnici
v Kranju
2. **KV ALI PK
NATAKARJA-ICO**
za gostilno Kokra v
Kranju
3. **KV ALI PK
KUHARJA-ICO**
za gostilno Kokra v
Kranju

Zaposlitev je stalna. Prijave sprejema splošni sektor podjetja, Maistrov trg 11, 15 dni po objavi.

Stanovanjsko podjetje Škofja Loka razpisuje
II. JAVNI NATEČAJ
za oddajanje zemljišča za gradnjo 16 garažnih boksov v naselju Kres — Zelezniki.

Podrobni razpisni pogoji so interesentom na razpolago na oglasni deski Stanovanjskega podjetja Škofja Loka in na oglasnih deskah blokov omenjenega naselja.

dnevno
sveže
specialitete
DELIKATESA

**ŽIVILA
KRANJ**

Subič Jože (51), doma iz Loma nad Poljani, je med prebivalci okoliških naselij zelo znana osebnost. O tem pričajo tudi funkcije, ki so mu jih ljudje doslej zaupali; kar tri leta je bil predsednik občine Gorenja vas, potem tri mandatne dobe okrajni odbornik, obenem pa predsednik upravnega odbora KZ Poljane. Danes je predsednik krajevne skupnosti Poljane, občinski odbornik, član občinske konference ZK Škofja Loka in član IO občinske konference SZDL Škofja Loka. Moža odlikuje izredna odločnost in želja, da bi njegovi rojaki korakali s časom, da bi se dvignili in premagali zaostalost, izvirajočo zgolj iz prastorske odmaknjenosti od večjih gospodarskih središč. Na Subičevo pobudo so v volilni enoti Poljane II (Volča, Malinski vrh, Lom, Zakobiljek, Delnice in Lovsko brdo) nedavno tega izvedli referendum, s katerim se je 300 volivcev odločilo za samoprispevek, namenjen urejanju krajevnih komunalnih naprav, predvsem voznih površin. V prihodnjih petih letih bodo spravili vkup približno 50 tisoč din, medtem ko naj bi 35 tisoč din primaknila občinska skupščina. Z zbranim denarjem nameravajo temeljito utrditi in razširiti gozdne ceste Volča - Malinski vrh, Volča - Lom oz. Zakobilje ter Podobeno - Delnice in zgraditi nov most čez potok Ločilnico. Omenjeni kraji namreč vse bolj privlačijo nedeljske izletnike. Treba jim je omogočiti dostop, saj bi utegnili sčasoma postati pomemben vir postranskega služka kmetov.

«Veste, gospodarjev ni bilo lahko prepričati. V vsaki vasi sem moral imeti poseben sestanek in potolči argumente nasprotnikov,» je povedal intervjuvanec.

Toda referendum ni edina akcija, ki so jo s Subicem na čelu organizirali Poljanci. Poleg raznih manjših stvari je prizadevni družbenopolitični delavec pred 7 leti speljal elektrifikacijo celotnega območja, elektrifikacijo, ki je zamenjala tri lokalne, že zdavnaj zastarele centrale in ljudi rešila številnih nevšečnosti. Najkrepkejše domačije so takrat prispevale tudi po 300 tisoč starih din.

Gorenjska predilnica

Škofja Loka

razpisuje naslednja delovna mesta za:

- a) vodjo izvozno-uvoznega oddelka
- b) 2 komercialna referenta za kodranko
- c) planerja — oblikovalca dela
- d) referenta za izvoz - uvoz
- e) organizatorja — programerja
- f) korespondenta v izvozno-uvoznem oddelku

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

(pod a)

— visoka izobrazba — 5 let ustrezne prakse — aktivno znanje dveh tujih jezikov (nemško, angleško, francosko, italijansko)

(pod b)

— višja izobrazba — 5 let ustrezne prakse — aktivno znanje enega tujega jezika (angleško, nemško, francosko, italijansko)

(pod c)

— višja izobrazba — 2 leti ustrezne prakse s področja tekstilne industrije — imeti mora lastnosti organizatorja — znanje enega tujega jezika ali — srednja izobrazba — 5 let prakse

(pod d)

— visoka izobrazba — 2 leti ustrezne prakse — znanje 2 tujih jezikov (angleško, nemško, francosko, italijansko) ali — višja izobrazba — 4 leta ustrezne prakse — znanje dveh tujih jezikov

(pod e)

— višja izobrazba — 2 leti ustrezne prakse — znanje enega tujega jezika ali — srednja izobrazba — 4 leta ustrezne prakse

(pod f)

— srednja izobrazba — 3 leta ustrezne prakse — aktivno znanje dveh tujih jezikov.

Sprejememo tudi več delavk za delo na najodobnejših tekstilnih strojih. Mesečni dohodek po priučitvi 1000 do 1300 dinarjev. Vrnemo del stroškov za prevoz.

Ponudbe sprejema kadrovsko-socialna služba Gorenjske predilnice 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izidu pismeno obvestili. Vse nadaljnje informacije dobite v kadrovskem oddelku podjetja ali telefonično 85-631, int. 59.

Podjetje za PTT promet Kranj razpisuje oddajo prevoza pošte na poštni liniji Kranj — Škofja Loka — Žiri. Za prevoz je potreben večji zaprt furgon (do 2 toni).

Pogoje in čas prevoza dobe zainteresirani pri PTT podjetju Kranj, v PTT oddelku, I. nadstropje.

Rok prijave je 5. november 1970.

Podjetje za PTT promet
KLANJ

Požarne odškodnine

Uprava Zavarovalnice SAVA — PE KRANJ obvešča svoje zavarovance, da sta bili izplačani požarni odškodnini:

dne 21. 10. 1970 ZAPLOTNIKU FRANCU, Retnje 11, p. Tržič, 10.000,00 din za šupo;

dne 23. 10. 1970 UREVC JOZICI, Kosovelova 17, Radovljica, 36.954,70 din za poslopje, stanovanjske in gospodarske premičnine in pridelke.

UPRAVA ZAVAROVALNICE SAVA — PE KRANJ

GIP Gradis

lesno industrijski obrat
Škofja Loka

vabi k sodelovanju:

- lesnoindustrijske tehnike
- lesnoindustrijske delovodje
- VK in KV mizarje
- VK in KV tesarje.

Kandidati naj pošljejo ponudbe ali pa se osebno zglase na naslov: Gradis LIO Škofja Loka, Kidričeva 56.

Delovna enota Sektorja za tuzemsko prodajo podjetja

ŠIPAD

Sarajevo, M. Tita 15

oglašča prosta delovna mesta

v prodajalni pohištva Šipad — Kranj, in sicer za:

1. poslovodjo prodajalne
2. blagajnika — knjigovodjo
3. mizarja — skladiščnika
4. transportnega delavca (2 delovni mesti)

Pogoji: za delovno mesto pod 1.: višja strokovna izobrazba ali VK delavec v trgovini z najmanj 3 leti delovne prakse oziroma srednja strokovna izobrazba ali KV delavec v trgovini s 6 let delovne prakse pri prodaji pohištva;

za delovno mesto pod 2.: srednja strokovna izobrazba z najmanj 1 letom delovne prakse oziroma nižja strokovna izobrazba s 5 leti delovne prakse v knjigovodsko-finančnih poslih;

za delovno mesto pod 3.: KV mizar z najmanj 2 leti delovne prakse v stroki;

za delovna mesta pod 4.: NKV delavec.

Za vsa delovna mesta je obvezno poskusno delo po pravilniku podjetja. Oglas velja 15 dni od dneva objave, v tem roku pa morajo kandidati poslati pismene ponudbe na naslov podjetja z oznako »za delovno enoto sektorja za tuzemsko prodajo.«

PRODAM

Posredujem prodajo SADNIH SADIK boljše vrste vsak dan od 15. do 18. ure. Avsec Ivan, Plantaža Pred-dvor 4820

Prodajam DIVAN. Naslov v oglasnem oddelku 4843

Prodajam KRAVO, ki bo sre di decembra teletila. Kovov 4844

Prodajam italijansko PLIN SKO PEC. Cesta na Klanec 11. Kranj 4845

Prodajam DNEVNO SOBO florida. Ogled vsak dan od 10. do 14. ure. Šain, Kidričeva 7, Zlato polje, Kranj, telefon 21-260, interna 8 4846

Prodajam štiristezni MAGNETOFON philips. Cesta na Klanec 31, Kranj 4847

Prodajam KRAVO, ki bo osmič teletila. Bašelj 9, Pred-dvor 4848

Prodajam KRAVO s teletom Zabukovje 1, Besnica 4849

Prodajam KRAVO bohinjke s teletom. Trstenik 37, Golnik 4850

Leseno BARAKO (garažo na Planini prodajam za 450 din. Telefon Kranj 23-512, naslov v oglasnem oddelku 4851

Prodajam brejo SVINJO. Ra pa 12, Kranj 4852

Ročno SLAMOREZNIČO prodajam ali zamenjam drva ali žganje. Vidic, Fran- Zg, Brnik 74, Cerklje 4853

Prodajam 9 let starega KOBJA NJA ali pet let staro KOBLO. LO. Knific, Podljubelj 23 4854

Prodajam dve KRAVI s 10 leti ali po izbiri. Strahinj 4855

Naklo 4856

Prodajam LATE za streho 5x8 cm, Tupaliče 39, Pred-dvor 4857

Ugodno prodajam 1000 kg JABOLK BOLK voščenk. Naslov v oglasnem oddelku 4858

Prodajam plemenskega VOLA LA. Senčur 278 4859

Prodajam delovnega VOLA starega 5 let, Frelj, Zabukovje p. Sorica 4860

Prodajam 9 mesecev brejo KRAVO in eno leto starega BIKA. Srednja vas 55, Senčur 4861

Zaradi preureditve zelo poceni prodajam lep, še stoji SOBNI KAMIN. Jeglič, Senčur petrska 1, Kranj 4862

Prodajam novo trajno žarivo PEC emo 5, PEC na olje in železno PEC na trdo gorivo. Naslov v oglasnem oddelku 4863

Prodajam 1500 kg CEMENTA Mohorič Vinko, Ziganja vas 4864

Prodajam sedem mesecev brejo KRAVO, ki bo tretje teletila. Stiška vas 5, Cerklje 4865

Prodajam šest tednov stare PRASICKE in zimsko JABOLKA BOLKA. Zalag 61, Cerklje 4866

Prodajam KRAVO s teletom. Zalag 17 Cerklje 4867

Prodaj igro NOGOMET za 50 din in igro ELEKTRICNA MARJANCA za 3500 din. Gostilna Kern, Cerklje 37

Prodaj PRASICKE, Pštata 13, Cerklje 4868

Prodaj brejo KRAVO. Frantar, Zg. Brnik 73 4869

Prodaj KORENJE. Luže 19, Senčur 4870

Prodaj sedem tednov stare PRASICKE, Grad 13, Cerklje 4871

Prodaj rabljeno strešno cementno OPEKO in STE-DILNIK gorenje. Naslov v oglasnem oddelku 4872

Prodaj šest tednov stare PRASICKE, Virmaše 42, Skofja Loka 4873

Brezplačno oddam GARA-ZO tistemu, ki mi posodi 10.000 din za eno leto. Naslov v oglasnem oddelku

Prodaj skoraj nov R-4 za devize. Jermančič, Moša Pi-jade 8, Kranj 4881

Prodaj ZASTAVO 750, let-nik 1964 v dobrem stanju. Jama 16, Kranj 4882

Prodaj FIAT 750, letnik 1963. Predvor 62 4883

STANOVANJA

V bližini Kranja oddam opremljeno SOBO s tremi posteljami. Naslov v oglasnem oddelku 4884

Iščem SOBO v Kranju. Dam lepo nagrado. Ponudbe poslati pod »nagrada« 4885

Zakonca iščeta SOBO s kuhinjo ali večjo sobo v Kranju ali okolici. Dolenšek Miha, Zg. Jezerško 75

Enosobno STANOVANJE brez centralne kurjave v bloku v Kranju zamenjam za enako s centralno kurjavo. Naslov v oglasnem oddelku

Opremljeno SOBO oddam osebi, ki je pripravljena in-štruirati angleščino za 7. razred osnovne šole ali plačam. Naslov v oglasnem oddelku 4888

4 MESECE STARE JAR-KE bele, rjave in črne razprodaja zaradi preure-janja vzrejališča z 20 % popustom VALILNICA v NAKLEM pri Kranju.

Oddam SOBO za pomoč v gospodinjstvu. Osterman Mi-lena, Ulica 31. divizije št. 56, Kranj 4889

Tričlanska družina išče manjše STANOVANJE v Kra-nju ali bližnji okolici. Pou-čujeva angleščino za osem-letko, japonsčino in ikebano — japonski način aranžira-nja cvetja. Možno tudi pla-čilo vnaprej. Ponudbe poslati pod »Ikebana« 4890

Oddam opremljeno SOBO dvema dekletoma. Jezerska c. 6, Kranj 4891

POSLOVNI PRISTOJCI

POSLOVNI LOKAL v Kra-nju v najstrožjem centru oddam. Ponudbe z navedbo stroke poslati pod »centers«

ZAPOSLOTITVE

Iščem mlajšo upokojenko za varstvo dveh otrok. Krelj, Stara cesta 13/II, Kranj. Vprašati popoldne. 4834

Iščemo kvalificirano ali polkvalificirano KUHARICO za nedoločen čas. Begunjska 10, Lesce 4893

POMOČ pri čiščenju stano-vanja enkrat tedensko iščem. Informacije po 18. uri. Sirc, Rupa 30/d, Kranj (nova hiša) 4894

Sprejem na dom PLETE-NJE žab. Naslov v oglasnem oddelku 4895

POSESTI

Prodaj I ha GOZDA v bližini Komende. Informacije na Visokem II, Senčur 4840

ZAHVALE

Iskreno se zahvaljujemo vsem vaščanom iz Zg. in Sp. Besnice, posebno dobrim so-sedom in tudi vsem iz oko-lice, ki so na kakršenkoli način pomagali pri obnovi gospodarskega poslojja. Se enkrat vsem skupaj najlepša hvala. Knific, Zg. Besnica 8 4902

IZGUBLJENO

19. oktobra od 9. do 10. ure pozabljeno DENARNICO z dokumenti v Lesnini Kranj, naj oseba vrne na naslov v osebni izkaznici ali v trgo-vino, ker je bila poznana 4896

OSTALO

ROLETE — lesene, pla-stične in žaluzije naročite zastopniku Spilerju Lojzetu, Radovljica, Gradnikova 9, te-lefon 70-046. Pišite, pridem na dom 4650

CENJENE GOSTE OBVE-SCAMO, da bo kegljišče pri »JOHANCI« v Britofu v tor-kih zaprto zaradi prostega dne. Se priporočamo za na-daljnji obisk! 4897

PLESNI TECAJI za začet-nike v DELAVSKEM DOMU V KRANJU vsak torek, sre-do in četrtek od 18.30 do 20.30 in v nedeljo od 9. do 12. ure 4898

Podpisana Rejc Ljuba, Kranj, Planina 2, zaposlena v oddelku ATN tovarne Iskra Kranj, preključujem, kar sem neresničnega govo-riča o Pokorn Marjeti, Sred. Bitnje 51, Žabnica 4899

Varčujmo za avto

pri **Gorenjski kreditni banki**

KOTLE za ZGANJEUHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetnejše že prek 40 let **KAPELJ V.**, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4, Siška.

Prodaj nov PLETILNI STROJ »Passap-automatic« za 2200 din, tudi na ček. Zg. Duplje 20

Prodaj nova GARAZNA VRATA. Benulič Marko, Ce-sta talcev 16, Kranj 4900

Ugodno prodaj DNEVNO SOBO, Kranj, Kebetova 1, stan. 8, prvo nadstropje

KUPIM

Kupim lepe smrekove suhe PLOHE, Jezeršek Stane, Zg. Bitnje 97 4874

Kupim večjo količino su-hih hrastovih DESK 3 in 5 cm. Zupan Jože, Moše 31, Smlednik 4875

MOTORNA VOZILA

Prodaj DKW-F 12, letnik 1965. Naklo 54 4824

Prodaj nov RENAULT 10 in ZASTAVO 750. Informa-cije vsako popoldne na Vi-sokem II, Senčur 4827

Prodaj FIAT 1100. Ogled v garažah Creine na Prim-skovem vsak dan dopoldne

Opravljam zaščitne PRE-MAZE za vse osebne avto-mobile proti koroziji (tril) v guminolom in kozol la kom garancija AVTO PRALNICA Ljubljana Vodnikova št 99

Po ugodni ceni prodaj do-bro ohranjen FIAT 750. Mla-ka 46, Kranj 4877

Po zelo ugodni ceni napro-daj AVTO, starejši tip FORD TAUNUS M-12. Naslov v oglasnem oddelku 4878

Prodaj FORD TAUNUS 17-M. Sajovic Janez, Senčur 313 4879

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža in nepozabnega očeta, brata in strica

Janeza Pegama
Udirja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in pomagali v teh težkih dneh. Posebna za-hvala sosedom za pomoč, č. župniku Pavlinu za obiske in duhovno tolažbo, hvala dr. Novaku za večletno zdravljenje v njegovi bolnici, upravi tovar-ne IBI in delovnemu kolektivu za poklonjena venca, pevcem za lepe žalostinke, vsem darovalcem vencev in tistim, ki so ga v tako velikem številu pokropili in spremljali na zadnji poti.

Zalujoči: žena Frančiška, sinovi Janez z družino Marjan in Stanko, hčerki Minka in Francka z dru-žinama

Zg. Besnica, 30. oktobra 1970

Zahvala

Ob teži in boleči izgubi naše ljube mame in stare mame

Marije Langus
iz Gorenje Save

eno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, dr. Mayerju za trud in požrtvovalnost med njeno boleznijo, pevskeemu zboru upokojenecv iz Kranja in g. župniku iz Smartna. Najlepše se zahvaljujemo tudi za podarjene vence vaščanom, sindikalni podružnici Gorenjska oblačila Kranj in sorodnikom. Vsem se zahvaljujemo tudi za izrečena sožalja in vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti. Se enkrat vsem najlepša hvala.

Zalujoči: hčerka Olga z družino in drugo sorodstvo

Kranj, 28. oktobra 1970

Gorjanski borci za severno mejo

Ob 50-letnici koroškega plebiscita, ki je odločil, da pripade Koroška Avstriji in ob odkritju spomenika voditelju borcev za severno mejo generalu Maistru je prav, da se se spomnimo tudi gorjanskih borcev za severno mejo.

Pred dnevi sem obiskal dvainsedemdesetletnega Alojzija Prešerna, da bi obudila nekaj spominov iz prve svetovne vojne. Dal mi je sliko fantov, ki so bili na »štelenji« 27. aprila 1916. leta. Fantje Robič Anton, Ambrožič Franc, Jan Janez, Vogelnik Franc in Prešeren Alojzij so

bili vsi letnik 1898, torej tedaj stari 18 let. V vojsko so bili vpoklicani 11. maja 1916. leta. Dodeljeni so bili 17. polku v Judenburg in so tudi sodelovali v uporu v Krodolpi. Prešeren Alojzij in Jan Janez sta se tolka na italijanski fronti. Ambrožič Franc in Robič Anton sta bila ujeta. Drugi trije so se po zlomu Avstrije vrnili domov in so se takoj priključili borcem za severno mejo. Jan Janez in Vogelnik Franc sta že umrla, medtem ko Prešeren Alojzij še krepko nosi sedmi križ. J. Ambrožič

Na sliki: Fantje na »štelenji«. Od leve proti desni stojijo: Robič Anton, Prešeren Alojzij, Ambrožič Franc in Jan Janez, sedi pa Vogelnik Franc. Fante je s harmoniko spremljal in jim dajal korajžo Hrešov ata.

Preventivni ukrepi na mejnih prehodih Brez strahu pred kolero

Od torka, 27. oktobra, je v hotelu na Šmarjetni gori osem ljudi v osamitvi. Pripotovali so namreč iz Češkoslovaške, kjer se je pred kratkim tako kot v Turčiji pojavila kolera. Osamitev sodi med preventivne ukrepe, ki so jih uvedli na vseh mejnih prehodih v naši državi. Vsakega potnika, ki pride iz omenjenih dežel, je zaradi varnosti treba imeti za sumljivega. Vdor te hude črevesne bolezni se skuša preprečiti za sedaj s preverjanjem potrdil o cepljenju vseh potnikov, ki prihajajo iz okuženih območij. Razen tega pa so ti potniki še pet dni pod zdravniškim nadzorstvom, to je, javljajo se pristojnim zavodom za zdravstveno varstvo.

Ce pa potniki niso bili predpisano cepljeni, se osamijo. Potem ko so cepljeni, morajo prebiti še določen čas v karanteni. Če so bakteriološke preiskave v redu, je osamitev hitro konec. Za potnike, ki so v torek prileteli z letalom iz Češkoslovaške, so v izredno kratkem času uredili začasno prebivališče v hotelu na Šmarjetni gori. Podobna začasna prebivališča za potnike iz okuženih območij so uredili tudi v Mariboru, Kopru in še drugje.

Na pobudo republiške komisije za boj proti karantenski bolezni so se podobne komisije ustanovile tudi pri vseh pristojnih zavodih za zdravstveno varstvo v Sloveniji. Za področje Gorenjske je bila taka komisija ustanovljena v Kranju, člani pa so strokovni delavci zavoda za zdravstveno varstvo, predstavniki občine, oddelka za notranje zadeve, sanitarne inšpekcije in javne zdravstvene službe.

Trenutno ni nobene nevarnosti, da bi se ta bolezen razširila pri nas, saj so vsi pristojni organi takoj začeli s preventivnimi ukrepi preprečevati morebiten pojav. Tudi cepljenja občanov proti tej bolezni niso potrebna, razen za ljudi, ki so v neposrednem stiku s potniki, ki prihajajo z okuženih območij.

L. M.

Zahvala

Ob smrti našega očeta
JOZETA KVASA

se zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Posebej se še zahvaljujemo g. kanoniku Kvasu, župniku Bertonecju, ZB Cerklje in gasilcem Zalog. Se enkrat vsem najlepša hvala.

Zalujoča družina
Majčeva
Zalog-Cerklje,
31. oktobra 1970

Frizerski salon in delikatesa v hotelu Creina

Danes bo začel v hotelu Creina v Kranju obratovati frizerski salon za moške in ženske. Od začetka bo delovni čas deljen, in sicer od 8. do 12. ure in od 16. do 20. ure. Kasneje pa bo salon odprt ves dan do večernih ur. Salon je zares lepo uredjen in je brez dvoma najlepši v Kranju in med najlepšimi v Sloveniji.

Prav tako bodo jutri v hotelu odprli delikatesno trgovino in snack bar. Za delikatesno trgovino je zanimivo, da bodo prodajali razne narizke, delikatese, domače krvavice in pečnice ter hotelske posebne jedi, ki jih bodo gospodinjje lahko kupile po zmernih cenah in jih odnesle domov. S tem jim bo prikrajšana obilica domačega dela ob obiskih znancev in prijateljev. V snack baru pa bodo stregli turistične menije po 10, 13 in 15 dinarjev, jedi na žaru in pripravljene malice s slovenskimi specialitetami: žganci, zelje, ričet, domače krvavice in pečnice itd. Prav tako bomo v baru lahko dobili mrzlo svežo svinjsko pečenko, pečene piščance, prave domače suhe kranjske klobase itd.

Zanimajo nas tudi cene. V frizerskem salonu bodo lokalni primerne, cene v delika-

tesni trgovini in snack baru pa bodo dostopne za vsakega gosta. -jk

Asfaltna cesta skozi Suhadole

Ta teden je podjetje Slovenija ceste skozi vas Suhadole oziroma od Most pri Komendi in skozi vas Suhadole asfaltirala cesto. Če bi merili dolžino asfaltirane ceste, bi zamahnili z roko, češ, saj to ni noben poseben podvig. Pa vendar je ta cesta podvig, ki ga je vredno zapisati. Asfaltiranje ceste je stalo okrog 12 milijonov S din. Točnega računa nimam pri roki, zanesljivo pa vem, da so vaščani Suhadol s prostovoljnimi prispevki prispevali 8 milijonov S din. Razen treh primerov je vsaka hiša prispevala po 50.000 S din, vaški gostilničar 200.000 S din in še dva vaščana po 150.000 S din. Večina tistih, ki imajo avtomobile, so prispevali po 100.000 S din. Ko sem vaškega gostilničarja vprašal, če je rad prispeval 200.000 S din, mi je takole odvrnil: »Zakaj pa ne. V gostilni sedi invalid, ki se po vasi vozi s kolesom, pa je tudi prispeval 100.000 S din. Za-

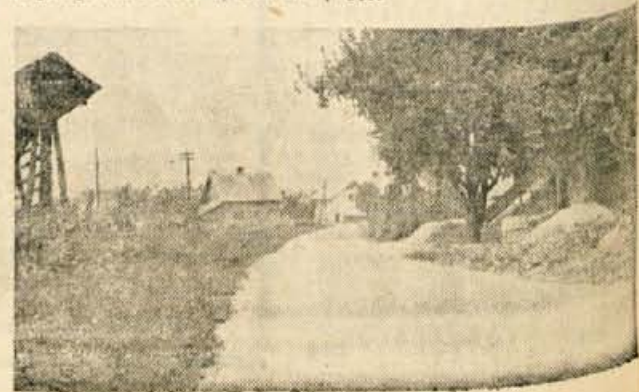
nimivo je tudi to, da v tej vasi za akcijo zbiranja denarja ni bilo potrebno veliko sestankov, lepakov, obvestil v časopisih. Vaščani so prispevali s takšno voljo, ki se redkokdaj vidi.

S tem pa akcija še ni opravljena. Vaščani so si razdelili cesto in vsak bo na določnem odseku sam uredil in utrdil cesto. To pa ni majhno in lahko delo.

To pa ni edina akcija v tem kraju. Krajevna skupnost Moste zajema tri vasi: Suhadole, Moste in Zeje. Pred desetimi leti so bivšo gramonico preuredili za šolsko nogometno igrišče. Pred dvema letoma so napeljali vodovod izpod Krvavca. Lani so krajevna skupnost, šolski kolektiv in vaščani pred šolo v Mostah uredili asfaltirano igrišče za košarko. Povem vam, še bi lahko našteval plodna dela marljivih občanov krajevne skupnosti Moste. J. Vidic

O delu krajevnih organizacij

Pred dnevi so se sestali člani odborov vseh krajevnih organizacij z Blejske Dobrave. Pogovorili so se o delu in težavah, ki tarejo posamezne organizacije. Še posebno so obravnavali vzroke za nedelavnost v nekaterih organizacijah in sklenili, da bodo v prihodnje skušali povsod poživiti delo. srš

nesreče

NENADOMA STOPILA PRED AVTOMOBIL

V četrtek, 29. oktobra, nekaj pred drugo uro popoldne je na Češnjici v Selški dolini voznik osebnega avtomobila Jože Ravnikar iz Maribora zadel 21-letno Veroniko Gabršček iz Selc. Gabrščkova je nenadoma prišla na cesto iz za stoječega avtobusa. Kljub zaviranju je avtomobil Gabrščkovo zadel in zbil po cesti. Odpeljali so jo v ljubljansko bolnišnico. Voznik Ravnikar je po nesreči odpeljal naprej.

Gorenjska rokometna liga

Jesenice jesenski prvak

V predzadnjem jesenskem kolu I. gorenjske lige je za presenečenje poskrbela ekipa Zabnice, ki je v nedeljo v tekmi s Seširjem iztržila prvo točko v letošnjem tekmovanju. Po tekmi so Ločani vložili protest zaradi pristranskega sojenja. Kako bodo odločili za zeleno mizo, pa počakajmo! Jeseničani so na domačem igrišču premagali Savo in tako že praktično postali jesenski prvak. V ostalih srečanjih so bili doseženi pričakovani rezultati, le Tržičanom je na domačem igrišču uspelo premagati favorizirano ekipo Alplesa.

REZULTATI: Tržič B : Alples 9:7, Križe B : Kranj B 15:17, Radovljica : Kr. gora 18:15, Zabnica : Sešir 15:15, Sava : Jesenice 9:17.

LESTVICA:	Jesenice	Alples	Sešir	Radovljica	Tržič B	Kr. gora	Sava	Kranj B	Križe B	Zabnica
	8	8	0	0	146:79	16				
	7	6	0	1	118:69	12				
	7	6	1	2	127:87	9				
	8	4	1	3	142:133	9				
	8	3	2	3	94:104	8				
	8	3	0	5	125:130	6				
	8	2	2	4	99:119	6				
	7	3	0	4	82:105	6				
	8	1	2	5	105:133	4				
	7	0	0	7	82:141	0				

V II. gorenjski ligi pa je za presenečenje poskrbela mlada ekipa Kranja C, ki je v gosteh premagala ekipo Krvavca. Predvdvor je doma odpravil Duplje B, kandidat za jesenskega prvaka ekipa Besnice pa Sešir B.

REZULTATI: Radovljica B : Dij. dom 22:15, Predvdvor : Duplje B 28:20, Krvavec : Kranj C 18:22, Besnica : Sešir B 20:12, Storžič : Alples B 10:0 b. b.

LESTVICA:	Besnica	Kranj C	Predvdvor	Krvavec	Duplje B (-1)	Radovljica B	Dij. dom	Alples B	Sešir B	Storžič (-4)
	8	8	0	0	146:98	16				
	8	7	0	1	137:104	14				
	8	6	0	2	161:79	12				
	8	4	1	3	174:133	9				
	8	4	0	4	132:130	7				
	8	3	1	4	95:117	7				
	8	2	0	6	115:135	4				
	8	2	0	6	112:160	4				
	8	2	0	6	120:172	4				
	8	1	0	7	47:108	-1				

D. Humer

Spomin na Gimnastiko 70

Trideset dramatičnih sekund

Prizorišče: dvorana Tivoli. Čas: 27. oktober ob 20.50 zvečer. Osem tisoč ljudi, ki so zadnji dan svetovnega prvenstva v rodnih telovadbi preplavili tribune ljubljanskega športnega giganta, je onemelo. Slišati je bilo samo priušeno brnenje sto in sto snemalnih kamer, uperjenih v miščastega fanta, katerega dlani sta se pravkar oprjeli ročajev najzahtevnejšega gimnastičnega crodja — konja. Hip zatem je Miro začel svojo vajo, ki naj bi mu prinesla zlato odličje. Gledalci, novinarji, sodniki, redarji in celo ljubke, vedno živahne hostese so kot začarani opazovali gibko telo in stisnjenih pesti upali, da bo velikemu mojstru šlo vse po sreči. Trideset neskončno dolgih sekund je Miro krožil nad gladkim usnjem, vihtel brezhibno iztegnjene noge ter se v ele-

gantnih lokih blizal zmago-slavju, kakršnega doslej ni požel še noben jezdec tega sveta. Ob zadnjem pregibu, ob uspešnem zaključnem kolesu, smo že vedeli, da je Cerar svetovni prvak.

Grobno tišino v hali so tedaj presekale besede radijskega repoterja Staneta Ureka, ki je prvi poslušalec ob

radijskih sprejemnikov širom po domovini kriče oznanil veselo novico. Sekundo pozneje je eksplodiralo, Tivoljski uslužbenci pravijo, da česa podobnega še niso doživeli. Ploskanje in zmago-slavno vpljete je preglasilo celo glasove iz zvočnika ter doseglo višek, ko smo na semaforju prebrali oceno 9,65. Miro je z zmagovalne stopnice odzdravljaval množice, ki jo niti uvodni takti jugoslovanske himne niso mogli docela umiriti. Saj res, himna! Kako čudovito je zvenela! Čudovito zato, ker so obiskovalci prej in kasneje poslušali le mehke zvoke glasbenega simbola Japonske. Moška ekipa dežele vzhajajočega sonca je namreč pobrala kar sedem zlatih kolajn, osme pa se je polastil naš Cerar. Njegov podvig v zgodovini moderne telovadbe nima primere. Črnolasi pravnik je petič zapored obranil naslov »boga konja«, kakor ga spoštljivo imenujejo Japonci, in trofejam, osvojenim v Pragi (1962), Tokiu (1964), Dortmundu (1966) ter Meksiku (1968) dodal novo, najdragocenejšo, priborjeno na predvečer enaintridesetega rojstnega dne. Čestitamo!

I. G. — D. H.

Občinsko prvenstvo v krosu

Komisija za šolska tekmovanja pri ObZTK Radovljica je pred dnevi priredila prvenstvo osnovnih šol v jesenskem krosu za leto 1970. Nastopilo je 250 učencev in učenk osnovnih šol Bohinjske Bistrice, Gorij, Lesc, Lipnice, in Radovljice.

Rezultati: najmlajši pionirji: Medja (o. š. Boh. Bistrice), 2. Mandeljč (o. š. Gorje), 3. Simončič (o. š. Lesce); **najmlajše pionirke:** I. Skumavec (o. š. Boh. Bistrice),

2. Logar (o. š. Radovljica), 3. Zemva (o. š. Gorje); **ml. pionirji:** 1. Dacar (o. š. Radovljica), 2. Znidar (o. š. Gorje), 3. Medja (o. š. Boh. Bistrice); **ml. pionirke:** I. Subić (o. š. Lesce), 2. Kokošin (o. š. Boh. Bistrice), 3. Robič (o. š. Lesce); **st. pionirji:** 1. Sušnik (o. š. Lesce), 2. Opalk

(o. š. Radovljica), 3. Košnik (o. š. Boh. Bistrice); **st. pionirke:** 1. Rogáč (o. š. Lesce), 2. Kocjan (o. š. Boh. Bistrice), 3. Bešter (o. š. Lipnica). V ekipni razvrstitvi je bila najboljša osnovna šola Bohinjska Bistrica pred osnovno šolo Lesce in osnovno šolo Radovljica. **A. Čebulj**

Gorenjska nogometna liga

Še dve koli do konca

V gorenjski nogometni ligi bosta v jesenskem delu prvenstva na sporedu samo še dve koli. Kljub temu pa še ni jasno, kdo bo osvojil naslov jesenskega prvaka. V minulem kolu je bila tekma Trboje : Lesce pri stanju 2:0 prekinjena, ker je igralec Lesce fizično napadel glavnega sodnika. Zaradi tega bo po vsej priliki imenovana tekma registrirana s 3:0 v korist Trboj.

Rezultati: Kranj : Naklo 3:2, Senčur : Alples 4:2, Podbrezje : Jesenice 0:12, Predvdvor : Predoslje 1:2.

Lestvica:	Senčur	Jesenice	Lesce	Trboje	Kranj	Alples	Naklo	Predoslje	Kropa	Predvdvor	Podbrezje
	8	7	0	1	49:11	14					
	8	6	1	1	40:9	13					
	9	6	0	3	39:14	12					
	8	4	3	1	27:11	11					
	8	5	1	2	29:16	11					
	9	5	0	4	35:25	10					
	8	5	0	3	20:17	10					
	8	2	0	6	21:39	4					
	8	0	2	6	15:38	2					
	8	1	0	7	11:40	2					
	8	0	1	7	7:73	1					

Mladinci so v nedeljo odigrali predzadnje kolo. Za presenečenje so poskrbeli Jeseničani, ki so v Kranju premagali vodeči Triglav.

Rezultati: Triglav : Jesenice 0:1, Kranj : Tržič 5:0. V vodstvu je še vedno Triglav s 13 točkami pred Jesenicami z 12, Kranjem z 8 itd.

Pionirji so odigrali zadnje kolo. Naslov prvaka jesenskega dela prvenstva so zasluženo osvojili pionirji Triglava A, ki so dali 102 gola, prejeli pa niti enega.

Rezultati: Triglav B : LTH 4:0, Triglav A : Predoslje 7:0, Kranj A : Tržič 0:1, Kranj B : Naklo 1:5, Senčur : Alples 6:0, Podbrezje : Jesenice 4:3, Trboje : Lesce 2:1.

Lestvica:	Triglav A	Trboje	Lesce	Kranj A	Predoslje	Jesenice	Senčur	Podbrezje	LTH	Naklo	Tržič	Alples	izven konkurence	Triglav B	Kranj B
	11	11	0	0	102:0	22									
	11	10	0	1	43:11	20									
	11	8	0	3	26:21	16									
	11	6	1	4	24:16	13									
	11	6	0	5	23:22	12									
	11	5	1	5	22:24	11									
	11	4	2	5	34:34	10									
	11	3	3	5	25:37	9									
	11	3	1	7	14:30	7									
	11	3	1	7	31:59	7									
	11	3	0	8	6:55	6									
	11	0	1	10	7:48	1									
	13	5	3	5	25:27	13									
	13	6	1	6	27:59	13									

P. Novak

Medobčinska liga v odbojki

Medobčinskemu tekmovanju v odbojki med občinama Radovljica in Jesenice se je letos pridružila še ekipa Triglava iz Kranja. Tako to tekmovanje že lahko imenujemo kar gorenjsko prvenstvo. Nadaljnji kvalitetni in kvantitetni razvoj pa bo možen le ob večji odgovornosti in disciplini posameznih sodelujočih ekip. Škoda, da se posamezna kola ne odigrava redno, in da so razlogi za to v glavnem subjektivni. Vsekakor pa bodo ljubitelji odbojke na Gorenjskem morali resneje razmisliti, kdo naj v ligi sodeluje ter se hkrati lotiti vzgoje trenerskega in sodniškega kadra.

Lestvica:	1. OS Triglav Kranj	2. OK Jesenice — stari	3. OS Radovljica	4. ZIC Jesenice	5. TVD Partizan Bled	6. TVD Part. Kamna gorica	7. ŠSD Kovinar Jesenice	8. TVD Partizan Kropa
	6	4	2	13:10	10			
	4	4	0	12:1	8			
	4	4	0	13:3	8			
	6	2	4	8:16	8			
	4	2	2	10:6	6			
	5	1	4	5:14	6			
	5	0	5	4:15	5			
	2	1	1	4:3	3			

A. Čebulj

Bleščan Janez Brodnik je na pravkar minulem svetovnem prvenstvu v rodnih telovadbi zasedel odlično 20. mesto. V poljubnem delu tekmovanja se je zlasti dobro odrezal na bradlji (9,45) in na drogu (9,50), na krogih pa je bil z oceno 9,15 najboljši med našimi. (-lg) — Foto: F. Perdan

1 vprašanje 3 odgovori

22. novembra bo v Zireh referendum za uvedbo krajevnega samopri-spevka za sofinansiranje gradnje dodatnih prostorov pri osnovni šoli in izgradnje varstvene ustanove v Zireh. Trije Zirovci so o tem povedali:

Poljanšek Slobodan, učitelj glasbe: »Pobudnik organizacije referenduma je svet osnovne šole Ziri. Šola namreč nima telovadnice in kabinetov kot jih zahteva sodoben pouk. Zbori volivcev, na katerih smo občane seznanili s programom gradenj, so že bili. Če bo referendum uspel, bomo kmalu začeli z gradnjo nove zgradbe pri osnovni šoli, v kateri bi bila telovadnica, kabineti za fiziko, kemijo,

prijavljenih za vrtec okrog sto otrok, zaradi majhne zmogljivosti pa so jih sprejeli le nekaj čez 30. Se bolj pereč pa je problem za varstvo šolarjev, zlasti tistih iz prvih razredov. V vrtec ne morejo več, šolskega varstva pa tudi niso

Janša Anica, delavka: »Ker je mož v taki službi, da se ne moreva menjavati, sta otroka skoraj vedno, ko sem v službi, sama doma. Če delam dopolne, je sin, ki že hodi v šolo, brez kosila. V šolo odide prej kot se vrnem iz službe. Varstva otrok šola nima organiziranega, ker ji še za redni pouk primanjkuje prostorov. Da bi dobila kako žensko, ki bi v moji odsotnosti pazila na otroka, je skoraj nemogoče. Žene, ki niso v službi ali pa so že upokojene, raje kleklajo kot bi varovale otroke. Delo je manj odgovorno, pa še zaslužek je boljši.

L. Bogataj

biologijo in delavnica za tehnični pouk ter oddelek za popoldansko varstvo otrok. Telovadnica bi bila večja, tako da bi v njej postavili tudi tribune in bi bila športno rekreacijski center Zirov. Obe šolski zgradbi bi dobili tudi centralno ogrevanje. Za gradnjo vrtca pa bo sredstva dala občinska skupščina iz sklada za gradnjo varstvenih ustanov v občini Škofja Loka. Ziri pridejo na vrsto 1973. leta.

Mlakar Marinka, trgovska pomočnica: »Z možem sva oba zaposlena, vendar z varstvom otroka sedaj nimava težav, ker stanujeva pri starših. Drugo leto pa se bova preselila v novo hišo in bova morala varstvo drugače urediti. Otroka bi vpisala v vrtec, vendar je malo verjetno, da bi ga sprejeli. Trenutno je v Zireh

Proble-mov preveč - denarja premalo

Radovljica, 30. oktobra — Danes dopoldne je bil v Radovljici skupni sestanek predsednikov gorenjskih občinskih skupščin, poslancev tega območja in predstavnikov cestnega sklada SRS. Na sestanku je tekla zelo kritična razprava o osnutku srednjeročnega programa vzdrževalnih del na cestnem omrežju Gorenjske. Prisotni so poudarili, da je Gorenjska glede razvitosti cestnega omrežja pravzaprav nerazvito področje. Bili so enotni, da bi ob dilemah vzdrževanja in investicijskega vzdrževanja morali pri nas v večji meri upoštevati mednarodne prometne tokove, stopnjo razvitosti posameznih področij in krajev, gostoto prometa in prometno varnost. Mnogo pripomb današnjega sestanka je moč strniti v misel, da je sredstev za vzdrževanje in investicijsko vzdrževanje premalo in da je zato potrebno razmišljati, kako obstoječa sredstva še povečati pa tudi smotrneje porabiti. Na Gorenjskem je 617 kilometrov cest (I., II. in III. reda) od tega je 397 kilometrov moderniziranih in 238 kilometrov makadamskih. Gorenjska ima torej 9,6 odstotka vseh cest v naši republiki. Osnetek srednjeročnega plana predvideva, da bo od skupnih sredstev cestni sklad Slovenije namenil Gorenjski 13,8 odstotka. O osnutku srednjeročnega programa bo razpravljal v bližnji prihodnosti upravni odbor cestnega sklada SRS, kasneje pa tudi republiška skupščina.

TUDI TO SE ZGODI

V enem od gorenjskih časnikov z dne 28. oktobra je bil na oglasni strani pod rubriko STANOVANJA objavljen naslednji oglas: »Prodaj odlično ohranjen WARTBURG, 60.000 km. Oglej v soboto. Itd. Ne vemo, kakšen je bil odziv na to »stanovanjsko« ponudbo, in kako je stanovat v wartburgu, tudi ne. Mogoče so to že poskusili pri omenjenem časniku...

Franc Oman, direktor Industrije bombažnih izdelkov Kranj, je včeraj praznoval 50-letnico. Rodil se je v Stražišču pri Kranju in je že kot mladenič občutil socialne krivice takratne družbe. 1941. leta je postal član zveze komunistov, zaradi aktivne politične dejavnosti med NOB pa je bil 1942. leta aretiran in izgnan v koncentracijsko taborišče.

Po vojni je naprej delal na različnih vodilnih mestih: med drugim v Tiskanini, Suknu Zapuže, Splošni plovbi Koper — Piran, od 1955. leta pa je direktor v IBI. Takrat je bilo podjetje eno najslabših s primitivno, neurejeno, nekvadratno proizvodnjo, razdrobljeno v majhnih obratnih prostorih. Po njegovem prihodni so pričeli s sanacijo in modernizacijo in v 15 letih so uspeli modernizirati, povečati in hkrati specializirati proizvodnjo. Danes je podjetje z 2000 dolarji izvoza na zaposlenega na prvem mestu v jugoslovanski tekstilni industriji. S skrbnim in neumornim delom tovariša Omana predstavlja IBI urejeno, specializirano in moderno tovarno z visoko kvaliteto proizvodnje. To je rezultat trdnega in načrtnega dela.

Prizadevanja za ukinitve nočnega dela za ženske, teden brezplačnega dopusta za delavce v počitniškem domu podjetja, ukinitve osebnih dohodkov pod 1000 novih din na zaposlenega, skrb za kadre, družbeno prehrano itd., je le del uspehov, ki jih je podjetje uresničilo na področju družbenega standarda oziroma v skrbi za zaposlenega.

Franc Oman je za neumorno delo že prejel odlikovanji: red dela III. stopnje in red dela I. stopnje. Letos pa je za izredne uspehe pri 15-letnem vodenju podjetja prejel tudi nagrado občine Kranj.

Ob življenjskem in delovnem jubileju se pri-družujemo čestitkam.

A. Z.